

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor
la proiectul hotărârii cu privire la aprobarea proiectului Codului Subsolului

Nr.	Autorii obiecțiilor și propunerilor	Obiecțiile și propunerile	Argumentări
1.	Ministerul Muncii și Protecției Sociale (scr. Nr. 19/4558 din 13.11.2023)	Comunică lipsa obiecțiilor și a propunerilor.	Se acceptă
2.	Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică (scr. Nr. 1.4/1546/23 din 14.11.2023)	Comunică lipsa obiecțiilor și a propunerilor.	Se acceptă
3.	Ministerul Educației și Cercetării (scr. Nr. 07-09/6035 din 13.11.2023)	Comunică lipsa obiecțiilor și a propunerilor.	Se acceptă
4.	Inspectoratul Național pentru Supravegherea Tehnică (scr. Nr. 4161/23 din 14.11.2023)	Comunică lipsa obiecțiilor și a propunerilor.	Se acceptă
5.	Agenția de Guvernare Electronică (scr. Nr. 3007-244 din 16.11.2023)	<p>1. Descrierile unor noțiuni din art.I necesită a fi corelate la prevederile Legii nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat și ale art.30 alin.(1) din proiectul Codului care definește de o manieră clară noțiunea de „informații geologice privind subsolul”. În acest sens:</p> <ul style="list-style-type: none"> - subliniem necesitatea expunerii noțiunii „fondul de stat de informații privind subsolul” în următoarea redacție: <p style="padding-left: 40px;"><i>„fondul de stat de informații privind subsolul – totalitatea informațiilor geologice privind subsolul reglementate la art.30 alin.(1) din prezentul Cod și a resursele informaționale geologice de stat;”;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - art.3 din Legea nr.467/2003 stabilește că noțiunea „resursă informațională” reprezintă totalitate de informații <i>documentate în sistemele informaționale automatizate</i>, organizată în conformitate cu cerințele stabilite și cu legislația. Astfel, nu toate informațiile sub orice formă și pe orice suporturi poate fi considerată o resursă informațională, ci doar acele informații care sunt documentate în cadrul unui sistem informațional. Prin urmare, în ceea ce privește descrierea noțiunii „resurse informaționale geologice de stat” constatăm 	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>

	<p>necesitatea adaptării acesteia la norma menționată supra cu expunerea în următoarea redacție:</p> <p>„<i>resurse informaționale geologice de stat</i> – totalitate de informații geologice privind subsolul documentate în sisteme informaționale, organizate în conformitate cu cadrul normativ din domeniul informatizării și al resurselor informaționale de stat;”.</p> <p>- Alternativ, prin prisma Conceptului tehnic al Sistemului informațional automatizat „Registrul geologic de stat”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1003/2010, recomandăm autorului examinarea oportunității reglementării, la nivel de lege, a noțiunii „<i>Registrul geologic de stat</i>” care să substituie noțiunea „resurse informaționale geologice de stat” cu următorul conținut:</p> <p>„<i>Registrul geologic de stat</i> – resursă informațională creată în urma documentării în cadrul Sistemului informațional „Registrul geologic de stat” a informațiilor geologice privind subsolul pe teritoriul Republicii Moldova;”;</p> <p>- reieșind din faptul că art.8 alin.(1), art.18 alin.(4), art.37 alin.(4), art.49 alin.(1) și alin.(2) din proiectul Codului prevăd expres tipurile de autorizații/acte care se încadrează în noțiunea de „act permisiv” și în privința cărora se aplică prevederile Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, recomandăm excluderea noțiunii „autorizație” care nu oferă o valoare adăugată de reglementare proiectului de lege.</p> <p>2. Cu referire la actele permissive „autorizația pentru folosirea subsolului”, „autorizație pentru cercetare geologică”, „autorizație pentru exploatarea substanțelor minerale utile”, „act permisiv ce reglementează activitatea în domeniul minier”, „act permisiv ce acordă dreptul de a desfășura activități legate de folosirea subsolului” menționate în art.8 alin.(1), art.18 alin.(4), art.37 alin.(4), art.49 alin.(1) și alin.(2) din proiectul Codului, constatăm că denumirile acestora nu corespund denumirilor actelor permissive din domeniul geologic care se regăsesc în Anexa nr.1 la Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător doar la pct.32 și 33 ale Capitolului III „Actele permissive care se încadrează în categoria certificatelor”. Prin urmare, până la intrarea în vigoare a proiectului Codului subsolului, atragem atenția cu privire la necesitatea inițierii de către Ministerul Mediului a proiectului de modificare a Anexei nr.1 la a Legea nr.160/2011 care să prevadă noile tipuri de autorizații/acte permissive care vor fi emise de către Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale. Subsecvent, după operarea modificărilor în anexa respectivă, va fi necesară adaptarea Sistemului informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permissive (SIA GEAP) la prevederile cadrului normativ modificat. În acest sens, în calitatea AGE de posesor și deținător al SIA GEAP, subliniem necesitatea ca autoritatea competentă, după operarea modificărilor</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă Proiectul Codului subsolului a fost revizuit și ajustat în ceea ce privește autorizațiile.</p> <p>Se acceptă Modificările asupra Legii nr.160/2011 prin introducerea autorizației pentru folosirea subsolului vor fi efectuate după adoptarea prezentului Cod.</p>
--	--	---

		<p>necesare, să remită către AGE cerințele tehnice pentru configurarea sistemului cu funcționalități aferente noilor acte permissive în domeniul subsolului. Procedura de solicitare pentru modificarea acestor procese este una simplă și va putea fi inițiată fie prin intermediul conturului „Help Desk” din cadrul SIA GEAP, fie prin transmiterea unei scrisori oficiale.</p> <p>3. Prin prisma propunerilor expuse la pct.1 din prezentul aviz, în tot textul proiectului Codului:</p> <ul style="list-style-type: none"> - atunci când autorul se va referi la informațiile privind subsolul care nu sunt documentate în cadrul unor sisteme informaționale va utiliza noțiunea „<i>informații geologice privind subsolul</i>”; - în cazul referinței la informațiile privind subsolul documentate în sisteme informaționale va utiliza noțiunea „<i>resurse informaționale geologice de stat</i>” sau, după caz, „<i>Registrul geologic de stat</i>”; - în situația referinței generice la ambele tipuri de informații, atât a celor nedocumentate, cât și a celor documentate în sisteme informaționale, va utiliza noțiunea „<i>fondul de stat de informații privind subsolul</i>”. <p>4. În scopul corelării normelor proiectului cu cele ale art.22 lit.c) din Legea nr.467/2003, propunem completarea art.10 alin.(1) după lit.a), cu o nouă literă cu următorul conținut:</p> <p>„<i>b) aprobă crearea sistemelor și resurselor informaționale geologice de stat în conformitate cu cadrul normativ din domeniul informatizării și al resurselor informaționale de stat;</i>”.</p> <p>Alternativ, prin prisma Conceptului tehnic al Sistemului informațional automatizat „Registrul geologic de stat”, recomandăm următoarea redacție a art.10 alin.(1), după lit.a):</p> <p>„<i>b) aprobă crearea Registrului geologic de stat și, după caz, a altor sisteme și resurse informaționale geologice de stat în conformitate cu cadrul normativ din domeniul informatizării și al resurselor informaționale de stat;</i>”.</p> <p>5. În pct.30:</p> <ul style="list-style-type: none"> - în vederea evitării unor confuzii de interpretare a noțiunii „informație geologică privind subsolul” în raport cu noțiunea „resursă informațională geologică de stat”, în alin.(1) cuvintele „baze de date electronice” se vor substitui cu expresia „<i>baze de date în format electronic</i>”; - reieșind din noua definiție a noțiunii „resurse informaționale geologice de stat” propusă la pct.1 din prezentul aviz, în art.30 alin.(1) se va exclude al doilea enunț; - în scopul asigurării corelării normelor proiectului Codului cu cele ale pct.12 din Regulamentul Fondului de stat de informații privind subsolul, aprobat prin Hotărârea 	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Nu se acceptă HG nr.392/2011 reglementează aceste aspecte: Informația geologică poate fi prezentată gratuit persoanelor fizice și juridice în următoarele cazuri:</p>
--	--	---	--

		<p>Guvernului nr.392/2011, recomandăm completarea art.31 alin.(3) cu următorul enunț: <i>„Cazurile în care informația geologică privind subsolul se prezintă gratuit persoanelor fizice și juridice se stabilesc de Guvern.”</i></p> <p>6. În corelare cu pct.13 sbp.18) din Conceptul tehnic al Sistemului informațional automatizat „Registrul geologic de stat”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1003/2010, în art.66 alin.(2) propunem substituirea expresiei „registru obiectivelor miniere” cu textul <i>„registru perimetrelor miniere (obiectivelor miniere)”</i>.</p>	<p>1) la efectuarea lucrărilor legate de folosirea subsolului, finanțate din contul mijloacelor financiare de stat;</p> <p>2) persoanelor care au finanțat obținerea informației privind subsolul sau succesorilor lor de drepturi;</p> <p>3) agenților economici referitor la sectoarele de subsol ce le-au fost atribuite în folosință în bază de contract;</p> <p>4) studenților și cercetătorilor științifici pentru studiu și cercetări științifice.</p> <p>Nu se acceptă În prezentul cod nu există noțiunea perimetrului minier este doar perimetru de exploatare</p>
6.	Cancelaria de Stat (scr. Nr. 29-69-12063 din 16.11.2023)	<p>1. - revizuirea la art.1 din Capitolul I a definiției „Autoritate competentă”, prin prisma prevederilor pct.1 din Regulamentul Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.485/2009. În acest sens, se va indica statutul autorității, rolul și scopul acesteia în domeniul subsolului;</p> <p>- completarea, după caz, la lit. a) și b) alin.(1) din art.7 cu textul „inclusiv prospectarea, evaluarea și explorarea zăcămintelor de substanțe minerale utile și alte tipuri de cercetări geologice”, respectiv cu textul „inclusiv a apelor subterane și resurselor curative naturale”, în contextul art.14 lit. a) și b) din Codul subsolului, nr.3/2009;</p> <p>- concretizarea la alin.(5) din art.8 pentru ce activități se eliberează gratuit autorizația. ori din text nu este clar;</p> <p>- substituirea la lit. f) din alin.(1) al art.9 a cuvintelor „Administrația publică locală” cu cuvintele „autoritățile administrației publice locale”, în scopul uniformizării reglementărilor normative;</p>	<p>Se acceptă A fost modificat cu autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului</p> <p>Se acceptă parțial</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>

		<p>- completarea Capitolului III cu reglementări ce vizează organizarea cercetărilor geologice a subsolului prin prisma prevederilor art.44 din Codul subsolului în vigoare, ori considerăm aceste reglementări ca fiind importante;</p> <p>- substituirea la alin.(4) din art.22, 24 și 43, corespunzător alin.(5) din art,26, și 27, și alin.(6) din art.39 și 40 a cuvintelor „Autoritatea Publică Locală” cu cuvintele „autoritatea administrației publice locale”;</p> <p>- includerea la art.64 a reglementărilor ce permit, după caz, Ministerului Mediului sau Agenției de a sista sau interzice construcția și exploatarea obiectivelor, construcția subterană și înhumarea/depozitarea substanțelor nocive și deșeurilor, în cazul încălcării regulilor de către beneficiari, conform reglementărilor actuale prevăzute la alin.(4) al art.64 din Codul subsolului, ori în proiect aceste reglementări lipsesc, respectiv nu se cunoaște cine va contracara aceste încălcări;</p> <p>- includerea la art.73 a reglementărilor ce prevăd sarcina Guvernului de a stabili modul de amplasare a construcțiilor pe suprafețele cu zăcăminte de substanțe minerale utile, conform normelor actuale prevăzute la alin.(4) al art.73 din Codul subsolului.</p> <p>De asemenea, atenționăm autorul asupra corelării modificărilor propuse prin proiectul de lege cu intențiile de reformă instituțională în domeniul mediului, ori de către minister, prin scrisoarea nr.13-05/2336 din 13.10.2023 a fost prezentat spre consultare analiza de impact asupra proiectului de hotărâre „Cu privire la reorganizarea Agenției de Mediu”, care prevede absorbția Agenției Geologie și Resurse Minerale de către Agenția de Mediu. În aceste condiții, după caz, se vor ajusta reglementările prevăzute în proiectul Codului subsolului care vizează competența Agenției de Mediu, cu excluderea corespunzătoare a competențelor Agenției Geologie și Resurse Minerale.</p> <p>Având în vedere cele expuse, relevăm despre necesitatea respectării prevederilor art. 3 alin.(4) din Legea 100/2017 cu privire la actele normative în procesul elaborării și promovării actelor normative.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
7.	Congresul Autorităților Locale din Moldova (scr. Nr. 345 din 22.11.2023)	<p>3. Constatări principale:</p> <p>3.1. Principiul proiectului Codului prin care se declară zăcămintele subterane exclusiv proprietate a statului, încalcă principiile constituționale ale autonomiei locale și descentralizării, precum și îngrădește dreptul de proprietate publică a UAT, consfințit de art. 127 din Constituție Art. 127 alin. (3) și alin. (4) din Constituția Republicii Moldova statuează:</p> <p>„Bogățiile de orice natură ale subsolului, spațiul aerian, apele și pădurile folosite în interes public, resursele naturale ale zonei economice și ale platoului continental, căile de comunicație, precum și alte bunuri stabilite de lege, fac obiectul exclusiv al proprietății publice”.</p>	<p>S-a luat act</p>

„Proprietatea publică aparține statului sau unităților administrativ-teritoriale”.

Prin urmare, potrivit Constituției, **zăcămintele subsolului pot fi proprietate a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, precum și proprietate privată (în cazul în care acestea se dobândesc în modul stabilit de lege).**

Astfel, în actuala redacție a proiectului Codului, principiul privind „asigurarea îmbinării intereselor locale și naționale” la folosirea subsolului, este unul declarativ.

3.2. Proiectul Codului nu prevede un mecanism pentru autoritățile publice locale ca să valorifice cu forțe proprii resursele de substanțe minerale de importanță locală.

3.3. Este necesar ca la depunerea documentelor pentru obținerea sau reînnoirea autorizațiilor de exploatare, solicitanții să prezinte un acord de reabilitare a infrastructurii, în special a drumurilor, căilor de acces sau de trecere, încheiat cu autoritățile administrației publice locale, pentru cazurile în care transportul rutier al resurselor naturale afectează infrastructura rutieră locală și clădirile adiacente din localitățile urbane sau rurale respective.

3.4. Este insuficient reglementată procedura de recultivare a terenurilor afectate de exploatarea miniere. Este strict necesară existența fondurilor necesare, proiectului tehnic/tehnologic și monitorizarea strictă a realizării măsurilor de recultivare, de refacere și de reabilitare a mediului în perimetrul de explorare/exploatare, ținând cont și de opțiunile colectivităților locale privind utilizarea postînchidere a perimetrului. În proiectul Codului lipsește interacțiunea factorilor de decizie implicați în acest proces, etapele și condițiile stricte de respectat, inclusiv lipsește consultarea opțiunii APL.

3.5. Proiectul Codului nu soluționează echitabil și în limitele statuărilor constituționale problema concurenței drepturilor și anume, dreptul statului sau al unităților administrativ-teritoriale asupra bogățiilor subsolului care se află în perimetrele terenurilor private, de asemenea, dreptul statului asupra acestor bunuri care se află în perimetrele terenurilor ce aparțin unităților administrativ-teritoriale și viceversa.

Considerăm că această problemă trebuie soluționată în mod legitim, prin dobândirea prealabilă, a drepturilor de folosință a terenurilor necesare efectuării activităților miniere din perimetrul de explorare/exploatare, inclusiv prin vânzare-cumpărare a terenurilor și, după caz, a construcțiilor situate pe acestea, la prețul convenit între părți; schimbul de terenuri, însoțit de strămutarea proprietarului afectat și de reconstrucția clădirilor pe terenul nou acordat, pe cheltuiala titularului care beneficiază de terenul eliberat, potrivit acordului încheiat între părți; închirierea terenului pe durată determinată, pe baza de contracte de locațiune încheiate între părți; exproprierea pentru cauză de utilitate publică, în condițiile legii; asocierea dintre proprietarul terenului și titularul de autorizație în baza contractului de societate civilă sau alte proceduri prevăzute de lege. Pentru un exemplu elocvent de soluție în acest sens, a se vedea reglementarea din legislația României, care este armonizată la cerințele Uniunii Europene (Legea minelor nr. 85/2003).

De asemenea, asupra terenurilor necesare accesului în perimetrele de exploatare sau explorare și oricăror alte activități pe care acestea le implică, se poate institui în favoarea titularului un drept de servitute legală de trecere, iar exercitarea dreptului de servitute legală de trecere, ar trebui să se facă contra plății unei redevențe anuale către proprietarii terenurilor afectate de aceasta, pe baza acordului încheiat între părți, cu respectarea principiului egalității de tratament și al echității, în termen de 30 de zile de la comunicarea către proprietarii de terenuri a unei notificări scrise din partea titularilor interesați. Și doar în cazul în care părțile nu ajung la un acord de voință în termenul prevăzut, stabilirea cuantumului redevenței să se facă de către instanța de judecată, în condițiile legii. Durata servituții legale trebuie să fie cea a activităților miniere, iar terenurile care urmează a fi afectate să fie

determinate, în ceea ce privește suprafețele și proprietarii, după principiul celei mai mici atingeri posibile aduse dreptului de proprietate.

3.6. Considerăm necesară introducerea principiului prin care dreptul de proprietate privată asupra terenului nu conferă titularului privat dreptul de preemțiune asupra desfășurării activităților miniere în subsolul acestuia.

3.7. Proiectul Codului are o lacună în ce privește omisiunea de a clarifica exhaustiv modul de calculare a celorlalte plăți la folosirea subsolului, decât taxele pentru resursele naturale. În nota informativă lipsește argumentarea economică și financiară, precum și aprecierea fezabilității plăților.

3.8. Există coliziune în proiectul Codului cu legislația în construcții, în ce privește instituirea prohibiției proiectării și construirii localităților, fără avizul autorității competente privind existența sau lipsa substanțelor minerale utile pe teritoriul preconizat pentru construcții.

4. Propuneri asupra proiectului Codului.

Propunem următoarele modificări și completări la proiectul Codului:

4.1. Introducerea în proiectul Codului a prevederilor care să soluționeze problemele constatate la compartimentul 3 „Constatări principale”.

4.2. În preambulul proiectului Codului (*Având în vedere importanță resurselor minerale, proprietate publică a statului, utilizarea rațională și protecția acestora sunt factori ce susțin în măsură decisivă securitatea economică a statului, dezvoltarea durabilă a societății, prin asigurarea transparenței maxime a activităților miniere. Parlamentul adoptă prezentul cod*) urmează a fi excluse cuvintele „a statului” și înlocuirea semnului de punctuație (.) înaintea cuvântului „Parlamentul” cu „virgulă” (,). Această excludere este necesară în virtutea principiului constituțional conform căruia, bogățiile subsolului aparțin statului (cele de importanță națională) sau unităților administrativ-teritoriale (care nu sunt de importanță națională).

Se acceptă parțial

Preambulul a fost modificat integral reieșind din faptul că proiectul Codului transpune acte normative UE.

		<p>4.3. La art. 1 (zăcământ de substanțe minerale utile – acumulare naturală de substanțe minerale utile care, din punct de vedere cantitativ și calitativ, poate fi obiect de valorificare industrială în condițiile stării actuale a tehnicii și economiei, fapt confirmat prin înregistrarea corespunzătoare în balanțele de stat ale rezervelor de substanțe minerale utile) și în tot textul proiectului Codului, la forma gramaticală corespunzătoare, trebuie excluse cuvintele „de stat a/ale” sau „de stat”. Raționamentul propunerii este același (a se vedea pct. 4.1.)</p> <p>4.4. La art. 1 (Recultivare - refacerea mediului geologic și a ecosistemelor terestre afectate de activitatea minieră cât mai aproape de starea naturală, prin aplicarea unor măsuri de remediere și/sau reconstrucție ecologică, complementare și compensatorii, și prin eliminarea oricărui risc semnificativ de impact asupra acestora, conform categoriei de folosință a terenului) se propune substituirea cuvintelor „categoriei de folosință” cu cuvintele „categoriei de destinație și a modului de folosință”. Este necesară utilizarea terminologiei legislației funciare, care nu cunoaște sintagma „categorie de folosință a terenului”, ci categorii de destinație (în fiecare categorie de destinație există mai multe moduri de folosință).</p> <p>4.5. La art. 6 (Proprietatea asupra subsolului, substanțelor minerale utile și materiei prime minerale (1) Bogățiile de orice natură ale subsolului Republicii Moldova, inclusiv substanțele minerale utile pe care le conține, precum și spațiile subterane ale acestuia fac obiectul exclusiv al proprietății publice a statului, sunt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile. (2) Sectoarele de subsol nu pot fi înstrăinate, ele pot fi date numai în folosință. Toate actele juridice sau acțiunile care, în mod direct ori indirect, violează dreptul de proprietate publică a statului asupra subsolului sunt lovite de nulitate absolută) urmează a fi excluse cuvintele „a statului,” (în alin. (2) „a statului”), iar textul „sunt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile” urmează a fi transferate de la alin. (1) la alin. (2), după cuvintele „Sectoarele de subsol”. A se vedea raționamentele menționate supra.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Nu se acceptă Conform art. 127 din Constituție Art. 127 alin. (3) și alin. (4) din Constituția Republicii Moldova menționează că toate „Bogățiile de orice natură ale subsolului,... fac obiectul exclusiv al proprietății publice”, iar conform art. 9 alin.(2) lit. a) din legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice, de domeniul public al statului țin bogățiile de orice natură ale subsolului, în stare de zăcământ, de interes public național, precum și spațiile subterane ale acestuia, inclusiv terenurile amplasate în perimetrul zăcământului, apele de suprafață și cele subterane.</p>
--	--	--	--

		<p>4.6. La art. 8 (Termenele de folosire a subsolului (3) Pe termen limitat, autorizația pentru folosirea subsolului se eliberează pentru extragerea substanțelor minerale utile și folosirea golurilor miniere pe termenul de exploatare a zăcămintului sau a sectorului de exploatare care este stabilit de proiectul tehnologic pentru exploatarea și recultivarea acestuia, dar nu mai mult de 20 ani. În caz de necesitate, termenul limitat prevăzut în autorizație se prelungește de către autoritatea competentă, la solicitarea titularului, dacă se respectă condițiile de folosire a subsolului, pe perioade consecutive care nu pot depăși 5 ani. Prolungirea termenului de valabilitate a autorizației se face în conformitate cu prevederile Legii nr.160 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător) după cuvintele „care nu pot depăși 5 ani” urmează a fi completate cu cuvintele „după coordonarea favorabilă cu autoritățile administrației publice locale”. În aceste perioade de 5 ani, infrastructura locală aferentă perimetrului minier ar putea suferi deteriorări substanțiale, care urmează a fi reabilitată pe cheltuiala titularului autorizației. Totodată, fiind necesară și recultivarea și/sau refacerea mediului eșalonată a unor suprafețe, monitorizarea și realizarea.</p> <p>4.7. La art. 9 alin. (1) lit. f) (Participanți în procesul de administrare de stat în domeniul folosirii și protecției subsolului sunt: Administrația publică locală) cuvintele „Administrația publică locală” urmează a fi substituite cu cuvintele „Autoritățile administrației publice locale” (terminologia Legii nr. 436/2006 și esența reglementărilor proiectului Codului, potrivit cărora, în procesul valorificării bogățiilor subsolului participă autoritățile și nu administrația publică locală).</p> <p>4.8. La art. 12 (Competența autorității competente (1) De competența autorității competente sunt) sintagma „competența autorității competente” este o structură gramaticală inadecvată, cu semne de tautologie, care este inadmisibilă în conținutul actului legislativ. În acest sens, se propune substituirea cuvântului „competența” cu alte cuvinte corespunzătoare (de exemplu „drepturile și obligațiile” sau „atribuțiile”), sau, alternativ, de substituit în textul proiectului Codului cuvintele „autorității competente”, la forma gramaticală corespunzătoare, cu cuvintele „autorității administrative în domeniul subsolului”. Această observație este valabilă pentru tot textul proiectului Codului.</p> <p>4.9. Referitor la art. 15 (Competența autorităților administrației publice locale în domeniul folosirii și protecției subsolului (1) De competența autorităților administrației publice locale de nivelul întâi sunt: a) coordonarea atribuirii terenurilor proprietate publică a unității administrativ-teritoriale pentru cercetare geologică și exploatarea zăcămintelor de substanțe</p>	<p>Nu se acceptă, Autoritățile administrației publice locale nu au competențe de coordonare a unor activități a agenților economici.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>A fost redenumită autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului</p> <p>Se acceptă parțial</p>
--	--	--	--

	<p>minerale utile) menționăm, că potrivit prevederilor Codului funciar (art. 9, art. 10), competențele atribuirii terenurilor unităților administrativ-teritoriale aparțin consiliilor locale. Prin urmare, cuvintele „coordonarea atribuirii” urmează a fi substituite cu cuvintele „atribuirea în folosință a”.</p> <p>4.10. La art. 22. alin. (4) (Titularul autorizației este obligat, în termen de 10 zile lucrătoare până la începerea lucrărilor, să informeze Autoritatea Publică Locală în limitele administrativ teritoriale ale căreia vor fi efectuate lucrările autorizate) este necesară substituirea cuvintelor „informeze Autoritatea Publică Locală în limitele administrativ-teritoriale ale căreia” cu cuvintele „să notifice și să nu existe un aviz defavorabil motivat al autorității publice locale executive din unitatea administrativ-teritorială în care”. Această propunere este valabilă și pentru art. 24 alin. (4), art. 26 alin. (5), art. 27 alin. (5), art. 39 alin. (6), art. 40 alin. (6), art. 43 alin. (4).</p> <p>4.11. În art. 30 (Informația geologică privind subsolul) este necesară excluderea alin. (3): „Informația geologică privind subsolul obținută din contul mijloacelor bugetului de stat și ale bugetelor locale este proprietate de stat”, în special că informația aparține în primul rând celui care a dobândit-o în mod primar (primul) și care o poate disemina. Totodată, există alin. (2) din același articol, care prevede că: „Informația geologică privind subsolul se prezintă în mod obligatoriu și cu titlu gratuit Fondului de stat de informații privind subsolul de către persoanele fizice și juridice care au înregistrat lucrările de cercetare geologică, indiferent de dreptul de proprietate asupra acesteia”.</p> <p>4.12. În art. 33 (Substanțele minerale utile și tipurile lor (2) Conform importanței economice și în scopul determinării statutului juridic al regimului lor de folosire, substanțele minerale utile se divizează în următoarele tipuri: a) substanțe minerale utile de importanță națională - petrol, gaze naturale, combustibile solide și alte tipuri de substanțe minerale utile, a căror listă se stabilește de Guvern; b) substanțe minerale utile larg răspândite - nisip, argilă, piatră de construcție, nisip argilos și argilă nisipoasă) după cuvintele „minerale utile larg răspândite” urmează a se completa cu cuvintele „care nu sunt de importanță națională (sunt de importanță locală)”. Aceiași propunere este valabilă și pentru art. 37 alin. (1) lit. b) (Exploatarea substanțelor minerale utile (1) În conformitate cu prezentul cod, exploatarea substanțelor minerale utile se referă la: a) Exploatarea</p>	<p>Acceptat parțial Administrația publică locală conform legii nr. 436/2006 nu eliberează astfel de avize. Conform art. 127 din Constituție Art. 127 alin. (3) și alin. (4) din Constituția Republicii Moldova menționează că toate „Bogățiile de orice natură ale subsolului,... fac obiectul exclusiv al proprietății publice” dar nu al Administrației publice locale.</p> <p>Nu se acceptă Nu este argumentat necesitatea excluderii.</p> <p>Nu se acceptă</p>
--	--	--

	<p>substanțelor minerale utile de importanță națională; b) Exploatarea substanțelor minerale utile larg răspândite).</p> <p>4.13. Art. 38 (Cerințele de bază față de exploatarea substanțe minerale utile (1) La exploatarea substanțelor minerale utile vor fi asigurate:) se propune a fi completat cu o literă nouă, cu următorul cuprins: „i) realizarea de către titularul autorizației a măsurilor de recultivare și de refacere a mediului în perimetrul de explorare/exploatare, conform proiectului tehnologic și ținând cont de opțiunile autorităților administrației publice locale privind utilizarea postînchidere a perimetrului”.</p> <p>4.14. În contextul art. 40 (Exploatarea substanțelor minerale utile larg răspândite (1) Exploatarea substanțelor minerale utile larg răspândite se permite din zăcământ rezervele cărora au fost evaluate, aprobate și incluse în balanța de stat a rezervelor de substanțe minerale utile. (2) Obținerea autorizației pentru exploatarea substanțelor minerale utile larg răspândite se efectuează în bază de concurs public organizat conform procedurii stabilite de Guvern cu excepția cazului când cercetarea geologica a fost efectuată din contul solicitantului) urmează a fi corelate și reglementate expres relațiile dintre titularii drepturilor (concurrente) asupra terenurilor și zăcămintele din subsolul acestora, ținând cont de raționamentele expuse la pct. 3.5. din compartimentul 3 „Constatări principale”, inclusiv interesele publice legitime ale unităților administrativ-teritoriale și ale statului, precum și interesele legitime ale titularilor privați asupra terenurilor.</p> <p>4.15. În art. 43 (Obținerea autorizației pentru folosirea golurilor miniere (1) Obținerea autorizației pentru folosirea golurilor miniere se efectuează la cerere fără concurs: (2) Pentru obținerea autorizației de folosire a golurilor miniere utilizând ghișeul unic, solicitantul prezintă autorității competente o cerere în care va indica forma juridică de organizare și elementele de identificare, zăcământul care se solicită pentru folosirea golurilor miniere, cu anexarea:) sintagma „zăcământul care se solicită pentru folosirea golurilor miniere” urmează a fi reformulată conform intenției autorului, pe motiv că formularea actuală este neclară (or, din golurile miniere deja au fost extrase zăcămintele și folosirea acestora urmează a fi efectuată în alte scopuri decât extragerea).</p> <p>4.16. Referitor la art. 47 din proiectul Codului (Cerințele antimonopoliste și asigurarea publicității și transparenței la folosirea subsolului (1) Se consideră ilegale activitățile</p>	<p>Nu se acceptă Lucrările de recultivare se efectuează după proiectul tehnologic de exploatare/recultivare a zăcământului dar nu de opțiunile autorităților administrației publice locale privind utilizarea postînchidere a zăcămintelor.</p> <p>Nu se acceptă Prezentul cod nu reflectă modul de vânzare/cumpărare a terenurilor, dar reglementează modul de transmitere a sectoarelor de subsol zăcămintelor (substanțe minerale utile).</p> <p>Sa luat act Autorizației pentru folosire a golurilor miniere se acordă pentru zăcămintele extrase și nu include efectuarea lucrărilor de exploatare a zăcământului astfel, se schimbă doar modul de folosință a golurilor miniere.</p> <p>Nu se acceptă</p>
--	--	--

		<p>autorităților administrației publice, precum și ale diferiților agenți economici, ce au drept scop: a) limitarea, contrar condițiilor concursului, a accesului de participare la concurs a persoanelor juridice și fizice ce intenționează să desfășoare activități în conformitate cu art. 7 din prezentul cod; b) eschivarea de la acordarea dreptului de folosință asupra sectoarelor de subsol către câștigătorii concursului; c) discriminarea titularilor de autorizații la acordarea accesului la obiectivele de transport și infrastructură) solicităm excluderea alin. (1), pentru că conține semne clare de neconstituționalitate, fiind încălcată flagrant autonomia locală și dreptul de proprietate, care poate fi expropriat doar pentru cauză de utilitate publică, cu dreptă și prealabilă despăgubire.</p> <p>Totodată, alin. (2) (În scopul asigurării publicității și transparenței folosirii subsolului, actele normative, anunțurile privind concursurile (tenderele) pentru dreptul de folosință asupra subsolului și rezultatele acestora, comunicatele privind atribuirea sectoarelor de subsol în folosință, formularele de documente și altă informație din domeniul relațiilor miniere se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și se plasează în regim interactiv pe pagina web a autorității competente) din același articol (47), urmează a fi corelat, reieșind din raționamentele expuse la pct. 3.5. din compartimentul 3 „Constatări principale”.</p> <p>4.17. Referitor la art. 50 (Temeiurile retragerii autorizației (1) Actul permisiv ce acordă dreptul de a desfășura activități legate de folosirea subsolului poate fi retras de autoritatea competentă, în conformitate cu prevederile Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, precum și în următoarele cazuri: h) titularul transportă, folosește, depozitează în lucrările executate deșeuri și substanțe periculoase și/sau toxice, radioactive sau orice alte substanțe poluante, cu excepția acțiunilor premise conform legii) urmează a corectat gramatical cuvântul „premise”. Aceiași observație se referă și la întreg textul proiectului Codului, fiind necesară corectarea mai multor greșeli gramaticale.</p> <p>4.18. Referitor la art. 50 alin. (1) lit. c) (titularul nu a schimbat destinația terenurilor pe care efectuează lucrări de exploatare a substanțelor minerale utile), menționăm că, conceptul de „schimbare a destinației terenurilor” urmează a fi înlocuit cu conceptul de „retragere temporară a unor terenuri din circuitul agricol și silvic (neacoperite de vegetație forestieră) și/sau schimbarea categoriei de destinației și a modului de folosință a terenurilor”. Conceptul de schimbare a destinației și a modului de folosință trebuie aplicat doar în subsidiar, dacă nu este posibilă retragerea temporară din circuitul agricol, cu recultivarea ulterioară și reîntoarcerea în circuitul agricol”. În acest context, menționăm și prevederile art. 74 din Codul funciar:</p>	<p>Condițiile de participare la concursurile sunt egale pentru toți participanții.</p> <p>Se acceptă A fost modificată</p> <p>Nu se acceptă În art. 74 din Codul funciar se referă la executarea lucrărilor de extragere, până la o adâncime de 5 metri a rocilor sedimentare, a celor neconsolidate, a argilei, a argilei nisipoase, a nisipului argilos pentru construcția, reparația, modernizarea și extinderea</p>
--	--	--	---

		<p>„Retragerea temporară a unor terenuri din circuitul agricol sau silvic pentru executarea unor lucrări de prospecțiuni geologice, de instalare a unor linii de telecomunicații, de transport electric sau conducte de gaz, apeducte, alte instalații similare, precum și pentru executarea lucrărilor de extragere, până la o adâncime de 5 metri, a rocilor sedimentare, a celor neconsolidate, a argilei, a argilei nisipoase, a nisipului argilos pentru construcția, reparația, modernizarea și extinderea drumurilor publice, a căilor ferate, a digurilor de protecție contra inundațiilor, pentru prevenirea, stoparea și lichidarea consecințelor proceselor geologice periculoase, care urmează a fi efectuate în baza proiectelor de execuție coordonate și supuse expertizei ecologice de stat sau evaluării impactului asupra mediului de către organele abilitate, se aprobă de către autoritățile administrației publice locale, cu acordul deținătorilor de terenuri. Se interzice efectuarea lucrărilor de extragere respective de pe terenurile din fondul forestier acoperite cu vegetație forestieră.</p> <p>4.19. La art. 50 alin. (1) lit. I) (titularul nu achită mai mult de 6 luni de la expirarea termenelor stabilite de lege, taxele și impozitele la bugetul public național) se propune a fi substituit cuvântul „național” cu cuvintele „conform legislației fiscale”, or, potrivit prevederilor art. 6 alin. (6) lit. b) din Codul fiscal, taxele pentru resursele naturale fac parte din sistemul impozitelor și taxelor locale și se încasează la bugetele locale. Totodată, urmează a fi utilizată terminologia Codului fiscal („legislație fiscală”).</p> <p>4.20. La art. 52 lit. f) (Drepturile titularilor: să întrerupă activitatea pe un termen mai mare de 60 zile, în cazul apariției circumstanțelor ce nu permit continuarea activității (lichidării urmărilor unor avarii, defectării utilajului și instalațiilor tehnologice, durata procesului de refacere, apariția circumstanțelor de forță majoră) cu informarea autorității competente privind data începutului și finalizării a întreruperii activității) urmează a fi înlocuite cuvintele „forță majoră” cu cuvintele „impediment justificator” (terminologia Codului civil, art. 904).</p> <p>4.21. Referitor la art. 57 alin. (3) (Particularitățile proiectării întreprinderilor, obiectivelor și construcțiilor legate de folosirea subsolului. Proiectul tehnologic de folosire a golurilor miniere, obiectivelor și construcțiilor subterane nelegate de extragerea substanțelor minerale utile se elaborează în baza avizului pozitiv al expertizei de stat a informației geologice și obținerea certificatului de urbanism pentru proiectare, în modul stabilit de legislație) se propune substituirea cuvintelor „certificatului de urbanism pentru proiectare”, cu cuvintele „actelor permissive conform prevederilor Legii nr. 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție.</p> <p>4.22. În art. 63 (Particularitățile exploatarei zăcămintelor de hidrocarburi (5) Exploatarea industrială a zăcămintelor de materie primă de hidrocarburi se permite numai în cazul în</p>	<p>drumurilor publice, a căilor ferate, a digurilor de protecție contra inundațiilor dar nu pentru extragerea substanțelor minerale utile.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă parțial A fost perfectate modificările în codul subsolului unde s-a exclus certificatului de urbanism pentru proiectare</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	--	--

	<p>care, la etapa planificării, activitatea a fost supusă procedurii de evaluare a impactului asupra mediului și Agenția de Mediu a eliberat acordul de mediu corespunzător și se realizează în conformitate cu proiectul tehnic (tehnologic) pentru organizarea și exploatarea zăcămintului, aprobat de beneficiarul subsolului după obținerea avizului de conformitate și a avizului expertizei ecologice de stat în cazul în care, la etapa de planificare, nu s-a aplicat procedura de evaluare a impactului asupra mediului și nu este eliberat un acord de mediu) urmează a fi înlocuit conceptul „avizului expertizei ecologice de stat”. După abrogarea Legii nr. 851/1996 privind expertiza ecologică și evaluarea impactului asupra mediului înconjurător, prin Legea nr. 226/2022, și reieșind din prevederile Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului conceptul obținerii „avizului expertizei ecologice de stat” a fost înlocuit cu conceptele privind obținerea „acordului de mediu” și/sau „raportului privind evaluarea impactului asupra mediului”.</p> <p>4.23. În art. 66 (Patrimoniul minier (3) Patrimoniul minier constituie proprietatea statului și poate fi înstrăinat de la titularul autorizației la expirarea termenului autorizației în cazurile prevăzute de prezentul cod. Titularul autorizației are dreptul la recuperarea costului patrimoniului minier, luând-se în considerare uzura lui, dacă legea nu prevede altfel) urmează a fi substituite cuvintele „proprietatea statului” cu cuvintele „proprietate publică a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, după caz”. În cazul în care patrimoniul minier a fost pus în valoare la extragerea substanțelor minerale utile care nu sunt de importanță națională, acesta urmează să aparțină unităților administrativ-teritoriale.</p> <p>4.24. În art. 68 (Garanția financiară pentru refacerea mediului (1) Titularul autorizației este obligat, conform capitolului de refacere a mediului din proiectul tehnologic de exploatare, să constituie, la etapa de eliberare a autorizației, și să actualizează anual, în prima lună a anului garanția financiară pentru refacerea mediului) urmează a fi corectată forma gramaticală a cuvântului „actualizează” (corect „actualizeze”).</p> <p>4.25. Art. 69 (Tipurile de plăți la exploatarea și folosirea subsolului (1) Exploatarea și folosirea subsolului este cu plată. (2) Plățile la exploatarea și folosirea subsolului se percep în formă bănească. (3) Plata la exploatarea și folosirea subsolului se efectuează în formă de: a) plăți regulate pentru exploatarea și folosirea subsolului; b) compensare a cheltuielilor pentru lucrările de cercetări geologice efectuate din contul mijloacelor bugetului de stat) se propune completarea cu o nouă literă cu următorul cuprins: „c) taxele pentru resursele naturale, inclusiv pentru exploatarea substanțelor minerale utile, folosirea golurilor miniere și construcției obiectivelor subterane”. Totodată, menționăm, că proiectul Codului are o lacună în ce privește omisiunea de a clarifica</p>	<p>Nu se acceptă Depășesc competențele administrației publice locale</p> <p>Se acceptă</p> <p>Nu se acceptă În proiectul codului este descrisă norma generală care cuprinde toate tipurile de plăți la exploatarea și folosirea subsolului, iar taxele separate pentru resursele naturale sunt reglementate în legislația fiscală (codul fiscal)</p>
--	--	---

	<p>exhaustiv modul de calculare a celorlalte plăți, decât taxele pentru resursele naturale. În acest sens, ar putea fi o soluție completarea art. 69 cu o normă (alineat) prin analogie cu norma de la art. 30 alin. (9) din proiectul Codului (Modul de calculare și încasare a plății pentru folosirea informației geologice care constituie proprietate de stat se stabilește de Guvern) și anume că : „Modul de calculare și încasare a plății regulate pentru exploatarea și folosirea subsolului și a plății pentru compensarea cheltuielilor pentru lucrările de cercetări geologice efectuate din contul mijloacelor bugetului public se stabilește de Guvern”.</p> <p>Menționăm, că autorii proiectului Codului urmează să analizeze și să descrie în nota informativă, costurile economice și financiare care se suportă la anumite tipuri de extrageri de zăcăminte, pentru aprecierea și justificarea reglementărilor în privința plăților corespunzătoare.</p> <p>Aceste plăți trebuie să fie fezabile economic și justificate pentru toate părțile interesate, în condițiile în care, pe lângă costurile de dobândire a drepturilor (asupra terenurilor, subsolului), de proiectare și operaționale, urmează a fi suportate următoarele costuri:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) plata de chirie sau arendă pentru folosirea terenurilor statului sau ale unităților administrativ-teritoriale; 2) impozitul funciar sau imobiliar; 3) plata regulată pentru exploatarea și folosirea subsolului; 4) compensarea cheltuielilor pentru lucrările de cercetări geologice efectuate; 5) taxele pentru resursele naturale; 6) realizarea măsurilor de recultivare și de refacere a mediului în perimetrul de explorare/exploatare, conform proiectului tehnologic (posibil cele mai mari costuri din toate). <p>4.26. În art. 70 (Taxele pentru exploatarea substanțelor minerale utile, folosirea golurilor miniere și construcției obiectivelor subterane (1) Cotele taxelor regulate pentru exploatarea substanțelor minerale utile, folosirea golurilor miniere și construcției obiectivelor subterane, modul lor de percepere și de distribuire se stabilesc de legislația fiscală) cuvântul „regulate” urmează a fi substituit cu cuvintele „pentru resursele naturale, inclusiv” (terminologia legislației fiscale).</p> <p>4.27. Referitor la art. 73 (Condițiile de construire pe suprafețele cu zăcăminte de substanțe minerale utile și cu alte resurse ale subsolului (1) Proiectarea și construirea localităților, complexelor industriale, imobilelor, plantațiilor multianuale, amplasarea altor obiecte fără avizul autorității competente privind existența sau lipsa substanțelor minerale utile pe teritoriul preconizat pentru construcții se interzic) menționăm că această normă de la alin. (1), contravine legislației în construcții și anume art. 3 alin. (2), art. 4 alin. (1) și alin. (6) din Legea nr. 163/2010 și urmează a fi reformulată.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă parțial</p>
--	---	---

Legea nr. 163/2010 prevede la: art. 4 (Elaborarea certificatului de urbanism pentru proiectare): „(1) Certificatul de urbanism pentru proiectare se elaborează în baza documentației de urbanism și de amenajare a teritoriului. (...)

(6) În cazul emiterii certificatului de urbanism pentru proiectare pentru imobilele/terenurile amplasate în zonele asupra cărora s-a instituit prin documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului un regim special, emitentul va obține avizele prevăzute de legislație”; art. 3 (Depunerea documentelor pentru obținerea certificatului de urbanism pentru proiectare): „(2) Solicitarea altor documente decât cele prevăzute la alin. (1) nu se admite”.

O soluție ar putea fi substituirea cuvintelor „preconizat pentru construcții” cu cuvintele „în care s-a instituit prin documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului un regim special de protecție a subsolului”. Cuvântul „imobile” urmează a fi substituit cu cuvintele „bunuri imobiliare” (în accepțiunea Codului civil, prin imobil, se subînțelege terenul, iar construcțiile și încăperile sunt părți componente (bunuri imobiliare)).

4.28. În art. 76 (Controlul geologic de stat (3) Controlului geologic de stat se supun: d) îndeplinirea, de către titularii actelor permissive ce acordă dreptul de a desfășura activități legate de folosirea subsolului, a obligațiilor ce îi revin conform prevederilor **Deciziilor de eliberare a actelor permissive actului permisiv ce acordă dreptul de a desfășura activități legate de folosirea subsolului, actelor permissive actului permisiv ce acordă dreptul de a desfășura activități legate de folosirea subsolului și prezentului Cod**, inclusiv respectarea limitelor la extragerea substanțelor minerale utile și crearea, actualizarea garanției financiare de refacere a mediului și schimbul destinației terenurilor în limita perimetrului de exploatare) urmează a fi excluse cuvintele „Deciziilor de eliberare a actelor permissive actului permisiv ce acordă dreptul de a desfășura activități legate de folosirea subsolului, actelor permissive actului permisiv ce acordă dreptul de a desfășura activități legate de folosirea subsolului și” (se repetă unele cuvinte și, în general, **structura gramaticală nu are o logică, or, în proiectul Codului sunt toate obligațiile ce trebuie să le respecte titularul**). Totodată, este necesară substituirea cuvintelor „și schimbul destinației terenurilor” cu cuvintele „retragerea temporară a terenurilor din circuitul agricol și silvic (neacoperite de vegetație forestieră) și/sau schimbarea categoriei de destinației și a modului de folosință a terenurilor, precum și recultivarea și/sau refacerea mediului”. A se vedea argumentarea de la pct. 4.17.

Finalmente, având în vedere lacunele și contradicțiile versiunii actuale, inclusiv cu statuările constituționale, NU SUSTINEM aprobarea proiectului Codului, până la modificarea și completarea, reieșind din raționamentele și propunerile enunțate.

Se acceptă parțial

8.	Ministerul Afacerilor Interne (scr. Nr. 41/5336 din 24 noiembrie 2023)	<p>Conform notei informative la proiect, acesta se încadrează în procesul de realizare a angajamentelor asumate de Republica Moldova prin Acordul de Asociere RM-UE. Astfel, în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul urmează a fi marcat cu sigla „UE”, inclusiv fiind indicată și clauza de armonizare.</p> <p>În vederea respectării exigențelor de tehnică legislativă, reglementate de legea nominalizată supra, precum și în scopul uniformizării conținutului proiectului actului normativ, se propune revizuirea art. 2, 7, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 38, 53, 83 etc., prin prisma faptului că articolul nu necesită a fi divizat în alineate în cazul în care este compus dintr-un singur alineat.</p> <p>Suplimentar, se propune revizuirea conținutului art. 50, din considerentul că la lit. f) al acestuia autorul face trimitere la unele prevederi din art. 54 lit. t)-y), care nu se regăsesc în proiect.</p> <p>La art. 25, se remarcă că cuvintele „la inițiativa statului” au un sens general, nedefinit și ambiguu. În acest sens, se recomandă examinarea posibilității modificării conținutului articolului, prin stabilirea competenței de înaintare a inițiativelor de cercetare unor autorități publice concrete.</p> <p>De asemenea, în vederea evitării dublărilor normative se propune a se revedea conținutul art. 51 în corelare cu art.80.</p> <p>Subsidiar, recomandăm expunerea conținutului proiectului într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a exclude orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale, de ortografie și de punctuație, conform cerințelor prevăzute de art. 54 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.</p>	<p>Se acceptă A fost modificat</p> <p>Se acceptă A fost revizuit articolul de referință.</p> <p>Nu se acceptă De domeniul public al statului țin bogățiile de orice natură ale subsolului, în stare de zăcământ, de interes public național, precum și spațiile subterane ale acestuia, inclusiv terenurile amplasate în perimetrul zăcământului, apele de suprafață și cele subterane, și respectiv prin programele de dezvoltate durabilă a resurselor naturale statul va realizează cercetarea subsolului.</p> <p>Se acceptă Au fost comasate art. 50 cu art. 80</p>
9.	Ministerul Culturii (scrisoare nr. 05-09/3203 din 27.11.2023)	Comunică în limitele competențelor funcționale, susținerea proiectului, fără obiecții și propuneri.	Se acceptă
10.	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale	Sub aspect general , constatăm că potrivit notei informative, elaborarea proiectului Codului subsolului, într-o redacție nouă, rezidă din obligația statului de a întreprinde măsuri	

<p>(nr. Nr.21/1-6024 din 27.11.2023)</p>	<p>în vederea asigurării gestionării raționale a subsolului, din punct de vedere economic și social, precum și a tuturor tipurilor de resurse ale subsolului, în baza folosirii tehnologiilor avansate și a respectării standardelor, limitelor, normelor și regulilor de folosire a subsolului. Subsecvent, autorul proiectului urmărește transparentizarea activității instituțiilor care reprezintă interesele statului în domeniul cercetării, monitorizării și exploatarei resurselor minerale, coerența între actele normative, precum și simplificarea procedurii de obținere a actelor permissive privind atribuirea în folosință a sectoarelor de subsol.</p> <p>Pe marginea proiectului Codului subsolului</p> <p>În cazul denumirilor autorităților și instituțiilor publice, participanți în procesul de administrare de stat în domeniul folosirii și protecției subsolului, considerăm judicioasă operarea cu „termeni generici”. Or, Codul subsolului constituie o lege de factură organică de o importanță deosebită, prin prisma domeniului relațiilor sociale în care intervine, fiind preconizată pentru o perioadă îndelungată, iar în eventualitatea unor restructurări și/sau modificări a denumirii autorității și/sau instituției publice, propunerea evocată în context va reprezenta un instrument de asigurare continuă a activității desfășurate de autoritate/instituție publică, fără a fi necesar de modificat însăși Codul.</p> <p>La art.1, în partea ce ține de noțiunea „perimetru de cercetare și exploatare” și respectiv, în tot textul proiectului Codului, sugerăm oportunitatea substituirii terminologiei utilizate cu „perimetru minier”, având la bază premiza că se are în vedere lucrările miniere care se efectuează într-un perimetru minier al zăcămintului, dar nu într-un sector de dimensiuni reduse unde se petrec lucrările de extracție. Totodată, reliefăm că pe tot parcursul proiectului Codului, se utilizează sintagmele „perimetru de exploatare”, „perimetru de folosire a golurilor miniere”, „perimetru geologic/minier”, „perimetru minier”, fapt ce presupune necesitatea uniformizării terminologice sau a definirii sensului acestora în mod separat. Adicional, opinăm faptul că nu este cazul definirii noțiunii de „perimetru de cercetare”, deoarece aceasta nu se regăsește pe parcursul textului proiectului.</p> <p>La art.22 alin.(1) lit.b), cuvântul „schița” se va substitui cu cuvintele „planul topografic”, în condițiile în care „schița” este un desen preliminar executat în câteva linii generale, iar „planul topografic” se execută în sistemul de coordonate MOLDREF99.</p> <p>La art.24 alin.(1) lit.b), propunem ca textul prevederii să facă referire la „planul topografic la scara 1:5000, 1:2000, 1:1000 și 1:500” și în continuare conform redacției înaintate de autor, iar în final (după cuvintele „în domeniul topogeodeziei și cartografiei”), să se completeze cu textul „categoria V – topografie minieră”.</p> <p>De asemenea, insistăm asupra completării prevederilor proiectului Codului cu aspectele care actualmente sunt reglementate de art.28 alin.(4), ce vizează extragerea</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă A fost revăzută definiția și corelat în textul proiectului</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă parțial Pentru obținerea autorizației de cercetare geologică este necesar planul topografic la scara 1:5000</p> <p>Se acceptă</p>
--	---	---

rocilor sedimentare, a celor neconsolidate, a argilei, a argilei nisipoase, a nisipului argilos pentru construcția, reparația, modernizarea și extinderea drumurilor publice, a căilor ferate, a digurilor de protecție contra inundațiilor, pentru prevenirea, stoparea și lichidarea consecințelor proceselor geologice periculoase.

Cu referire la **art.41 alin.(2) și (3)**, optăm pentru excluderea propunerilor vizate, reieșind din prevederile art.4 alin.(1)-(3) din Legea apelor nr.272/2011: „Apa reprezintă o resursă naturală regenerabilă, vulnerabilă și limitată, un element indispensabil pentru viață și societate, un factor determinant în menținerea echilibrului ecologic, o materie primă pentru activități productive, o sursă de energie și o cale de transport. Apa nu este un produs comercial oarecare, ci un patrimoniu natural, care trebuie protejat, tratat și apărat ca atare. Apa face parte din domeniul public al statului”.

Mai mult decât atât, tendința guvernamentală de bază este că, pentru asigurarea cu apă potabilă să fie utilizate preponderent apele de suprafață, iar apele subterane să fie utilizate doar în cazuri excepționale, dacă nu există acces la apă de suprafață (nu există posibilitate de conectare la apeducte magistrale, economic nu este fezabil construcția infrastructurii etc.).

În partea ce ține de „temeiurile de suspendare și retragere a autorizației în domeniul minier” propuse la **art.49 și art.50**, considerăm necesar ca în primul rând să se stabilească cu exactitate actul permisiv supus sancțiunii de suspendare (care prin prisma cadrului normativ are un caracter temporar) și de retragere (care are un caracter definitiv). Or, la art.49 se utilizează „autorizație în domeniul minier”, iar la art.50 nu este stipulat tipul autorizației. Mai mult ca atât, în prima situație, cea de la art.49, se operează cu „activitatea în domeniul minier”, iar la art.50 – cu „activitate legată de folosirea subsolului”, însă sancțiunea de suspendare și retragere trebuie să intervină în cazul unuia și aceluiași act permisiv, în funcție de motivele care au stat la baza aplicării acesteia.

Subsecvent, la fel de important este faptul că în Nomenclatorul actelor permise eliberate de către autoritățile emitente persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător, aprobat prin Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, în categoria actelor permise care se încadrează „certificatelor” figurează doar „Actul de confirmare a perimetrului geologic pentru explorarea subsolului” (poziția 32) și „Actul de confirmare a perimetrului minier pentru: extragerea substanțelor minerale utile; extragerea apelor subterane; construcția și exploatarea construcțiilor subterane nelegate de extragerea substanțelor minerale utile” (poziția 33), a căror autoritate emitentă este Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale. De altfel, menționăm că este inadmisibilă reglementarea unor acte permise în anumite legi speciale, fără ca acestea să se regăsească în Nomenclatorul actelor permise. Complementar punctăm că, regularizarea temeiurilor de suspendare și retragere a autorizației urmează a se face prin prisma principiului echitabilității (proporționalității) în

Nu se acceptă

Deoarece rezervele de ape subterane sunt transmise în folosință doar după cercetarea, evaluarea și aprobarea rezervelor de apă subterană conform prevederilor aplicate resurselor minerale urile și în conformitate cu prevederile legislației în domeniul apelor

Se acceptă

Sa luat act

După adoptarea codului subsolului vor fi operate și modificări în legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător

		<p>suspendarea activității de întreprinzător, prevăzut la art.17 al Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază a activității de întreprinzător. Semnificativă pentru abordarea exprimată este referința la prevederile art.17 alin.(2) și (3) din Legea nr.235/2006, potrivit cărora: „Activitatea de întreprinzător poate fi suspendată prin hotărâre judecătorească, adoptată în temeiul legii. Hotărârea instanței de judecată privind suspendarea activității întreprinzătorului se adoptă la cererea autorităților administrației publice și/sau altor instituții abilitate prin lege cu funcții de reglementare și de control. În cazurile prevăzute expres de lege, activitatea de întreprinzător poate fi suspendată, cu adresarea ulterioară în instanța de judecată a autorității care a dispus suspendarea. Adresarea în judecată trebuie să se facă în decursul a 3 zile lucrătoare. În caz de nerespectare a acestui termen, suspendarea se anulează. Decizia autorității privind suspendarea (limitarea) activității de întreprinzător se aplică până la adoptarea de către instanța de judecată a unei hotărâri definitive. Decizia autorității privind suspendarea (limitarea) activității de întreprinzător încetează dacă, prin hotărâre a instanței de judecată, aceasta a fost anulată”.</p> <p>Referitor la propunerile de la art.57 alin.(2) și (3), despre necesitatea „obținerii certificatului de urbanism pentru proiectare” pentru proiectul tehnologic de exploatare și proiectul tehnologic de folosire a golurilor miniere, insistăm asupra excluderii acestor prevederi, în condițiile în care, în proiectul Codului urbanismului și construcțiilor se propune ca lucrările de extragere a substanțelor minerale utile, cu excepția construcției obiectelor industriale și de transport necesare exploatarei și prelucrării substanțelor minerale din zonele respective, precum și stabilirea hotarelor, care se efectuează în baza documentației de amenajare a teritoriului și urbanism, să fie efectuate fără certificat de urbanism pentru proiectare.</p> <p>În aceeași ordine de idei, se va revizui și propunerea de la art.57 alin.(4), care face trimitere la Legea nr.721/1996 privind calitatea în construcții, deoarece Legea nr.721/1996 urmează a fi abrogată odată cu intrarea în vigoare a Codului urbanismului și construcțiilor. Respectiv, textul „Legea nr.721/1996 privind calitatea în construcții” se va substitui cu cuvintele „Codul urbanismului și construcțiilor”.</p> <p>Cu titlu de informare evocăm că, proiectul Codului urbanismului și construcțiilor urmează a fi adoptat în lectura a doua de către Parlament.</p>	<p>Se acceptă A fost modificat conform art.75 din Codul urbanismului și construcțiilor</p> <p>Se acceptă</p>
11.	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării al Republicii Moldova (nr. 03-3743 din 29.11.2023)	<p>De ordin conceptual: Din Analiza de impact (a se vedea pct.4, lit.b 1) se constată că unul dintre beneficiile, urmare adoptării a Codului, este „Reducerea actelor permise și stipularea clară a atribuțiilor instituțiilor care reprezintă interesele statului în domeniul cercetării și exploatarei resurselor minerale”, fapt care nu se regăsește în proiect. Actualmente, Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale eliberează următoarele acte permise prevăzute în Nomenclatorul actelor permise, (Anexa nr.1) aprobat prin Legea</p>	

nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător: a) Act de confirmare a perimetrului geologic pentru explorarea subsolului; b) Act de confirmare a perimetrului minier pentru: – extragerea substanțelor minerale utile – extragerea apelor subterane – construcția și exploatarea construcțiilor subterane nelegate de extragerea substanțelor minerale utile. Conform prevederilor stipulate la art.7 subsolului i se atribuie în folosință 6 tipuri de folosire a subsolului pentru care se vor elibera acte permise: (a) cercetare geologică a subsolului - 5 acte permise (a se vedea art.22, 23, 24, 26, 27); (b) exploatarea substanțelor minerale utile - 3 acte permise (art.34, 40, 42); (c) folosirea golurilor miniere – 1 act permisiv (art.43); (d) depozitarea substanțelor periculoase și deșeurilor în subsol - domeniu reglementat de Legea 209/2016 privind deșeurile; (e) organizarea obiectivelor geologice protejate de stat se stabilește de legislația din domeniul ariilor naturale protejate de stat; (f) colectarea materialelor mineralogice, paleontologice, altor materiale geologice de colecție – 1 act permisiv (art.46). În context, evidențiem că, normele propuse nu aduc o reducere a numărului de acte permise impuse întreprinzătorilor, nu aduc claritate în atribuțiile altor entități competente ale statului, precum și nici nu reduc numărul autorităților implicate. În domeniul de reglementare a autorizării activității de întreprinzător urmează a fi considerate următoarele prevederi ale Legii nr.160/2011: i) art.4 alin. (2) care statuează – „Autoritățile emitente sânt în drept, în limita atribuțiilor prevăzute de lege, să solicite/să elibereze și să invoce persoanelor care desfășoară activitate de întreprinzător și/sau angajaților acestora doar actele permise stabilite în Nomenclatorul actelor permise, expus în anexa nr.1. La instituirea (propunerea) unui act permisiv nou este obligatoriu de a examina și de a propune eliminarea unui sau mai multor acte permise în vigoare eliberate de aceeași autoritate sau acte care acoperă total sau parțial aceleași riscuri, domenii de reglementare și/sau de activitate de întreprinzător. Propunerea de completare a nomenclatorului menționat cu orice act permisiv nou va fi însoțită de ajustarea și de completarea cadrului legislativ în vigoare cu prevederi procedurale și materiale suficiente pentru ca reglementarea propusă prin actul permisiv să corespundă principiilor și rigorilor prezentei legi”, astfel, noile acte permise, propuse de proiect, în cazul argumentării pertinente, urmează să se regăsească în Nomenclatorul actelor permise, fiind totodată necesară excluderea actelor permise actuale. ii) art.4 alin. (3) – „Un act permisiv poate fi invocat și/sau aplicat doar după includerea sa în Nomenclatorul actelor permise și în portalul guvernamental unic al serviciilor publice”. Subsecvent, considerăm necesară reexaminarea modului de autorizare în domeniu.

		<p>De ordin general:</p> <p>1. La art.8 alin.(1) se stipulează că „Autorizațiile pentru folosirea subsolului se eliberează pe termen limitat și nelimitat”. Totodată, obținerea autorizațiilor este condiționată de obținerea acordului de mediu care, conform Nomenclatorului actelor permise, (Anexa nr.1 la Legea nr.160/2011), este valabil 4 ani, ceea ce este în dezacord cu alin.(2) și alin.(3) ale aceluiași articol potrivit cărora se prevăd termeni de 5 și 20 de ani pentru autorizații. Subiectul devine elocvent în special din perspectiva temeiurilor de retragere a actului permisiv, la art.50 alin.(1) lit.j) se stabilește că „titularului i-a fost retras/expirat acordul de mediu sau altă autorizație necesară desfășurării activității în domeniul minier”. Prin urmare, la expirarea termenului acordului de mediu actul permisiv urmează a fi retras fiind condiționat în esență de termenul acordului, dar nu a actului permisiv. În acest sens, recomandăm examinarea posibilității prelungirii termenului de valabilitate a acordului de mediu.</p> <p>2. La art.12 - referitor la competența autorității competente stabilită la alin.(1) lit. n), aceasta „acordă, suspendă, retrage autorizația ce acordă dreptul de a desfășura activități legate de folosirea subsolului, cu excepția celor de importanță națională”. Totodată, conform art.39 alin.(4) „Autoritatea competentă, examinează materialele prezentate, și în termen de pana la 30 zile calendaristice prezintă Guvernului pentru luarea deciziei propunerea privind eliberarea autorizației pentru exploatarea zăcămintului”. Dacă autoritatea competentă va elibera într-un final actul permisiv, atunci sintagma „cu excepția celor de importanță națională” urmează a fi exclusă.</p> <p>3. La art.22: La alin.(1) se stabilește că pentru obținerea autorizației pentru cercetare geologică în scopul identificării rezervelor de substanțe minerale utile solicitantul prezintă</p>	<p>Nu se acceptă Termenul de valabilitate al acordului de mediu – de 4 ani se referă la termenul în care agentul economic trebuie să obțină actul permisiv de aprobare de dezvoltare a activității planificate. Astfel, în cazul în care agentul economic în termenul de 4 ani de la data emiterii acordului de mediu obține actul permisiv și anume autorizația de folosire a subsolului, atunci acesta este în drept să își desfășoare activitatea pentru termenul prevăzut în autorizația de folosire a subsolului – de exemplu 20 ani. Dacă agentul economic în termen de 4 ani nu reușește să obțină autorizația de folosire a subsolului, atunci el va trebui să reia procedura de evaluare a impactului asupra mediului. A se vedea Legea nr. 86/2014.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă parțial</p>
--	--	--	--

		<p>autorității competente o cerere, la care se anexează lit.c) „avizului autorității competente cu privire la lipsa sau existența substanțelor minerale utile pentru sectorul solicitat” și a „acordului de mediu”. Considerăm că este necesară o analiză suplimentară privind necesitatea anexării la cerere a avizului prenotat sau excluderea acestuia, fiind un act emis de aceeași autoritate competentă. Obiecție valabilă și pentru art.26, alin.(2), lit.b); art.27, alin.(2), lit.b) și la art.73 alin.(1).</p> <p>La alin.(2) statuează că „Autoritatea competentă, examinează materialele prezentate, și în termen de până la 30 zile calendaristice înregistrează lucrările de cercetare în Fondul de stat de informații privind subsolul, emite decizia privind eliberarea autorizației pentru cercetare geologică în scopul identificării rezervelor de substanțe minerale utile și eliberează autorizația”, prevederi din care reiese că în 30 de zile de la momentul solicitării autorizației se va emite decizia privind eliberarea autorizației dar nu și autorizația propriu zisă. Menționăm lipsa de relevanță în adoptarea unei decizii premergătoare eliberării actului permisiv or, însăși emiterea actului atestă decizia pozitivă a autorității în acest sens. Obiecția se referă și la alte prevederi, care stipulează necesitatea adoptării deciziei respective. Prin urmare, considerăm necesară revizuirea procedurii de emitere a autorizației.</p> <p>La alin.(3) se menționează că, „consecutivitatea obținerii actelor specificate la alin.(1) se stabilește de către autoritatea competentă”. Aceste prevederi nu sunt clare, odată ce alin. (1) prevede documentele care trebuie anexate la cerere. Obiecția valabilă și pentru art.23, alin.(3); art.24, alin.(3); art.26, alin.(4); art. 27, alin. (4); art.39, alin.(5); art.40, alin.(5).</p> <p>4. La art.26 alin.(1). Conform notei informative pentru a asigura implementarea Codului subsolului se vor elabora proiecte de acte normative necesare codului, cum ar fi: Regulamentul privind lichidarea și conservarea excavațiilor miniere, obiectivelor și construcțiilor subterane nelegate de extragerea substanțelor minerale utile. Conform prevederilor Legii nr.151/2022 privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase, la domeniul subsolului se atribuie „obiectivele de depozitare a materialelor explozive și efectuarea lucrărilor de forare cu adâncimea de peste 100 m”. Astfel, se propune excluderea sintagmei „securității industriale” deoarece la obiectivele și construcțiile subterane nelegate de extragere a substanțelor minerale utile nu se atribuie la obiective industriale potențial periculoase. Obiecție valabilă și pentru art.57 alin.(1) și art.83 lit. d).</p> <p>5. La art. 40 alin.(2) norma prevede că „Obținerea autorizației pentru exploatarea</p>	<p>La art. 71. este necesar avizul autorității competente privind existența sau lipsa substanțelor minerale utile pe teritoriul preconizat pentru construcții</p> <p>Se acceptă parțial Se emite decizia privind eliberarea autorizației, apoi se emite autorizația solicitată. Raționamentul constă în faptul că decizia poate fi negativă sau pozitivă. Conform Convenției de la Arhus și conform Codului Administrativ, deciziile trebuie să fie motivate și publice.</p> <p>Nu se acceptă Autoritatea competentă se expune asupra faptului privind obținerea actelor anexate pentru eliberarea autorizației</p> <p>Se acceptă A fost operate modificări</p>
--	--	--	--

		<p>substanțelor minerale utile larg răspândite se efectuează în bază de concurs public organizat conform procedurii stabilite de Guvern cu excepția cazului când cercetarea geologica a fost efectuată din contul solicitantului”. Totodată, la alin.(4) se stipulează că „Autoritatea competentă, examinează materialele prezentate în termen de pana la 30 zile calendaristice și emite decizia privind eliberarea autorizației pentru exploatarea substanțelor minerale utile larg răspândite și eliberează autorizația”. În acest sens, considerăm oportun de a revizui prevederile articolului prenotat referitor la obținerea autorizației pentru exploatarea substanțelor minerale utile.</p> <p>6. La art. 53: lit.r) considerăm necesară includerea referințelor exprese la actele normative care prevăd expres licențierea sau certificarea persoanelor fizice în domeniul respectiv (a se vedea Nomenclatorul actelor permissive în acest sens) or, în redacția propusă norma lasă spațiu de interpretare și comportament corupțional lit. s) urmează a fi specificat modul de autentificare a copiei documentației tehnice;</p> <p>lit. u) menționăm că orice condiții pentru desfășurarea activității de întreprinzător urmează să se regăsească în acte normative, în temeiul art.14 alin.(1) din Legea nr. 235/2006 principiile de reglementare a activității de întreprinzător, respectiv, actele obligatorii pentru păstrare urmează a fi incluse în proiectul legii și nu în textul autorizației.</p> <p>7. La art.57, alin. (1) considerăm necesară includerea în proiect a normelor care să prevadă că proiectarea întreprinderilor/obiectivelor poată fi efectuată și de către persoana, care construiește întreprinderi/obiective sau este executantul lucrărilor în cazul în care are angajați calificați.</p> <p>8. La art.58, alin.(5) considerăm necesară stabilirea în clar a formei și condițiilor și actului de dare în exploatare a întreprinderilor miniere extractive, sau includerea referinței exprese la actul normative aplicabil.</p>	<p>Nu se acceptă Propunere neargumentată în proiectul codului sunt descrise etapele privind obținerea autorizației</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
12.	<p>Ministerul Sănătății (nr.09/4477 din 27.11.2023)</p>	<p>La art. 58, lit. f), textul se expune în următoarea redacție: „f) măsuri privind asigurarea securității în muncă a lucrătorilor și protecția sănătății populației, protecția subsolului și mediului înconjurător, obiectivelor și construcțiilor, prevenirea situațiilor de avarie”;</p> <p>La art. 78, alin. (2), după textul „Cerințele de bază” se completează cu cuvintele „către titulari”;</p> <p>La art. 78, alin. (2), litera a), textul va avea următorul cuprins: „a) elaborarea și realizarea măsurilor ce asigură securitatea vieții, a sănătății lucrătorilor și a populației în zona de impact a lucrărilor respective în regim normal și în cazul apariției situațiilor de avarie.”</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>

13.	Ministerul Finanțelor (nr. 07/5-03/2503/1773 din 30.11.2023)	Comunică prin prisma domeniilor de competență, comunică lipsa obiecțiilor.	Se acceptă
14.	Ministerul Energiei (nr. 10-2027 din 29.11.2023)	<p>1. Este incorectă ideea expusă de autor conform căreia, dreptul de folosință asupra sectoarelor de subsol se realizează prin autorizație pentru folosirea subsolului. Considerăm că reglementarea relației de folosință a subsolului între statul Republica Moldova și beneficiar, trebuie să fie realizată în baza unui contract limitat în timp, modelul căruia urmează a fi aprobat prin act normativ. Aceasta este necesar pentru a exclude eventualele abuzuri de fraudare a bugetului public prin utilizarea nerațională a subsolului, dar și afectării mediului prin astfel de acțiuni. Subliniem că relația înființată pe un contract cu clauze bine definite va oferi pârgii statului de reglementare a domeniului. Mai mult ca atât, nu susținem reglementările propuse de autor referitoare la eliberarea autorizației pentru folosința subsolului pentru o perioadă de 20 (douăzeci) de ani cu posibilitatea extinderii termenului la fiecare 5 (cinci) ani. Considerăm că autorizația urmează a fi eliberată anual în baza planului de dezvoltare și proiectului de execuție a lucrărilor de exploatare, fapt care va permite supravegherea și coordonarea activității în domeniu. Subsidiar, subliniem că oferirea actelor permissive pentru o perioadă de timp atât de mare nu este justificată, or practica anterioară a demonstrat că statul pierde control asupra obiectului transmis pentru o astfel de perioadă. Pentru autorizația de folosință a subsolului în domeniul extragerii mineralelor utile, propunem perceperea unei taxe, care va include mai multe criterii de formare (de ex tipul zăcămintului, adâncimea, amplasarea, importanța, riscurile semnificative asupra mediului și a sănătății umane, cauzate de activitățile industriale și economice, etc.)</p> <p>2. La art.24 alin.(1) din proiect, propunem după sintagma „[...]solicită pentru cercetare,” de completat cu expresia „datele privind dispunerea de mijloace financiare, de utilaj tehnologic și de specialiști pentru valorificarea industrială ulterioară”, astfel în baza acestor date prezentate suplimentar autoritatea publică, va stabili dacă persoana care solicită autorizația dispune de capacități reale de exploatare a resurselor subsolului odată cu obținerea autorizației, fiind în concordanță cu cerințele stabilite la art.38 alin.(1) și art.42 din proiect. Același fapt este reglementat și în Hotărârea Guvernului nr. 570/2009 cu privire la aprobarea unor acte normative în vederea implementării prevederilor Codului subsolului, iar odată cu aprobarea noului Cod al Subsolului, recomandăm ca acesta să nu limiteze spectrul de date și acte pe care urmează să le prezinte persoana pentru obținerea autorizației.</p>	Se acceptă parțial

		<p>3. La art.37 din proiect propunem următoarea redacție: ”(1) În conformitate cu prezentul cod, substanțele minerale utile se divizează în minereuri metalifere și nemetalifere, combustibile solide, petrol și gaze naturale, gaze inerte, ape subterane. (2) În conformitate cu prezentul cod, exploatarea substanțelor minerale utile se referă la utilizarea lor conform criteriilor economice și regimului de folosire, ce se divizează în următoarele tipuri: a) substanțe minerale utile de importanță națională - petrol, gaze naturale, combustibile solide și alte tipuri de substanțe minerale utile, a căror listă se stabilește de Guvern; b) substanțe minerale utile larg răspândite - nisip, argilă, piatră de construcție, nisip argilos și argilă nisipoasă. c) Exploatarea apelor subterane.” Propunem această redacție, deoarece aceasta expres divizează și desfășurat reglementează care substanțe mineral utile sunt de importanță națională și care sunt de categoria celor larg răspândite, pentru a nu lăsa loc de interpretare, după cum este reglementat în art.48 din Codul Subsolului nr.3/2009 în vigoare.</p> <p>4. Art.42 alin. (5) din proiect propunem să fie completat cu sancțiunea pentru neîndeplinirea în termen a obligației prin survenirea nulității actului. Totodată, este necesar să fie explicată acțiunea de „pregătire minieră” pentru a oferi o claritate situației în care condiția a fost îndeplinită.</p> <p>5. Propunem excluderea prevederilor care oferă posibilitatea transmiterii dreptului de folosință asupra subsolului cu încetarea de drept a acțiunii actului permisiv. Cazurile pentru care se propune transmiterea dreptului de folosință pot constitui temeieri pentru oferirea unui drept de preemțiune în vederea obținerii dreptului de folosință asupra subsolului pentru o nouă perioadă.</p> <p>6. Litera c) de la art.50 alin. (1) urmează a fi exclusă, or conform art.42 alin. (1) lit. c) din proiect decizia cu privire la schimbarea destinației terenurilor reprezintă unul din documentele obligatoriu a fi prezentat la cererea de eliberare a autorizației. Astfel, dacă destinația terenului nu a fost modificată, actul permisiv nici nu va fi eliberat.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Nu se acceptă Sancțiunea pentru neîndeplinirea în termen a obligației sunt stabilite în Codul contravențional</p> <p>Nu se acceptă Nu este argumentată propunerea</p> <p>Nu se acceptă Schimbarea destinației terenurilor se efectuează pe etapele de lucru prevăzute în proiectul de exploatare a zăcămintului dar nu pe toată suprafața lui.</p>
15.	Cancelaria de Stat Centrul de armonizare a	Potrivit Notei Informative la proiectul național, acesta are ca scop reglementarea relațiilor miniere în vederea asigurării folosirii raționale și complexe a subsolului, protecției	Se acceptă

<p>legislației (nr. 31/02-69-12614 din 01.12.2023)</p>	<p>subsolului, prevenirii sau reducerii oricăror efecte negative asupra mediului, precum și a oricăror riscuri pentru sănătatea umană, rezultate din gestionarea deșeurilor din industriile extractive, prin transpunerea în legislația națională a Directivei 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive și de modificare a Directivei 2004/35/CE.</p> <p>Directiva UE prevede măsuri, proceduri și orientări pentru prevenirea sau reducerea, pe cât posibil, a oricăror efecte nefaste asupra mediului, în special, asupra apei, aerului, solului, faunei și florei și peisajelor, precum și a oricăror riscuri pentru sănătatea umană, rezultate din gestionarea deșeurilor din industriile extractive. Aceasta se aplică gestionării deșeurilor rezultate din prospecțiune, extracție, tratare și stocare a resurselor minerale, precum și din exploatarea carierelor, denumite în continuare „deșeuri extractive”.</p> <p>Directiva 2006/21/CE este o obligație de armonizare restantă potrivit Anexei XI la Capitolul 16 ”Mediul înconjurător” din Titlul IV al Acordului de Asociere RM - UE.</p> <p>Ca urmare a examinării proiectului național prin prisma actului UE, se constată că, acesta nu asigură transpunerea prevederilor Directivei 2006/21/CE, conform celor expuse mai jos.</p> <p>Astfel, proiectul Codului preia fragmentar și selectiv unele prevederi ale actului UE, care nu pot fi calificate ca elemente de transpunere corespunzătoare și completă a actului UE, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proiectul național, prin art. 3, a transpus selectiv unele noțiuni în domeniul gestionării deșeurilor din industriile extractive, în speță: „autoritate competentă”, „deșeuri inerte”, „deținător de deșeuri extractive”, „haldă”, „instalație de gestionare a deșeurilor extractive”, „levigat”, „reabilitare”, „sol neplouat” conform art. 3 din Directiva UE; - art. 11 lit. m) și n) din proiectul național delegă Guvernului competențe de a elabora acte normative pentru stabilirea modului de gestionare a deșeurilor din industria extractivă, iar art. 54 lit. e) stabilește în competența titularilor să elaboreze planuri anuale de dezvoltare a lucrărilor miniere și planuri de gestionare a deșeurilor, fiind astfel preluat fragmentat art. 5 (1) din Directiva 2006/21/CE; - normele cu privire la amplasarea instalației de gestionare a deșeurilor extractive și construcția acesteia, precum și condițiile de exploatare a instalației de gestionare a deșeurilor extractive prevăzute în art. 58 (2) lit. b) și c) din proiect sunt în acord cu prevederile art. 11 (2) lit. a) din Directivă, dar proiectul nu reglementează condițiile detaliate 	<p>Proiectul Codului subsolului a fost revizuit conceptual și s-a asigurat transpunerea actelor normative UE.</p>
---	---	---

de amplasare corespunzătoare a instalațiilor, după cum este specificat în același articol al actului UE;

- prevederile care se referă la “prevenirea abandonului, aruncării sau depozitării necontrolate a deșeurilor extractive” din art. 72 alin. (4) lit. i) din proiectul Codului transpun parțial art. 4 (1) din actul UE;

- art. 72 alin. (4) lit. m) din proiectul Codului transpune art. 10 (1) subpct. (2) din Directiva 2006/21/CE, prin care instituie ca cerință de bază prevenirea poluării solului, a apei de suprafață și a apei subterane în cazul stocării deșeurilor în golurile de excavare, fără însă a fi transpus și art. 13 din actul UE, prin care se instituie norme detaliate de prevenire a deteriorării calității apei, a poluării aerului și solului;

- proiectul național a preluat doar parțial prevederile art. 14 din actul UE referitoare la garanțiile financiare, nefiind transpuse în totalitate prevederile referitoare la existența fondurilor disponibile indicate în planurile de gestionare a deșeurilor (art. 14 (1) (a)), precum și calculul garanției calculate atunci când evaluarea și realizarea lucrărilor de reabilitare necesare sunt efectuate de părți terțe independente și cu calificare corespunzătoare (art. 14 (2) (b) din actul UE);

- proiectul a stabilit sancțiunile pentru abandonul, aruncarea sau depozitarea necontrolată a deșeurilor extractive în art. 80, alin. (1) lit. r), fără însă a institui prevederi detaliate referitoare la gestionarea deșeurilor extractive (art. 4 din actul UE), la planul de gestionare a deșeurilor pentru minimizarea, tratarea, valorificarea și eliminarea deșeurilor extractive (art. 5), la exploatarea instalațiilor de gestionare a deșeurilor prin autorizare (art. 7), la construcția, gestionarea, precum și la procedurile de închidere a instalațiilor de deșeurii (art. 11 - 12).

Proiectul național nu asigură transpunerea normelor Directivei referitoare la:

- aplicarea prevederilor asupra gestionării deșeurilor rezultate din prospecțiune, extracție, tratare și stocare a resurselor minerale, precum și din exploatarea carierelor, denumite deșeurii extractive (art. 2 (1) din actul UE) sau posibilitatea reducerii cerințelor în ceea ce privește depozitarea deșeurilor nepericuloase provenite din prospectarea resurselor minerale (art. 2 (2) din Directiva UE).

- noțiunile de bază în domeniul gestionării deșeurilor, în speță: 1. industrii extractive, 2. sol nepoluat, 3. Resursa minerală, 4. Tratare, 5. Steril de procesare, ș.a., după cum reflectă art. 3 din actul UE.

- măsurile necesare pentru asigurarea gestionării deșeurilor extractive, inclusiv, reducerea pe cât posibil a efectelor nefaste asupra mediului în urma unui accident major care implică o instalație de gestionare, astfel încât sănătatea umană să nu fie pusă în pericol și fără a se utiliza procedee sau metode care pot pune în pericol mediul, fără a produce o neplăcere prin zgomot sau miros și fără a afecta în mod negativ peisajul și locurile de interes special (art. 4 din Directiva 2006/21/CE);

- normele cu privire la reintroducerea deșeurilor extractive în golurile de excavare în scopuri de reabilitare sau construcție, indiferent dacă acesta provin din extracția de suprafață sau subterană, luând măsurile corespunzătoare conform art. 10 (1) pct. (1) – (3) din actul UE, în special, prin asigurarea stabilității deșeurilor extractive și a monitorizării deșeurilor extractive și a golurilor de excavare;

- măsurile corespunzătoare pentru asigurarea gestionării instalației de deșeuri de către persoane competente și pentru asigurarea instruirilor tehnice și formării personalului (art. 11 din Directivă), precum și măsurile necesare pentru a asigura procedura de închidere și post - închidere aplicabile instalațiilor de gestionare a deșeurilor (art. 12 din Directiva 2006/21/CE);

- măsurile necesare pentru a respecta standardele de mediu pentru a preveni deteriorarea calității actuale a apei (art. 13 din actul UE).

De asemenea, atragem atenția că, potrivit pct. 18 din Capitolul 27 al Planului național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pe anii 2024 – 2027, proiectul noului Cod al subsolului urmează să asigure transpunerea a două acte UE - Directiva 2006/21/CE și Directiva 94/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 1994 privind condițiile de acordare și folosire a autorizațiilor de prospectare, explorare și extracție a hidrocarburilor.

Concluzionând, constatăm că proiectul Codului este în esență o versiune revizuită nesemnificativ a vechiului Cod al subsolului, care însă nu asigură transpunerea corespunzătoare și atingerea obiectivului urmărit de Directiva 2006/21/CE și nu poate fi considerat și apreciat ca un act național de transpunere a legislației UE. Astfel, se impune revizuirea conceptuală integrală a textului proiectului în vederea transunerii corespunzătoare atât a Directivei 2006/21/CE, cât și a Directivei 94/22/CE, potrivit angajamentelor asumate în raport cu Uniunea Europeană.

Facem mențiunea că analiza Centrului de armonizare a legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se

		referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil și obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asociere RM – UE.	
16.	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (nr. 16/1-05/3784 din 05.12.2023)	<p>Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a examinat proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului Codului subsolului (număr unic 975/MM/2023) și comunică următoarele.</p> <p>La art. 22 alin. 2) din proiect, considerăm că este prea extins termenul, de până la 30 zile calendaristice, pentru înregistrarea lucrărilor de cercetare în Fondul de stat de informații privind subsolul și emiterea deciziei privind eliberarea autorizației pentru cercetare geologică în scopul identificării rezervelor de substanțe minerale utile, și eliberarea autorizației în scopul dat, obiecție valabilă și pentru art. 24 alin. 2), art. 26 alin. 3). art. 27 alin 3), art. 39 alin. 4), art. 42 alin. 3), art. 43, alin. 3).</p> <p>De asemenea, este prea extins și termenul de până la 60 zile calendaristice, prevăzut la art. 46 alin. 4), pentru examinarea actelor depuse și eliberarea autorizației pentru colectarea materialelor mineralogice, paleontologice, altor materiale geologice de colecție, care urmează a fi revizuit. Astfel, solicităm examinarea oportunității diminuării acestor termeni de până la 10-20 zile calendaristice.</p> <p>Art. 37. alin. 2), urmează a fi revizuit, deoarece considerăm că normele și regulile de exploatare a substanțelor minerale utile urmează a fi aprobate, stabilite de Guvern și nu de Ministerul Mediului.</p> <p>La art. 41 alin. 2), după cuvintele „consumul uman” propunem a fi completat cu textul „și pentru irigarea prin picurare a terenurilor agricole ocupate cu culturi horticoale, în condițiile stipulate în regulamentul aprobat de Guvern, cu limitele de captare mai puțin de 1000 m³ pe zi”. Necesitate ajustării la art. 41 alin. 2), este dictată de păstrarea consecutivității deciziilor aprobate de către legiuitori prin aprobarea Codului subsolului nr. 3/2009 și Guvern prin aprobarea Regulamentului cu privire la folosința apelor subterane</p>	<p>Nu se acceptă În conformitate cu HG 259/2013 cu privire la implementarea unor prevederi ale Codului subsolului este specificate termenul de efectuare a expertizei de stat a rezervelor de substanțe minerale utile se stabilește în funcție de tipul de substanțe minerale utile, complexitatea structurii geologice a sectorului de subsol și volumul materialelor prezentate, dar nu va depăși termenul de 30 zile.</p> <p>Nu se acceptă Pentru examinarea actelor depuse și eliberarea autorizației pentru colectarea materialelor mineralogice, paleontologice, altor materiale geologice de colecție este necesar un studiu mai amplu asupra examinării cererii.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Nu se acceptă Irigarea prin picurare a terenurilor agricole ocupate cu culturi horticoale sunt stipulate în legea 272/2011 apelor și HG 635/2020 și</p>

		<p>pentru irigarea prin picurare a terenurilor agricole ocupate cu culturi horticole, prin Hotărârea Guvernului nr. 635/2020</p> <p>De asemenea, urmează de revizuit și prevederile art. 73, în cazul proiectării înființării plantațiilor multianuale pe terenurile cu destinație agricolă, numai cu avizul autorității competente privind existența sau lipsa substanțelor minerale utile pe teritoriul preconizat, deoarece nu este deschisă procedura în cazul existenței substanțelor minerale utile pe teritoriul preconizat, sau anumite compensații în cazul unor limitări în drepturi a proprietarului terenului respectiv.</p>	<p>nu este necesar de inclus în proiectul codului.</p> <p>Nu se acceptă Construcțiile pe suprafețele cu zăcăminte de substanțe minerale utile de orice tip se interzic fără avizul autorității competente.</p>
17.	<p>Ministerul Justiției (nr. 04/2-11133 din 18.12.2023)</p>	<p>Potrivit notei informative, proiectul Codului subsolului transpune parțial Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive și de modificare a Directivei 2004/35/CE.</p> <p>În conformitate cu art. 31 alin. (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectele actelor normative care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene sunt marcate pe prima pagină în colțul drept de sus cu sigla „UE” și conțin clauza de armonizare conform modelului aprobat de Guvern. Prin urmare, proiectul se va completa cu clauza de armonizare și sigla UE.</p> <p>La proiectul Codului:</p> <p>1. La art. 1 semnalăm că, actul normativ nu este dicționar juridic sau un manual și noțiunile nu trebuie să fie definite doar pentru a explica care este sensul acestora.</p> <p>Definirea termenului trebuie să se facă doar în situații excepționale, deoarece, în condițiile în care art. 71 alin. (4) al Legii nr. 100/2017 prevede că la interpretarea actului normativ trebuie să se țină cont de nota informativă care a însoțit proiectul, alte scopuri avute în vedere de autori pot fi soluționate prin includerea în nota informativă a unor texte de care cei care vor interpreta sau aplica actul normativ vor fi obligați să țină cont. Astfel, în nota informativă poate fi indicat sensul în care urmează să fie interpretat un termen, iar aceasta ar permite să se atingă atât scopul limitării discreției celor care vor interpreta actul, dar și scopul de a permite ca actul normativ să fie aplicat și relațiilor sociale care se vor naște pe viitor și de care, evident, nu putea să țină cont autorul actului normativ.</p> <p>În acest sens, menționăm că noțiunea „deținător de deșeuri extractive” nu este utilizată în text, totodată, în Directiva 2006/21/CE este utilizată noțiunea „deținător de deșeuri” și nu noțiunea „deținător de deșeuri extractive”. Prin urmare, se va revizui oportunitatea definirii noțiunii date și a noțiunii a cărei semnificație urmează a fi expusă.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>

		<p>Noțiunile „capacitatea financiară”, „capacitate tehnică”, nu sunt utilizate în text, motiv pentru care se justifică definirea acestora.</p> <p>Tehnica de copiere presupune copierea literală a dispozițiilor Uniunii Europene în sistemul juridic intern. Aceasta este unica alegere posibilă în cazul unor elemente structurale ale Regulamentelor Uniunii Europene cum sunt definițiile. Prin urmare, la semnificația noțiunii „haldă” se vor exclude cuvintele „deșeurilor inerte sau solului nepoluat”, deoarece acestea nu sunt indicate la semnificația noțiunii „halde” din Directiva 2006/21/CE.</p> <p>În text este utilizată noțiunea „perimetru de exploatarea” și nu noțiunea „perimetru de cercetare și exploatare”, prin urmare, fie în text se va utiliza noțiunea a cărei semnificație este indicată la art. 1, fie la art. 1 se va defini noțiunea utilizată în text.</p> <p>La noțiunea „rezervă de balanță ale substanțelor minerale utile”, menționăm că, termenul „balanță” este desuet, acest termen a fost substituit cu noțiunile „administrarea/gestiunea” (a se vedea Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice). Prin urmare, cuvintele „de balanță” urmează a fi revizuite (obiecție valabilă și pentru noțiunea „zăcământ de substanțe minerale utile”, art. 11 lit. d), art. 12 lit. g), art. 21, art. 35, art. 39 alin. (1), art. 40, art. 41 alin. (1), etc.).</p> <p>2. Potrivit normelor de tehnică legislativă, în cazul în care articolul este constituit dintr-un singur alineat, acest nu se va numerota. Prin urmare, la art. 2, 3, 7, 9-12, 14, 15, 38 se va exclude numerotarea alineatului unic.</p> <p>3. La art. 4 alin. (1) și (3) atragem atenția că accepțiunea termenului „acte normative” este mai largă și cuprinde inclusiv categoria actelor legislative. Prin urmare, întru corectitudinea redactării, mențiunea „alte legi” se va exclude ca fiind excedentă. La alin. (3) și (4), cuvântul „relațiile” se va substitui cu cuvintele „raporturile juridice” (obiecție valabilă și la art. 5).</p> <p>4. La art. 6:</p> <p>1) În conformitate cu art. 9 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice, de domeniul public al statului țin bogățiile de orice natură ale subsolului, în stare de zăcământ, de interes public național, precum și spațiile subterane ale acestuia, inclusiv terenurile amplasate în perimetrul zăcământului, apele de suprafață și cele subterane. Având în vedere prevederea legală enunțată, se va revizui norma de la art. 6 alin. (1) din proiect prin completarea cu cuvintele „inclusiv terenurile amplasate în perimetrul zăcământului, apele de suprafață și cele subterane”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	--	---

		<p>2) Dispoziția de la art. 6 alin. (2) se va revizui prin prisma Legii nr. 29/2018 și art. 10 alin. (6) din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și de etatizarea proprietății publice, în conformitate cu care actele juridice privind înstrăinarea sau dobândirea, în folosul persoanelor fizice sau al persoanelor juridice cu capital privat, a bunurilor domeniului public, inclusiv prin privatizare, precum și actele juridice privind darea acestor bunuri în comodat persoanelor indicate sunt lovite de nulitate absolută. Astfel, se va reține că bunurile domeniului public nu pot fi nici transmise în comodat sau privatizate de persoanele fizice sau juridice cu capital privat. Adicional, cuvântul „violetă” se va revizui prin prisma Codului civil, care nu operează cu noțiunea „violarea dreptului de proprietate”.</p> <p>5. La art. 8 alin. (3), referința la Legea privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător se va expune ținând cont de prevederile art. 55 alin. (5) din Legea nr. 100/2017, astfel încât la indicarea datei adoptării a actului normativ să se indice numărul de ordine ca element de identificare, la care să se adauge anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis acesta, fiind despărțite de o bară „/”. De asemenea, remarcăm că alin. (4) excedă obiectul de reglementare al art. 8, pornind de la denumirea acestuia.</p> <p>6. La pct. 8 alin. (5) se va preciza că este vorba de autorizațiile pentru folosirea subsolului.</p> <p>7. La art. 9 alin. (1) se va revedea lit. f) prin prisma art. 1 din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală, potrivit căruia termenul „administrație publică locală” include totalitatea autorităților publice locale constituite, în condițiile legii, pentru promovarea intereselor generale ale locuitorilor unei unități administrativ-teritoriale.</p> <p>8. La art. 10 lit. d), expresia „în resurse industriale de substanțe minerale utile” se va substitui cu expresia „cu resurse industriale de substanțe minerale utile”.</p> <p>9. La art. 10 lit. o), p) și q), cuvântul „adoptă” se va substitui cu cuvântul „adoptarea” pentru a se alinia la timpul la care sunt conjugate verbele de la alte litere (observație valabilă și pentru art. 12 lit. b), n) și t) și art. 14 lit. f)).</p> <p>10. La art. 12 lit. i), din sintagma „acte legislative și normative” se vor exclude cuvintele „legislative și”, deoarece accepțiunea termenului „acte normative” este mai largă și include actele legislative (obiecție valabilă și la art. 54 alin. (2), art. 74 alin. (1), art. 75 alin. (1), art. 85 alin. (3), denumirea art. 86).</p> <p>11. Prevederea de la art. 13, nu constituie un enunț distinct, prin urmare, se va ajusta corespunzător.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	---	---

		<p>12. La art. 14 lit. f), cuvântul „activităților” va fi succedat de cuvântul „ilicite”. 13. La art. 15 lit. a), textul „proprietate publică a unității administrativ teritoriale” se va substitui cu textul „proprietate a unității administrativ-teritoriale”.</p> <p>14. La diviziunile de la art. 18 alin. (1), primul cuvânt se va scrie cu minusculă în enumerările subsumate.</p> <p>15. La art. 22:</p> <p>1) La alin. (2), cuvântul „calendaristice” se va exclude ca fiind inutil, reprezentând regula generală de calculare a termenului. În actele normative se specifică tipul perioadei doar în cazul în care termenul în care urmează a fi îndeplinite anumite acțiuni se calculează diferit decât cel general (obiecție valabilă și la art. 23 alin. (2), art. 24 alin. (2), art. 26 alin. (3), art. 27 alin. (3), art. 39 alin. (4), art. 40 alin. (4), art. 43 alin. (3), art. 46 alin. (4)).</p> <p>2) Ținând cont de prevederile Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală, la alin. (4), noțiunea „Autoritatea Publică Locală” se va substitui cu noțiunea „autoritatea administrației publice locale”, iar textul „limitele administrativ-teritoriale” se va substitui cu textul „limitele unității administrativ teritoriale” (obiecție valabilă și la art. 24 alin. (4), art. 26 alin. (5), art. 27 alin. (5), art. 40 alin. (6), art. 43 alin. (4)).</p> <p>16. La art. 32 alin. (8), se va indica statutul Comisiei de stat pentru rezervele de substanțe minerale utile și modul ei de instituire (observație valabilă și pentru art. 35 alin. (3), fiind necesar de precizat cine va stabili competențele Comisiei).</p> <p>17. La art. 37:</p> <p>1) alin. (2), potrivit căruia „Normele și regulile de exploatare a substanțelor minerale utile se stabilesc de Ministerul Mediului” se va revizui prin prisma prevederilor art. 7 și art. 10 lit. i), în conformitate cu care aprobarea standardelor, normelor și regulilor corespunzătoare modului de folosire și protecție a subsolului (în cazul dat modul de folosire - exploatarea substanțelor minerale utile) țin de competența Guvernului.</p> <p>2) alin. (5) se va indica din alineat.</p> <p>18. La art. 39 alin. (5) și art. 40 alin. (5), textul „alin. (1)” se va substitui cu textul „alin. (3)”, or, actele sunt specificate la alin. (3).</p> <p>19. Soluția propusă la alin. (2) al art. 40, potrivit căruia „Obținerea autorizației pentru exploatarea substanțelor minerale utile larg răspândite se efectuează în bază de concurs public organizat conform procedurii stabilite de Guvern cu excepția cazului când cercetarea geologică a fost efectuată din contul solicitantului.” necesită a fi argumentată în nota informativă.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă parțial</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	--	---

		<p>20. Ținând cont de prevederile Legii apelor nr. 272/2011, la art. 41, noțiunea „autorizației de folosință specială a apei” se va substitui cu noțiunea „autorizației de mediu pentru folosința specială a apei”.</p> <p>21. La art. 42:</p> <p>1) La alin. (3), se va revizui, textul „solicitarea prevăzută la alin. (1)”, or, alin. (1) nu cuprinde prevederi referitoare la solicitări.</p> <p>2) La alin. (5), se va preciza de când se calculează termenul de 12 luni (observație valabilă și pentru art. 43 alin. (3)).</p> <p>22. La art. 44, la referința la Legea nr. 209/2016 se va indica denumirea acesteia (Legea nr. 209/2016 privind deșeurile).</p> <p>23. În conformitate cu art. 55 alin. (5) din Legea nr. 100/2017, în cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în alt act normativ, pentru evitarea reproducerii normelor complementare, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, indicându-se denumirea, numărul și anul adoptării, aprobării sau emiterii actului citat. Prin urmare, la art. 45 alin. (2), cuvintele „legislația din domeniul ariilor naturale protejate de stat” se va substitui cu textul „Legea privind fondul ariilor naturale protejate de stat nr. 1538/1998”.</p> <p>24. La art. 47:</p> <p>1) La alin. (1) lit. a), se vor exclude cuvintele „din prezentul cod” pentru a asigura conformitatea cu art. 55 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, ce prevede că „În cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, fără a se indica că elementul respectiv face parte din același act normativ”.</p> <p>2) La alin. (2), cuvintele „pagina web” se vor substitui cu cuvintele „pagina web oficială” în conformitate cu Regulamentul cu privire la site-urile web oficiale ale autorităților și instituțiilor publice și la cerințele minime privind profilurile de socializare ale acestora, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 728/2023.</p> <p>25. La art. 48, cuvântul „persoane” va fi succedat de cuvântul „juridice”.</p> <p>26. La art. 49 :</p> <p>1) În conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 100/2017, aceleași noțiuni se exprimă prin aceiași termeni. Atragem atenția că, în denumirea art. 49 este utilizată noțiunea „autorizație”, iar la alin. (1) noțiunea „act permisiv”, prin urmare, noțiunile se vor uniformiza (obiecție similară și la art. 50).</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	--	---

		<p>2) La alin. (2), se va preciza de când se calculează termenul de 90 de zile (obiecție valabilă și la art. 50 alin. (1) lit. d)).</p> <p>3) Ținând cont de prevederile Legii nr. 160/2011 privind reglementare pin autorizare a activității de întreprinzător, la alin. (3), cuvântul „Suspendarea” se va substitui cu sintagma „Decizia de suspendare a” (obiecție valabilă și pentru art. 50 alin. (5)).</p> <p>27. Art. 51 referitor la survenirea răspunderii civile, penale, contravenționale, urmează a fi exclus, având caracter declarativ și superfluu. Tragerea la răspundere se va efectua în temeiul normelor materiale și de procedură, în funcție de tipul răspunderii.</p> <p>28. Titlul Capitolului VI se va completa cu cuvintele „DE AUTORIZAȚII”. Precizare similară se va efectua și la celelalte puncte care se referă la titularii de autorizații.</p> <p>29. La art. 52:</p> <p>1) La lit. b), cuvintele „după cum găsesc de cuviință” se vor exclude, deoarece nu corespund limbajului normativ.</p> <p>2) La lit. f), semnalăm că, termenul „să întrerupă” nu este specific în raport cu activitatea întreprinderii, conform terminologiei utilizate în legislația relevantă, astfel se va ajusta corespunzător, prin substituirea cu termenul „să suspende” (a se vedea art. 30 din Legea nr. 845/1992). Tot aici, se va ține cont că, urmare adoptării Legii nr. 133/2018 privind modernizarea Codului civil, în materia obligațională conceptul de „forță majoră” a fost înlocuit cu cel al „impedimentului care justifică neexecutarea obligației”. Prin urmare, cuvintele „forță majoră” se vor substitui cu cuvintele „impediment care justifică neexecutarea obligației”.</p> <p>30. La art. 53, la lit. z), cuvântul „să” se va scrie cu minusculă, iar ultima diviziune se va numerota cu lit. aa), conform uzanțelor normative.</p> <p>31. La art. 57 alin. (4), în referința la Legea nr. 151/2022 se va indica denumirea acesteia (privind funcționarea în condiții de siguranță a obiectivelor industriale și a instalațiilor tehnice potențial periculoase).</p> <p>32. La art. 58:</p> <p>1) În conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 100/2017, verbele se utilizează, de regulă, la timpul prezent. Prin urmare, verbele „vor prevedea” și „vor fi prevăzute” se vor utiliza la timpul prezent.</p> <p>2) În conformitate cu art. 54 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 100/2017, aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceeași termeni. Este de menționat că la art. 34 alin. (2) este utilizată noțiunea „substanțe minerale utile de bază și celor însoțitoare stratificate”, iar la art. 58 alin.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	--	---

	<p>(1) lit. a), noțiunea „substanțe minerale utile de bază și a celor secundare”, prin urmare noțiunile se vor uniformiza.</p> <p>33. Capitolul VIII are denumirea „Folosirea subsolului la exploatarea zăcămintelor de substanțe minerale utile și în scopuri nelegate de extragerea substanțelor minerale utile”. În acest sens, menționăm că denumirea Capitolului V este „Folosirea substanțelor în scopuri nelegate de extragerea substanțelor minerale utile”. Prin urmare, se va revizui denumirea Capitolului VIII, prin excluderea sintagmei „și în scopuri nelegate de extragerea substanțelor minerale utile”, pentru a nu crea confuzie și paralelisme între capitolele date.</p> <p>34. La art. 60 alin. (2), se va preciza de când se calculează termenul de 30 de zile.</p> <p>35. La art. 61, noțiunea „cote respective” este ambiguă, motiv pentru care, se va revizui.</p> <p>36. Prin Legea nr. 226/2022 privind modificarea unor acte normative, Legea nr. 851/1996 privind expertiza ecologică a fost abrogată, iar în Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, noțiunea „aviz al expertizei ecologice” a fost exclusă. Prin urmare, la art. 63 alin. (5), cuvintele „și a avizului expertizei ecologice de stat” se vor exclude.</p> <p>37. La art. 64:</p> <p>1) La alin. (1), cuvintele „se efectuează în autorizația” se vor substitui cu cuvintele „se efectuează prin autorizația”.</p> <p>2) Prevederea de la alin. (1) în conformitate cu care folosirea subsolului în alte scopuri nelegate de extragerea substanțelor minerale utile se efectuează prin autorizația ce acordă dreptul de a desfășura activități legate de folosirea subsolului urmează a fi revizuită prin prisma art. 43 din proiect în conformitate cu care pentru folosirea golurilor miniere, care, la fel, nu este legat de extragerea substanțelor minerale utile este necesară obținerea autorizației, care este distinctă de autorizația pentru extragerea substanțelor miniere.</p> <p>38. În vederea redactării normei, la art. 65 cuvântul „unor” se va exclude, cu ajustarea ulterioară a textului.</p> <p>39. În conformitate cu art. 453 alin. (1) din Codul civil, patrimoniul reprezintă totalitatea drepturilor și obligațiilor patrimoniale (care pot fi evaluate în bani), privite ca o sumă de valori active și pasive legate între ele, aparținând unor persoane fizice și juridice determinate. Prin urmare, la art. 66, cuvântul „patrimoniu” se va revizui prin prisma prevederilor enunțate (obiecție valabilă și la art. 75 alin. (1) lit. b)) .</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	---

		<p>40. La art. 74 alin. (1), cuvântul „relațiile” se va substitui cu cuvintele „raporturile juridice”.</p> <p>41. La art. 75, alineatele nu sunt enumerate în ordine consecutivă, or, alin. (1) urmează a fi succedat de alin. (2) și nu de alin. (3), prin urmare, alineatele se vor renumera.</p> <p>42. La art. 76:</p> <p>1) Ținând cont de prevederile art. 55 alin. (5) din Legea nr. 100/2017, la alin. (2), în referința la Legea privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător se va indica numărul și anul adoptării.</p> <p>2) Dispozițiile de la alin. (3) lit. c), „înregistrarea de stat la timp și corectă a lucrărilor” se va indica la o diviziune distinctă (obiecție valabilă și la dispoziția „prezenta actelor permise ce acordă dreptul...”). Adicional, cuvântul „prezenta” se va substitui cu cuvântul „prezentarea”.</p> <p>3) La alin. (3) lit. d), textul „actului permisiv ce acordă dreptul de a desfășura activități legate de folosirea subsolului, actelor permise actului permisiv ce acordă dreptul de a desfășura activități legate de folosirea subsolului” se va exclude, deoarece este menționat greșit.</p> <p>43. Art. 80 urmează a fi exclus din proiect, or, acțiunile care sunt considerate încălcări ale legislației subsolului urmează a fi indicate în Codul penal sau Codul contravențional.</p> <p>44. La Capitolele XIII și XIV menționăm că, capitolul constituie element de structură complex al actului normativ și nu poate fi constituit dintr-un singur punct. Totodată, considerăm că art. 84, 85 și 86 necesită a fi indicate într-un capitol unic „Dispoziții finale și tranzitorii”.</p> <p>45. La art. 85:</p> <p>1) Întru corectitudinea redactării, textul „la 18 luni” se va substitui cu textul „la expirarea a 18 luni”, iar cuvântul „publicării” va fi succedat de cuvintele „în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.</p> <p>2) Ținând cont de prevederile art. 55 alin. (5) din Legea nr. 100/2017, la referința la Codul subsolului care se propune a fi abrogat se va indica numărul de ordine ca element de identificare, la care să se adauge anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis acesta, fiind despărțite de o bară „/”.</p> <p>3) La sursa de publicare a Codului subsolului, se va indica anul adoptării, iar abrevierea „Nr.” se va scrie cu minusculă.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă parțial Articolul a fost ajustat</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	---	--

		<p>4) Adicional, se vor exclude cuvintele „și completările”, deoarece, accepțiunea termenului „modificarea” include și completarea actelor normative, or, potrivit art. 62 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 modificarea actului normativ constă în schimbarea oficială a textului actului, realizată prin modificări, excluderi sau completări ale unor părți din text.</p> <p>46. La art. 86 lit. b) se va exclude referința „și ale altor autorități ale administrației publice”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
18.	Ministerul Energiei (nr. 06-2258 din 22.12.2023)	<p>Adițional la demersul nr. 10-2027 din 29 noiembrie 2023 privind propunerile și obiecțiile aferente Hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului Codului subsolului (număr unic 975/MM/2023), autor– Ministerul Mediului, Ministerul Energiei solicită respectuos includerea următoarelor prevederi suplimentare.</p> <p>1. La art.7, Tipurile de folosire a subsolului, se propune introducerea unui nou subpunct cu următorul cuprins: (g) „exploatarea energetică a potențialului geotermal al subsolului”;</p> <p>2. La art.8, Termenele de folosire a subsolului, din proiect, propunem introducerea unui pct. adițional cu următorul cuprins:„ Pe termen limitat, autorizația pentru folosirea subsolului se eliberează pentru exploatarea potențialului energetic geotermal, dar nu mai mult de 25 ani. În caz de necesitate, termenul limitat prevăzut în autorizație se prelungește de către autoritatea competentă, la solicitarea titularului, dacă se respectă condițiile de folosire a subsolului, pe perioade consecutive care nu pot depăși 25 ani.”</p> <p>3. Se propune completarea cu un capitol nou cu următorul cuprins: „Capitolul IX EXPLOATAREA ENERGETICĂ A POTENȚIALULUI GEOTERMAL AL SUBSOLULUI” Articolul 69. Folosirea subsolului în scopul exploatării energetice a potențialului geotermal Folosirea subsolului în scopul exploatării energetice a potențialului geotermal constă în asigurarea folosirii rașionale și complexe a subsolului în scopul valorificării surselor regenerabile de energie și asigurarea securității lucrării la folosirea subsolului. Articolul 70. Cerințe față de exploatarea subsolului în scopul valorificării potențialului geotermal (1) „La exploatarea subsolului în scopul valorificării potențialului geotermal vor fi asigurate: a) aplicarea tehnologiilor rașionale, ecologic inofensive în procesul de efectuare a lucrărilor de instalare și explorare ; b) executarea lucrărilor în condiții nepericuloase pentru oameni, mediu, obiective și construcții ; c) pentru obținerea autorizației pentru exploatarea potențialului energetic geotermal utilizând ghișeul unic, solicitantul prezintă autoritășilor competente o cerere unde indică forma juridică de</p>	<p>Nu se acceptă Exploatarea energetică a potențialului geotermal al subsolului se efectuează în conformitate cu legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, HG 297/2016 cu privire la aprobarea valorilor de referință armonizate ale eficienșei pentru producerea separată de energie electrică și termică și HG Nr. 1051/2018 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la calificarea și înregistrarea instalatorilor de cazane, furnale sau sobe pe bază de biomasă, de sisteme fotovoltaice și termice solare, de sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură astfel Codul subsolului reglementează procedura de atribuire în folosință a sectoarelor</p>

		<p>organizare și elementele de identificare, resursa care se solicită pentru exploatare, cu anexarea : - proiectului tehnologic de exploatare a resursei - acordul de mediu”</p> <p>Introducerea prevederilor formulate rezultă din țintele de decarbonizare pe care Republica Moldova, în calitate de parte contractantă a Comunității Energetice, cât și urmare a ratificării Acordului de la Paris și-a asumat să le atingă până în anul 2030, iar valorificarea energetică a potențialului geotermal este una din soluțiile care pot contribui la realizarea acestui deziderat. În contextul în care, asistăm la o ascensiune a interesului din partea investitorilor privind exploatarea potențialului geotermal în Republica Moldova, este importantă suplینirea cadrului primar de reglementare a acestui sector și eliminarea oricăror altor potențiale bariere pentru mobilizarea investițiilor și, prin urmare, atingerea obiectivelor naționale în domeniul energie și climei.</p>	de subsol pentru exploatarea substanțelor minerale utile.
Avize repetate II			
19.	Ministerul Muncii și Protecției Sociale (aviz repetat nr. 22/623 din 06.02.2024)	Comunică susținerea proiectului de lege fără obiecții și propuneri.	Se acceptă
20.	Agentia de Guvernare Electronică (aviz repetat nr. 24/3007-25 din 06.02.2024)	Comunică susținerea proiectului de lege fără obiecții și propuneri.	Se acceptă
21.	Cancelaria de Stat (aviz repetat nr. 29-69-1390 din 07.02.2024)	<p>Urmare a examinării repetate a proiectului hotărârii Guvernului „Cu privire la aprobarea proiectului Codului subsolului (num. unic: 975/MM/2023), comunicăm următoarele propuneri:</p> <p>- completarea alin.(1) și (2) din art.8 cu textul „<i>inclusiv prospectarea, evaluarea și explorarea zăcămintelor de substanțe minerale utile și alte tipuri de cercetări geologice</i>”, respectiv cu textul „<i>inclusiv a apelor subterane și resurselor curative naturale</i>”, în contextul art.14 lit. a) și b) din Codul subsolului, nr.3/2009;</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Lucrările de cercetare geologică a subsolului sunt reprezentate la general și ele includ lucrările de prospectare, evaluare și explorare a substanțelor minerale utile, noțiunea de substanțe minerale utile cuprinde acumulări, în subsol, de minerale naturale, hidrocarburi și ape subterane, ale căror compoziție chimică și</p>

		<p>- substituirea la lit. c) din art.11 a sintagmei „<i>Agenția Geologie și Resurse Minerale</i>” cu sintagma „<i>autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului</i>”;</p> <p>- completarea lit. v) din art.12, cu textul „construirea sau exploatarea obiectivelor subterane și stabilirea modului de construire pe suprafețele cu zăcăminte de substanțe minerale utile și de amplasare a construcțiilor subterane”, propunere acceptată dar neinclusă în proiectul definitivat;</p> <p>- includerea la art.71 a reglementărilor ce prevăd sarcina Guvernului de a stabili modul de amplasare a construcțiilor pe suprafețele cu zăcăminte de substanțe minerale utile, conform normelor actuale prevăzute la alin.(4) al art.73 din Codul subsolului, propunere acceptată dar neinclusă în proiectul definitivat;</p>	<p>proprietăți fizice permit folosirea lor în sfera producției materiale și consumului imediat sau după prelucrare. La substanțe minerale utile se referă și rămășițele biologice împietrite (fosile) aflate în subsol;</p> <p>Se acceptă A fost operate modificările</p> <p>Nu se acceptă În conformitate cu art. 71 proiectarea și construirea localităților, complexelor industriale, bunuri imobile, plantațiilor multianuale, amplasarea altor obiecte fără avizul autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului privind existența sau lipsa substanțelor minerale utile pe teritoriul preconizat pentru construcții se interzic. Construirea pe suprafețele cu zăcăminte de substanțe minerale utile, precum și amplasarea în locurile aflării lor a construcțiilor subterane nelegate de extragerea substanțelor minerale utile se permit în cazul edificării construcțiilor cu caracter provizoriu.</p>
--	--	--	---

		- includerea la art.76 a reglementărilor ce permit, după caz, Ministerului Mediului sau autorității competente de a sista sau interzice construcția și exploatarea obiectivelor, construcția subterană și înhumarea/depozitarea substanțelor nocive și deșeurilor, în cazul încălcării regulilor de către beneficiari, conform reglementărilor actuale prevăzute la alin.(4) al art.64 din Codul subsolului, propunere acceptată dar neinclusă în proiectul definitivat.	Se acceptă parțial A fost completat cu art. 64 lit. f) cu prevederile titularul autorizației de folosire a subsolului încalcă prevederile articolului 76
22.	Ministerul Educației și Cercetării (aviz repetat nr. 07-09/920 din 07.02.2024)	Comunică susținerea proiectului de lege fără obiecții și propuneri.	Se acceptă
23.	Ministerul Energiei (aviz repetat nr. 10-369 din 08.02.2024)	<p>Prin prezenta, cu referire la avizarea repetată a proiectului de hotărâre cu privire la aprobarea proiectului Codului subsolului, număr unic (975/MM/2023), autor Ministerul Mediului, reiterăm și insistăm asupra avizului nr. 10-2027 din 29 noiembrie 2023 și subsidiar propunem următoarele completări.</p> <p>1. La art. 45 alin. (4) – substituirea textului „zăcămintelor de petrol și gaz” cu textul „zăcămintelor de petrol și gaze naturale” în conformitate cu noțiunile prezente în Legea 108/2008 cu privire la gazele naturale.</p> <p>2. La art. 71 alin. (2) substituirea textului „liniilor electrice de înaltă tensiune” cu textul „rețelelor electrice de transport” în conformitate cu noțiunile prezente în Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică.</p> <p>3. La art. 74 alin. (2) – substituirea textului „prepararea petrolului brut și gazului natural pentru transportare consumatorilor” cu textul „prepararea petrolului brut și gazului natural pentru transportare către consumatori”</p> <p>4. La art. 90 alin. (2) lit. d) – substituirea textului „îmbrăcăminte de protecție” cu textul „echipament individual de protecție” în conformitate cu noțiunile prezente în Legea 186/2008 cu privire la securitatea și sănătatea în munca.</p> <p>5. La art. 90 alin. (2) lit. e) – substituirea textului „evidența, păstrarea, transportarea și consumarea corespunzătoare a substanțelor explozive și dispozitivelor de explozare, precum și utilizarea lor corectă și inofensivă, cu textul „gestiunea, păstrarea, transportul și utilizarea corespunzătoare a substanțelor explozive și dispozitivelor de detonare, împreună cu utilizarea lor corectă și sigură”.</p> <p>6. La art. 90 alin. (2) lit. j) – substituirea textului „zăcămintelor de petrol și de gaz - de către serviciile profesioniste pentru prevenirea și lichidarea erupțiilor deschise de petrol și de gaze” cu textul „zăcămintelor de petrol și gaze naturale - de către serviciile profesioniste</p>	<p>Se acceptă Au fost operate modificările la art. 45 alin (4)</p> <p>Se acceptă Au fost operate modificările la art. 71 alin. (2)</p> <p>Se acceptă Au fost operate modificările la art. 74 alin. (2)</p> <p>Se acceptă Au fost operate modificările la art. 90 alin. (2) lit. d)</p> <p>Se acceptă parțial Articolul a fost ajustat în conformitate cu proiectul de Lege privind regimul materialelor explozive cu destinație civilă, elaborat de către MAI (număr unic 923/MAI/2023)</p> <p>Se acceptă</p>

		pentru prevenirea și lichidarea erupțiilor deschise de petrol și gaze naturale” în conformitate cu noțiunile prezente în Legea 108/2008 cu privire la gazele naturale.	
24.	Ministerul Afacerilor Interne (aviz repetat nr. 41/640 din 09.02.2024)	Comunică susținerea proiectului de lege fără obiecții și propuneri.	Se acceptă
25.	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (aviz repetat nr. 21/1-789 din 12.02.2024)	<p>În limitele competențelor funcționale, de principiu comunicăm lipsa obiecțiilor de ordin conceptual pe marginea proiectului definitivat. Totodată, din punct de vedere tehnico-redacțional, înaintăm anexat propuneri suplimentare care vor asigura stabilitatea și predictibilitatea normelor juridice ale proiectului.</p> <p>1. Art.91 alin.(3) și (4) (3) Permisivul pentru obținerea și depozitarea materialelor explozive confirmă dreptul de obținere (procurare) a materialelor explozive și de exploatare a spațiilor de păstrare a acestora (depozitelor). Permisivul se eliberează gratis, în baza cererii-tip aprobată, la care se anexează: (4) Demersul privind admiterea la lucrările de dinamitare se eliberează în baza cererii-tip aprobată, la care se anexează:</p> <p>Argumentarea: Luând în considerare că, Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică este autoritatea emitentă a actului permisiv și entitatea care prestează serviciile publice în conformitate cu prevederile Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător, Legii nr.234/2021 cu privire la serviciile publice, Hotărârii Guvernului nr.169/2021 cu privire la Registrul de stat al serviciilor publice optăm pentru utilizarea „formularului cererii-tip” în conformitate cu cerințele sistemului informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permise „SIA GEAP” și a documentelor interne (ordine) aprobate și publicate pe site-ul web oficial al Inspectoratului.</p> <p>2. Art.91 alin.(4) lit. b) b) planul topografic cu situația la zi, cu indicarea locului de efectuare a lucrărilor de dinamitare, hotarelor zonelor de pericol, locuințelor, edificiilor industriale, căilor ferate, comunicațiilor supraterane inginerești, aflate în limita zonelor de pericol;</p> <p>Argumentarea: În vederea asigurării statutului actualizat al planului topografic, oferirii unei clarități și certitudini legale, precum și excluderii unor interpretări/divergențe în cazul persoanelor interesate și participante în cadrul acestui proces (autoritatea emitentă a actului permisiv, autoritățile administrației publice locale și titularii autorizației de folosire a subsolului), cât și a unor eventuale litigii pe acest subiect.</p> <p>3. Art.91 alin.(4) lit. g) g) dovada dreptului de proprietate asupra terenului sau contractul de locațiune.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>

		Argumentarea: Oportunitatea legiferării derivă din necesitatea includerii dovezii dreptului de proprietate asupra terenului sau a contractului de locațiune întru excluderea efectuării lucrărilor de dinamitare pe terenurile ce nu sunt deținute în proprietate/locațiune.	
26.	Congresul Autorităților Locale din Moldova (aviz repetat nr 45 din 12.02.2024)	<p>3. Constatări principale:</p> <p>3.1. Principiul proiectului prin care se declară bogățiile de orice natură ale subsolului exclusiv proprietate a statului, încalcă principiile constituționale ale autonomiei locale și descentralizării, precum și îngreudește dreptul de proprietate publică a UAT, consfințit de art. 127 din Constituție. Art. 127 alin. (3) și alin. (4) din Constituția Republicii Moldova statuează: „Bogățiile de orice natură ale subsolului, spațiul aerian, apele și pădurile folosite în interes public, resursele naturale ale zonei economice și ale platoului continental, căile de comunicație, precum și alte bunuri stabilite de lege, fac obiectul exclusiv al proprietății publice”. „Proprietatea publică aparține statului sau unităților administrativ-teritoriale”. Prin urmare, potrivit Constituției, bogățiile subsolului pot fi proprietate a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, precum și proprietate privată (în cazul în care acestea se dobândesc în modul stabilit de lege).</p> <p>3.2. Proiectul nu prevede un mecanism pentru autoritățile publice locale ca să poată valorifica cu forțe proprii resursele de substanțe minerale utile de importanță locală.</p> <p>3.3. Este necesar ca la depunerea documentelor pentru obținerea sau reînnoirea autorizațiilor de exploatare, solicitanții să prezinte un acord de reabilitare a infrastructurii, în special a drumurilor, căilor de acces sau de trecere, încheiat cu autoritățile administrației publice locale, pentru cazurile în care transportul rutier al resurselor naturale afectează infrastructura rutieră locală și clădirile adiacente din localitățile urbane sau rurale respective.</p> <p>3.4. Proiectul nu soluționează previzibil și echitabil, în limitele statuărilor constituționale, problema concurenței drepturilor și anume, dreptul statului sau al unităților administrativ-teritoriale asupra bogățiilor subsolului care se află în perimetrele terenurilor private, de asemenea, dreptul statului asupra acestor bunuri care se află în perimetrele terenurilor ce aparțin unităților administrativ-teritoriale și viceversa. Considerăm că această problemă trebuie soluționată în mod legitim, prin dobândirea prealabilă a drepturilor de folosință a terenurilor necesare efectuării activităților miniere din perimetrul de explorare/exploatare, inclusiv prin vânzare-cumpărare a terenurilor și, după caz, a construcțiilor situate pe acestea, la prețul convenit între părți; schimbul de terenuri, însoțit de strămutarea proprietarului afectat și de reconstrucția clădirilor pe terenul nou acordat, pe cheltuiala titularului care beneficiază de terenul eliberat, potrivit acordului încheiat între părți; închirierea terenului</p>	Sa luat act

	<p>pe durată determinată, pe baza de contracte de locațiune încheiate între părți; exproprierea pentru cauză de utilitate publică, în condițiile legii; asocierea dintre proprietarul terenului și titularul de autorizație în baza contractului de societate civilă sau alte proceduri prevăzute de lege. Pentru un exemplu elocvent de soluție în acest sens, a se vedea reglementarea din legislația României, care este armonizată la cerințele Uniunii Europene (Legea minelor nr. 85/2003). În special că proiectul transpune legislația UE. De asemenea, asupra terenurilor necesare accesului în perimetrele de exploatare sau explorare și oricăror alte activități pe care acestea le implică, se poate institui în favoarea titularului un drept de servitute legală de trecere, iar exercitarea dreptului de servitute legală de trecere, ar trebui să se facă contra plății unei redevențe anuale către proprietarii terenurilor afectate de aceasta, pe baza acordului încheiat între părți, cu respectarea principiului egalității de tratament și al echității, în termen de 30 de zile de la comunicarea către proprietarii de terenuri a unei notificări scrise din partea titularilor interesați. Și doar în cazul în care părțile nu ajung la un acord de voință în termenul prevăzut, stabilirea cuantumului redevenței să se facă de către instanța de judecată, în condițiile legii. Durata servituții legale trebuie să fie cea a activităților miniere, iar terenurile care urmează a fi afectate să fie determinate, în ceea ce privește suprafețele și proprietarii, după principiul celei mai mici atingeri posibile aduse dreptului de proprietate.</p> <p>3.5. Considerăm necesară introducerea principiului prin care dreptul de proprietate privată asupra terenului nu conferă titularului privat dreptul de preemțiune asupra desfășurării activităților miniere în subsolul acestuia.</p> <p>3.6. Proiectul Codului are o lacună în ce privește misiunea de a clarifica exhaustiv modul de calculare a celorlalte plăți la folosirea subsolului, decât taxele pentru resursele naturale. În nota informativă lipsește argumentarea economică și financiară, precum și aprecierea fezabilității plăților.</p> <p>4. Propuneri asupra proiectului.</p> <p>Propunem următoarele modificări și completări ale proiectului:</p> <p>4.1. La art. 6 (Proprietatea asupra subsolului, substanțelor minerale utile și materiei prime minerale (1) Bogățiile de orice natură ale subsolului Republicii Moldova, inclusiv substanțele minerale utile pe care le conține, precum și spațiile subterane ale acestuia fac obiectul exclusiv al proprietății publice a statului, sunt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile inclusiv terenurile amplasate în perimetrul zăcămintului, apele de suprafață și cele subterane) urmează a fi excluse cuvintele „a statului”. Declararea bogățiilor de orice natură ale subsolului exclusiv proprietate a statului, încalcă principiile constituționale ale</p>	<p>Se acceptă</p>
--	---	-------------------

	<p>autonomiei locale și descentralizării, precum și îngreșește dreptul de proprietate publică a UAT, consfințit de art. 127 din Constituție, i.e. este o ingerință neconstituțională. Totodată, intră în contradicție cu alte principii și norme ale proiectului ce vizează îmbinarea intereselor locale cu interesul național. Art. 127 alin. (3) și alin. (4) din Constituția Republicii Moldova statuează: „Bogățiile de orice natură ale subsolului, spațiul aerian, apele și pădurile folosite în interes public, resursele naturale ale zonei economice și ale platoului continental, căile de comunicație, precum și alte bunuri stabilite de lege, fac obiectul exclusiv al proprietății publice”. „Proprietatea publică aparține statului sau unităților administrativ-teritoriale”. Prin urmare, potrivit Constituției, bogățiile de orice natură ale subsolului pot fi proprietate a statului sau a unităților administrativ-teritoriale, precum și proprietate privată (în cazul în care acestea se dobândesc în modul stabilit de lege).</p> <p>4.2. La art. 13 (Competența Ministerului Mediului De competența Ministerului Mediului sunt: f) prezentarea către Guvern a listei substanțelor minerale utile de importanță națională) după cuvântul „Guvern” se propune completarea cu cuvintele „spre aprobare”.</p> <p>4.3. La art. 23 (Obținerea autorizației de folosire a subsolului pentru cercetare geologică în scopul identificării rezervelor de substanțe minerale utile (4) Titularul autorizației de folosire a subsolului pentru cercetare geologică în scopul identificării rezervelor de substanțe minerale utile, în termen de 10 zile lucrătoare până la începerea lucrărilor, să notifice autoritatea administrației publice) urmează a se substitui cuvintele „să notifice” cu cuvântul „notifică” (sau, alternativ, de completat cu cuvintele „este obligat”; în tot conținutul proiectului în norme similare). Această propunere este valabilă și pentru art. 24 alin. (4), art. 25 alin. (4), art. 27 alin. (5), art. 28 alin. (5), art. 41 alin. (6) și art. 44 alin. (4).</p> <p>4.4. La art. 34 (Substanțele minerale utile și tipurile lor (2) Conform importanței economice și în scopul determinării statutului juridic al regimului lor de folosire, substanțele minerale utile se divizează în următoarele tipuri: b) substanțe minerale utile larg răspândite - nisip, argilă, piatră de construcție, nisip argilos și argilă nisipoasă) după cuvintele „minerale utile larg răspândite” urmează a se completa cu cuvintele „care nu sunt de importanță națională (sunt de importanță locală)”. Aceiași propunere este valabilă și pentru art. 38 alin. (2) lit. b) (Articolul 38. Exploatarea substanțelor minerale utile (2) În conformitate cu prezentul cod, exploatarea substanțelor minerale utile se referă la utilizarea lor conform criteriilor economice și regimului de folosire, ce se divizează în următoarele tipuri: b) substanțe minerale utile larg răspândite - nisip, argilă, piatră de construcție, nisip argilos și argilă nisipoasă).</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Nu se acceptă Nu există o astfel de clasificare a zăcămintelor de substanțe minerale utile</p>
--	--	--

DECLARAȚIE DE COMPATIBILITATE

Prezenta Declarație de compatibilitate a fost întocmită de Centrul de armonizare a legislației în baza Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, a HG nr. 657/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat și a HG nr. 1171/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene. Proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului Codului subsolului transpune:

1. Directiva 94/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 1994 privind condițiile de acordare și folosire a autorizațiilor de prospectare, explorare și extracție a hidrocarburilor, publicată în Jurnalul Oficial al Comunității Europene L 164 din 30 mai 1996 (CELEX: 31994L0022), după cum a fost modificată ultima dată prin Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind guvernanta uniunii energetice și a acțiunilor climatice, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 663/2009 și (CE) nr. 715/2009 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 94/22/CE, 98/70/CE, 2009/31/CE, 2009/73/CE, 2010/31/UE, 2012/27/UE și 2013/30/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 2009/119/CE și (UE) 2015/652 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 al Parlamentului European și al Consiliului;

2. Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive și de modificare a Directivei 2004/35/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr L 102 din 11 aprilie 2006 (CELEX: 32006L0021), după cum a fost modificată ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 596/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2009 de adaptare la Decizia 1999/468/CE a Consiliului a anumitor acte care fac obiectul procedurii prevăzute la articolul 251 din tratat, în ceea ce privește procedura de reglementare cu control – Adaptare la procedura de reglementare cu control - Partea a patra.

I. Obiectul proiectului

Proiectul național are ca scop instituirea cadrului juridic pentru a asigura reglementarea raporturilor juridice în domeniul folosirii și protecției subsolurilor, în vederea folosirii raționale și complexe a subsolului pentru a asigura securitatea lucrărilor, precum și a apărării drepturilor persoanelor fizice și juridice în scopul prevenirii oricăror efecte negative asupra mediului, în special, pentru a nu fi afectată calitatea aerului, apei, solului, faunei, florei și

peisajului sau evitarea oricăror riscuri asupra sănătății umane în urma gestionării deșeurilor extractive. Proiectul național completează și revizuire atribuțiile autorităților publice în domeniul gestionării și protecției subsolului, în vederea evitării dublării sau interpretării eronate a prevederilor legale în vigoare. De asemenea, proiectul național prevede că orice activitate în domeniul subsolului se desfășoară în baza autorizației pentru folosirea acestuia, iar cererea pentru obținerea autorizației se depune prin concurs. Autorizația, urmează să creeze condiții nediscriminatorii și transparente privind atribuirea subsolurilor în folosință pentru utilizarea eficientă a resurselor minerale. Remarcăm că, proiectul național reprezintă un exercițiu primar al armonizării legislației naționale în domeniul protecției subsolului, în măsura în care, prevederile Directivei 94/22/CE și ale Directivei 2006/21/CE nu au constituit anterior obiect al transpunerii în legislația națională. Elaborarea și promovarea proiectului național este importantă în contextul realizării obligațiilor Republicii Moldova ce rezultă din Anexa VIII la Capitolul 14 „Cooperarea în sectorul energetic”, precum și din Anexa XI la Capitolul 16 “Mediul înconjurător” din Titlul IV al Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană. De asemenea, ținem să menționăm că, proiectul național este o măsură prioritară ce rezultă din Agenda de Asociere, pct. 2 „Mediu” Compartimentul IV „Cooperare economică și sectorială” și din Raportul analitic al Comisiei Europene din 1 februarie 2023 privind cererea de aderare la UE (Capitolul 27 „Mediul și schimbările climatice”)¹.

II. Evaluarea din perspectiva compatibilității cu Dreptul UE

Din punct de vedere al dreptului UE, prin prisma obiectului de reglementare, prezentul demers normativ se circumscrie reglementărilor statuate la nivelul UE, subsumate Politicii protecției mediului (Capitolul 27).

Astfel, din perspectiva proiectului examinat, la nivelul legislației europene derivate, prezintă relevanță directă prevederile Directivei 94/22/CE și ale Directivei 2006/21/CE.

1. Directiva 94/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 1994 privind condițiile de acordare și folosire a autorizațiilor de prospectare, explorare și extracție a hidrocarburilor stabilește norme la nivelul UE pentru garantarea accesului nediscriminatoriu la activitățile de prospectare, explorare și de extracție a hidrocarburilor. Aceste reglementări au ca scop: 1) să integreze în continuare piața internă a UE a energiei; 2) să încurajeze o mai mare concurență în cadrul acesteia și 3) să îmbunătățească securitatea aprovizionării. Directiva se referă la autorizațiile pentru prospectarea sau pentru explorarea sau extracția hidrocarburilor. Aceasta precizează că limitele geografice ale autorizației și termenul limită

al acestei autorizări trebuie să fie determinate în conformitate cu cel mai bun mod posibil de realizare a acestor activități din punct de vedere economic și tehnic. Obiectivul său este de a împiedica o singură entitate să dețină drepturi exclusive pentru o zonă a cărei prospectare, explorare și extracție poate fi efectuată mai eficient de mai multe entități. Procedurile de acordare a autorizațiilor trebuie să fie transparente și să se bazeze pe criterii obiective, nediscriminatorii. Prin urmare, acestea trebuie să fie deschise tuturor entităților interesate. Transpunerea și implementarea Directivei (CE) 94/22 este importantă în contextul realizării obligațiilor Republicii Moldova ce rezultă din art. 79 și Anexa VIII la Capitolul 14 „Cooperarea în sectorul energetic” din Titlul IV al Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană.

a) Analiza comparativă a transunerii Directivei 94/22/CE

Evaluând gradul de transpunere a Directivei 94/22/CE prin proiectul național, menționăm cu titlu general că, aceasta asigură transpunerea prevederilor actului UE, conform celor descrise infra.

Art. 4 din proiectul Codului introduce noțiunea de “autorizație” în acord art. 1, pct. 3 din Directiva 94/22/CE. Totodată, art. 11 – 13 din proiect prevăd exhaustiv autoritățile competente și entitățile publice responsabile în domeniul prospectării, explorării și extracției hidrocarburilor după cum stabilește art. 1, pct. 1 - 2 și pct. 4 din Directiva 94/22/CE.

Art. 13 lit. h), art. 62, alin. (1), art. 40, alin. (8) din proiectul Codului stabilesc prevederi cu privire la determinarea zonelor pentru efectuarea activităților de prospectare, explorare și extracție de hidrocarburi după cum reclamă art. 2 din actul UE.

Art. 40, alin. (2) - (4) din proiectul Codului prevede dispozițiile cu privire la procedura inițiată pentru a garanta obținerea autorizației, în cadrul căreia toate entitățile interesate pot depune cereri în concordanță cu art. 3 (1), (2) (a) și (4) și art. 5 din Directiva UE.

Art. 40, alin. (5) din proiectul Codului permite autorităților competente posibilitatea de a acorda autorizații fără a iniția procedura de depunere a cererilor, în cazul când această zonă este disponibilă permanent sau a făcut obiectul unei proceduri anterioare, care nu a condus la acordarea unei autorizații în concordanță cu art. 3 (3) din Directiva 94/22/CE.

Art. 40, alin. (7) - (8) din proiectul Codului stabilește norme care oferă autorităților competente opțiunea de a refuza acordarea autorizației după cum prevede art. 3 (6) din actul UE.

Art. 63 din proiectul Codului prevede norme cu privire la transmiterea dreptului de folosință asupra subsolului unei alte persoane în acord cu art. 3 (5) din Directiva UE.

	<p>Art. 40, alin. (2) și art. 10, alin. (1) - (4) din proiectul Codului instituie dispoziții cu privire la delimitarea zonelor geografice conform autorizațiilor, precum și stabilirea duratei de valabilitate a acestora după cum prevede art. 4 (a) și (b) din Directiva 94/22/CE.</p> <p>Art. 81 din proiectul Codului referitor la garanția financiară este în acord cu art. 6 din actul UE.</p> <p>b) Obiecții de compatibilitate cu Directiva 94/22/CE</p> <p>Pentru claritatea reglementării, alin. (8) din art. 40 al proiectului se va reformula după cum urmează: ”(8) În cazul în care exercitarea dreptului de a desfășurarea activității de prospectare, explorare și extracție de hidrocarburi de către solicitanți controlați de alte state sau de resortisanții acestora atentează la siguranța națională, autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului emite decizia de refuz al eliberării autorizației de folosire a subsolului pentru prospectarea, explorarea și extracția hidrocarburilor” în acord cu art. 2 (2) din actul UE.</p> <p>c) Prevederi ale Directivei 94/22/CE non aplicabile</p> <p>Dispozițiile art. 7 - 16 nu constituie obiect al transpunerii întrucât stabilesc obligații specifice pe seama statelor membre sau a Comisiei și nu pot fi implementate de către Republica Moldova până la aderarea UE.</p> <p>2. Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive introduce măsuri pentru gestionarea în condiții de siguranță a deșeurilor care rezultă din extracția, tratarea și stocarea resurselor minerale și din exploatarea carierelor. De asemenea, această directivă stabilește normele de autorizare a operatorilor de către autoritățile desemnate de fiecare țară din UE, având în vedere că orice operator al unei instalații are nevoie de o autorizație pentru a utiliza o instalație de gestionare a deșeurilor din industria extractivă. Totodată, actul UE prevede că autoritățile naționale trebuie să elaboreze planuri de urgență externe, specificând măsurile care se iau în afara amplasamentului în cazul unui accident, iar operatorii trebuie să furnizeze, înainte de începerea activității, o garanție financiară pentru a asigura respectarea obligațiilor cuprinse în directivă.</p> <p>Transpunerea și implementarea Directivei 2006/21/CE este importantă în contextul realizării obligațiilor Republicii Moldova ce rezultă din prevederile art. 86, art. 91 și Anexa XI la Capitolul 16 “Mediul înconjurător” din Titlul IV al Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană.</p>	<p>Se acceptă A fost efectuate modificările pe proiectul de lege</p> <p>Se acceptă A fost efectuate modificările în tabelul de concordanță</p>
--	--	--

a) Analiza comparativă a transpunerii Directivei 2006/21/CE

În ceea ce privește Directiva 2006/21/CE, constatăm că, proiectul național reieșind din obiectul său specific de reglementare și scopul urmărit, asigură transpunerea prevederilor actului UE, conform celor descrise infra.

Art. 1 și art. 2 din proiectul Codului stabilesc dispoziții generale cu privire la scopul, obiectul și domeniul de reglementare după cum prevede art. 1 și art. 4 (1) din Directiva 2006/21/CE.

Art. 4 din proiectul Codului instituie o serie de noțiuni în domeniu, în speță: “cianuri disociabile în mediu slab acid”, “deșeuri inerte”, “deținător de deșeuri”, “haldă”, “iaz de decantare”, “industrii extractive”, “instalație de gestionare a deșeurilor extractive”, “levigat”, “modificare importantă”, “operator”, “prospecțiune”, “reabilitare”, “sol nepoluat”, “steril de procesare” în acord cu art. 3, pct. 3, pct. 4, pct. 8 - 15, pct. 20, pct. 21, pct. 24, pct. 25, pct. 29 și Anexa III din actul UE. Art. 46 din proiectul Codului prevede norme cu privire la depozitarea substanțelor periculoase și deșeurilor în subsol în concordanță cu art. 10 din Directiva UE.

Art. 49 din proiectul Codului instituie cerințele de exploatare a instalațiilor de gestionare a deșeurilor extractive în acord cu art. 2 (3), art. 4 și art. 7 (1) din Directiva 2006/21/CE.

Art. 50 - 52 din proiectul Codului prevăd obiectivele, conținutul și termenul de valabilitate al planurilor de gestionare a deșeurilor, pentru a asigura reducerea, tratarea, valorificare și eliminarea deșeurilor extractive după cum prevede art. 5 și Anexa II din actul UE.

Art. 53 din proiectul Codului stabilește criteriile de clasificare a instalațiilor de gestionare a deșeurilor în conformitate cu art. 9 din Directivă.

Art. 54 - 56 din proiectul Codului instituie prevederi aplicabile pentru a preveni accidente majore în urma exploatării anumitor zone, precum și eventual informarea publicului cu privire la anumite accidente majore după cum stipulează art. 6 și Anexa I din Directiva 2006/21/CE.

Art. 57 din proiectul Codului stabilește normele aplicabile pentru solicitarea și eliberarea autorizațiilor de folosire a subsolului pentru exploatarea instalațiilor de deșeuri extractive în acord cu art. 7 și art. 17 (2) din actul UE.

Art. 58 din proiectul Codului prevede norme cu privire la construcția și gestionarea instalației de deșeuri extractive în acord cu art. 11 din Directivă.

Art. 59 din proiectul Codului prevede procedurile de închidere și post-închidere ale instalațiilor de deșeuri extractive după cum prevede art. 12 din actul UE.

Art. 60 din proiectul Codului stabilește măsurile necesare pentru prevenirea deteriorării calității apei și a poluării aerului și solului în conformitate cu art. 13 din Directiva 2006/21/CE.

Art. 61 din proiectul Codului prevede norme cu privire la participarea publicului și transparența decizională în domeniul folosirii și protecției subsolului în concordanță cu art. 8 din Directivă.

Art. 81 din proiectul Codului instituie norme cu privire la garanția financiară pentru refacerea mediului în acord cu art. 14 din actul UE. Art. 88 din proiectul Codului stabilește norme cu privire la controlul geologic de stat după cum prevede art. 17 din Directiva UE.

Art. 92 din proiectul Codului prevede norme cu privire la răspunderea pentru încălcarea legislației cu privire la subsol în acord cu art. 19 din actul UE.

Art. 96 din proiectul Codului reflectă efectele transfrontaliere ale instalației de deșeuri extractive în conformitate cu art. 16 din Directiva 2006/21/CE.

Totodată, ținem să menționăm că noțiunile „accident major”, „substanță periculoasă”, „cele mai bune tehnici”, „corp de apă receptor”, „public”, „public interesat”, „amplasament” au fost transpuse anterior în art. 3 din Legea nr. 227/2022 privind emisiile industriale, precum și în art. 3 din Legea nr. 108/2020 privind controlul pericolelor de accidente majore care implică substanțe periculoase.

b) Prevederi ale Directivei 2006/21/CE non aplicabile

Dispozițiile art. 15, art. 18, art. 20, art. 21 - 27 din Directiva 2006/21/CE nu constituie obiect al transunerii întrucât stabilesc obligații specifice pe seama statelor membre, cât și obligații pe seama Comisiei Europene, ce nu pot fi implementate de către Republica Moldova până la aderarea UE.

III. Respectarea mecanismului de armonizare

a) Obiecții privind clauza de armonizare

Urmează a fi modificată clauza de armonizare a Codului subsolului, și se va expune în redacția următoare:

“Prezentul cod transpune Directiva 94/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 1994 privind condițiile de acordare și folosire a autorizațiilor de prospectare, explorare și extracție a hidrocarburilor, publicată în Jurnalul Oficial al Comunității Europene L 164 din 30 mai 1996 (CELEX: 31994L0022), după cum a fost modificată ultima oară prin Regulamentul (UE) 2018/1999 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2018 privind guvernarea uniunii energetice și a acțiunilor climatice, de

Se acceptă

	<p>modificare a Regulamentelor (CE) nr. 663/2009 și (CE) nr. 715/2009 ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 94/22/CE, 98/70/CE, 2009/31/CE, 2009/73/CE, 2010/31/UE, 2012/27/UE și 2013/30/UE ale Parlamentului European și ale Consiliului, a Directivelor 2009/119/CE și (UE) 2015/652 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 al Parlamentului European și al Consiliului și Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive și de modificare a Directivei 2004/35/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr L 102 din 11 aprilie 2006 (CELEX: 32006L0021), după cum a fost modificată ultima dată prin Regulamentul (CE) nr. 596/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2009 de adaptare la Decizia 1999/468/CE a Consiliului a anumitor acte care fac obiectul procedurii prevăzute la articolul 251 din tratat, în ceea ce privește procedura de reglementare cu control - Adaptare la procedura de reglementare cu control - Partea a patra.”</p> <p>b) Obiecții privind Nota informativă Urmează a fi modificat compartimentul 3 din Nota informativă, conform pct. 25 din HG nr. 1171/2018, prin completarea cu informații cu privire la Directiva 94/22/CE, act transpus prin proiectul național.</p> <p>c) Obiecții privind tabelul de concordanță al Directivei 94/22/CE Cu referire la art. 7 – 16 din actul UE urmează a fi substituit gradul de compatibilitate din “Incompatibil” în “Prevederi UE neaplicabile”, având în vedere că prevederile în cauză nu pot fi implementate de către Republica Moldova până la aderarea UE. Totodată, urmează a fi modificată și rubrica 5, prin completarea acesteia exclusiv cu alineatul din articol al proiectului național care transpune prevederea UE.</p> <p>d) Obiecții privind tabelul de concordanță al Directivei 2006/21/CE Urmează a fi modificată rubrica 5 a tabelului de concordanță, iar prevederile naționale în vigoare care au transpus anterior unele articole din actul UE, vor fi indicate la rubrica 8 al tabelului de concordanță.</p> <p>Cu referire la art. 15, art. 18, art. 20, art. 21 - 27 din Directiva 2006/21/CE urmează a fi substituit gradul de compatibilitate din “Incompatibil” în “Prevederi UE neaplicabile”, având în vedere că prevederile în cauză nu pot fi implementate de către Republica Moldova până la aderarea UE. Totodată, cu referire la noțiunea de “resursă minerală” (pct. 5 din art. 3 al Directivei), având în vedere că este o noțiune generică a cărui sens este unul arhicunoscut, va fi menționat calificativul “Netranspus”, iar la rubrica 8 “Observații” va fi</p>	<p>Se acceptă A fost completat nota informativă cu Directiva 94/22/CE</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
--	---	---

		<p>adăugat ca motiv al netranspunerii faptul că este o noțiune generală, geografică care nu necesită a fi explicată în textul Codului.</p> <p>IV. Concluzii</p> <p>Ca urmare a expertizei de compatibilitate realizate, se va asigura revizuirea proiectului național și documentelor anexate prin prisma observațiilor enunțate în prezenta Declarație de compatibilitate.</p> <p>Facem mențiunea că analiza Centrului de armonizare a legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil și obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asociere RM – UE.</p>	S-a luat act
30.	Ministerul Sănătății (aviz repetat nr. 09/600 din 13.02.2024)	Având în vedere că la etapa de avizare propunerile de completare au fost luate în considerație, vă comunicăm despre lipsa de propuneri de modificare și/sau completare asupra proiectului prenotat.	Se acceptă
31.	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (aviz repetat nr. 16/1-05/483 din 19.02.2024)	<p>Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a examinat proiectul definitivat al hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea proiectului Codului subsolului (număr unic 975/MM/2023) și constată că obiecțiile Ministerului formulate în avizul expediat anterior în adresa Ministerului Mediului n-au fost luate în considerație.</p> <p>Totodată, autorii proiectului n-au adus argumente justificative de ce nu sunt acceptate obiecțiile, propunerile Ministerului de ajustare a proiectului în cauza.</p> <p>În contextul celor nominalizate Ministerul își reiterează obiecțiile propunerile pe marginea proiectului prezentat spre avizare, expediate anterior în adresa Ministerului Mediului, prin avizul nr. 16/1-05/3784 din 5 decembrie 2023.</p> <p>Suplimentar ținem să menționăm ca, odată cu intrarea în vigoare a modificărilor curente la Legea apelor nr. 272/2011, prevederile Regulamentului cu privire la folosința apelor subterane pentru irigarea prin picurare a terenurilor agricole ocupate cu culturi horticoale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 635/2020, numai sunt aplicabile, astfel urmează de transpus prevederile Regulamentului respectiv în noul cod al subsolului sau într-un alt act normativ.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Prevederile Regulamentului cu privire la folosința apelor subterane pentru irigarea prin picurare a terenurilor agricole ocupate cu culturi horticoale urmează a fi transpuse în alt act normativ, care va fi transmis spre avizare și consultate inclusiv cu MAIA.</p>
32.	Ministerul Justiției (aviz repetat nr. 04/2-1634 din 20.02.2024)	<p>La proiectul Codului:</p> <p>1. În conformitate cu pct. 30 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018, pentru actul Uniunii Europene care a fost supus modificărilor, se indică cele mai</p>	<p>Se acceptă</p> <p>A fost modificat clauza de armonizare în conformitate cu</p>

		<p>recente amendamente care constituie obiect al transpunerii în legislația națională. Având în vedere prevederea legală enunțată, în clauza de armonizare se vor indica actele prin care au fost modificate Directiva 94/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 1994 și Directiva 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006.</p> <p>2. La art. 4:</p> <p>1) Cuvintele „în domeniul folosinței și protecției subsolului” se vor exclude ca fiind greșite.</p> <p>2) La semnificația noțiunii „fondul de stat de informații privind subsolul”, textul „art. 30 alin. (1)” se va substitui cu textul „art. 31 alin. (1)”, or, informația geologică privind subsolul este reglementată la art. 31 alin. (1) din proiect.</p> <p>3) Cuvintele „prezentul Cod” se vor exclude, pentru a asigura conformitatea cu art. 55 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, ce prevede că „În cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, fără a se indica că elementul respectiv face parte din același act normativ”</p> <p>3. La art.12:</p> <p>1) Prevederile de la lit. b) și c) sunt similare, prin urmare, acestea se vor comasa (obiecție valabilă și la lit. h), r) și s)).</p> <p>2) La lit. f), expresia „în resurse industriale de substanțe minerale utile” se va substitui cu expresia „cu resurse industriale de substanțe minerale utile”, or, deși în sinteza obiecțiilor și propunerilor este indicat că observația se acceptă, modificări în acest sens nu au fost efectuate.</p> <p>4. La art. 14 lit. t), cuvântul „stabilește” se va substitui cu cuvântul „stabilirea” pentru a se alinia la timpul la care sunt conjugate verbele de la celelalte alineate.</p> <p>5. La art. 17 lit. a). cuvântul „atribuirii” se va conjuga pentru a se alinia la timpul indicat la celelalte diviziuni.</p>	<p>propunerile Centrului de Armonizare a Legislației</p> <p>Se acceptă A fost efectuate modificările</p> <p>Se acceptă A fost efectuate modificările</p> <p>Se acceptă A fost efectuate modificările</p> <p>Se acceptă parțial A fost comasat lit. b) și c) și lit. h) și s), lit. r) nu poate fi comasată deoarece reprezintă obiective geologice protejate de stat</p> <p>Se acceptă A fost efectuate modificările</p> <p>Se acceptă A fost efectuate modificările</p> <p>Se acceptă A fost efectuate modificările</p>
--	--	--	---

		<p>6. La art. 19 dispoziția de la alin. (3) rezultă din prevederile art. 10 alin. (2) și art. 14 lit. n), prin urmare, propunem excluderea acesteia.</p> <p>7. La art. 23:</p> <p>1) La alin. (2) se va preciza de când se calculează termenul de 30 de zile (obiecție similară și la art. 24 alin. (2), art. 25 alin. (2), art. 27 alin. (3), art. 28 alin. (3), art. 40 alin. (7), art. 41 alin. (4), art. 43 alin. (3), art. 44 alin.(3), art. 48 alin. (4)).</p> <p>2) La alin. (4), cuvintele „să notifice” nu se integrează armonios în text, prin urmare se vor substitui cu cuvântul „notifică” (obiecție valabilă și la art. 24 alin. (4), art. 25 alin. (4), art. 27 alin. (5), art. 28 alin. (5), art. 41 alin. (6), art. 44 alin. (4)).</p> <p>8. La art. 31, alin. (2) se va indica din alineat.</p> <p>9. În avizul nr. 04/2-11133 din 18.12.2023, Ministerul Justiției a menționat că la art. 33 alin. (9) (în redacția veche art. 32 alin. (8)) urmează a fi indicat statutul Comisiei de stat pentru rezervele de substanțe minerale utile și modul ei de instituire, fiind necesar a se preciza cine va stabili competențele Comisiei. În proiectul definitiv, a fost instituită norma potrivit căreia Comisia de stat pentru rezervele de substanțe minerale utile își exercită atribuțiile conform Regulamentului Comisiei de stat pentru rezervele de substanțe minerale utile, aprobat de Guvern. În acest context, reiterăm necesitatea determinării statutului juridic al acestei Comisii.</p> <p>10. La art. 40:</p> <p>1) La alin. (4), se va preciza unde urmează să fie publicat concursul public.</p>	<p>Nu se acceptă În art. 19 este stabilit tipul pentru care activitate se eliberează autorizația de folosire a subsolului</p> <p>Se acceptă Au fost efectuate modificările</p> <p>Se acceptă Obiecție parvenită și din partea CALM</p> <p>Se acceptă</p> <p>Nu se acceptă Comisiei de stat pentru rezervele de substanțe minerale utile în prezent este formată prin HG 259/2013 cu privire la implementarea unor prevederi ale Codului subsolului unde este aprobat Regulamentul Comisiei de stat pentru rezervele de substanțe minerale utile, Componenta Comisiei de stat pentru rezervele de substanțe minerale utile, astfel nu este necesar statut juridic al prezentei Comisii.</p> <p>Se acceptă A fost completat</p>
--	--	--	---

		<p>2) Noțiunea „țările terțe” este specific terminologiei legislației Uniunii Europene și nu legislației naționale. Prin urmare, noțiunea enunțată la alin. (8) se va revizui din punct de vedere al raportării la legislația națională.</p> <p>11. La art. 41 alin. (8), din sintagma „legislației în vigoare” se vor exclude cuvintele „în vigoare” ca fiind inutile. Regula generală este că referințele la actele normative reprezintă referințe la legislația în vigoare și doar pentru excepțiile de la regulă se va specifica dacă este vorba despre legislația aplicabilă la un anumit moment (obiecție similară și la art. 98 alin. (3)).</p> <p>12. La art. 45 alin. (10), cuvântul „conținut” se va substitui cu cuvântul „cuprins”.</p> <p>13. La art. 49 alin. (4), referința la elementele structurale se va indica în ordine consecutivă.</p> <p>14. La art. 50:</p> <p>1) Odată cu intrarea în vigoare, la 1 decembrie 2009, a amendamentelor la Tratatul privind Uniunea Europeană, semnat la Lisabona, arhitectura Uniunii Europene s-a schimbat, fiind abandonată structura format din trei piloni. Tratatul privind Comunitatea Europeană a fost redenumit în Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, fapt ce s-a soldat cu transferarea personalității juridice a Comunității Europene către Uniunea Europeană, Comunitatea încetându-și existența. Uniunea Europeană a obținut personalitate juridică. Astfel, după data de 1 decembrie 2009, vorbim numai despre legislația Uniunii Europene sau despre „acquiș-ul Uniunii Europene” dar nu despre acquiș-ul comunitar. Prin urmare, la art. 50 alin. (1) lit. c), alin. (2) sbp. 2), cuvântul „comunitar” se va substitui cu cuvintele „Uniunii Europene” (obiecție valabilă și la art. 52 alin. (2), art. 54 alin. (1), art. 58 alin. (2) lit. a), art. 59 alin. (4), art. 61 alin. (7)).</p> <p>2) Transpunerea prin tehnici de referință/trimitere sunt disponibile doar pentru statele membre ale Uniunii Europene. În speță, armonizarea se realizează printr-o trimitere la actul Uniunii Europene. În cazul Republicii Moldova, trimiterea poate fi făcută doar la actele normative naționale. Din punct de vedere juridic, legislația Uniunii Europene este una străină pentru persoanele din Republica Moldova și ei nu sunt obligați să o cunoască. Prin</p>	<p>Se acceptă Obiecție parvenită și din partea Centrului de Armonizare a Legislației</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	--	--

		<p>urmare, la alin. (2) sbp. 2), referința la cerințele prezentei directive, se va ajusta corespunzător.</p> <p>15. Ținând cont de regulile de tehnică legislativă, la art. 52 alin. (2), textul „art. 50-51” se va substitui cu textul „art. 50 și 51”.</p> <p>16. Ținând cont de prevederile Legii nr. 1538/1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat, la art. 58 alin. (2) lit. a), cuvântul „ariile protejate” se vor substitui cu cuvintele „ariile naturale protejate”, or, aceleași noțiuni se exprimă numai prin aceeași termeni.</p> <p>17. La art. 57, textul „art. 50-53” se va substitui cu textul „art. 50-52”, or, prevederi cu privire la planul de gestionare a deșeurilor nu sunt indicate la art. 53.</p> <p>18. La art. 59 alin. (3), se va revizui textul „aprobarea prevăzută la alin. (2)”, or, alin. (2) nu conține prevederi cu privire la aprobare.</p> <p>19. La art. 61 alin. (3), se va revizui referința la art. 57 alin. (4), or, acesta nu conține prevederi cu privire la actualizarea condițiilor de autorizare.</p> <p>20. La art. 67:</p> <p>1) La lit. k), textul „art. 78” se va substitui cu textul „art. 90”, or, prevederi cu privire la asigurarea securității efectuării lucrărilor legate de folosirea subsolului sunt prevăzute la art. 90.</p> <p>2) La lit. t), abrevierea „HG” se va substitui cu referința la competența Guvernului de a stabili modul de certificare a specialiștilor în domeniul geodeziei, cartografiei, prospecțiunilor topografice și geoinformaticii, or, în contextul ierarhiei actelor normative, într-un text de lege nu poate fi făcută trimiterea la un act concret ne nivel inferior.</p> <p>3) Diviziunile se vor numerota conform regulilor de tehnică legislativă, „aa)”, „bb)”, „cc)”.</p> <p>21. Dispoziția de la art. 70 alin. (3) nu se integrează armonios în text, prin urmare, se va revizui.</p> <p>22. În avizul său, Ministerul Justiției a menționat că art. 92 (în redacția veche art. 51) referitor la survenirea răspunderii civile, penale, contravenționale, urmează a fi exclus, având caracter declarativ și superfluu, or, tragerea la răspundere se efectuează în temeiul normelor materiale și de procedură, în funcție de tipul răspunderii. Deși autorul a acceptat</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Nu se acceptă Prevederi cu privire la actualizarea condițiilor de autorizare este prevăzut doar în art. 57 alin. (4).</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă A fost efectuat modificările</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă Art. 92 alin. (1) a fost modificat</p>
--	--	--	--

		<p>obiecția enunțată, modificări în acest sens nu au fost efectuate, prin urmare obiecția se menține.</p> <p>23. În avizul său, Ministerul Justiției a menționat că în conformitate cu art. 453 alin. (1) din Codul civil, patrimoniul reprezintă totalitatea drepturilor și obligațiilor patrimoniale (care pot fi evaluate în bani), privite ca o sumă de valori active și pasive legate între ele, aparținând unor persoane fizice și juridice determinate. Prin urmare, a fost înaintată propunerea de a revizui cuvântul „patrimoniu”. Deși autorul proiectului a acceptat obiecția enunțată, redacția din proiectul definitivat este greșită. Astfel, deși în prima parte a normei de la art. 79 alin. (1) este expusă noțiunea din Codul civil, în a doua parte este utilizată sintagma „care nu poate fi separată de sectorul de subsol....”. În aceeași ordine de idei, menționăm că sunt formulate greșit mențiunile de la art. 79 alin. (2) și (3) „Lista patrimoniului minier se înscrie în registrul obiectivelor miniere” și „Patrimoniul minier constituie proprietatea statului și poate fi înstrăinat” (obiecție valabilă și la art. 87 alin. (2) lit. b)).</p> <p>24. La art. 81 alin. (9) lit. b), cuvântul „există” nu se integrează armonios în text, prin urmare, se va substitui cu cuvintele „să existe”.</p> <p>25. Potrivit normelor de tehnică legislativă, în cazul în care se face referință la două elemente structurale consecutive, enumerarea se redă după următorul exemplu: art. 50 și 51”. Prin urmare, la art. 81 alin. (9) lit. b), textul „art. 50-51” se va substitui cu textul „art. 50 și 51”.</p> <p>26. La art. 88, dispozițiile de la alin. (3) lit. c), „înregistrarea de stat la timp și corectă a lucrărilor” se va indica la o diviziune distinctă (obiecție valabilă și la dispoziția „prezentarea actelor permissive ce acordă dreptul...”), or, deși în sinteza obiecțiilor și propunerilor este indicat că observația se acceptă, modificări în acest sens, nu au fost efectuate.</p> <p>27. Art. 92 urmează a fi exclus din proiect, or, acțiunile care sunt considerate încălcări ale legislației subsolului urmează a fi indicate în Codul penal sau Codul contravențional, or, deși în sinteza obiecțiilor și propunerilor este indicat că obiecția se acceptă, modificări în acest sens nu au fost efectuate.</p> <p>28. Potrivit art. 97 alin. (1) și (2) din proiect, dreptul de folosință asupra sectoarelor de subsol apărut până la intrarea în vigoare a prezentului cod se consideră valabil cu condiția obținerii autorizației în conformitate cu prezentul cod. Beneficiarii subsolului care au</p>	<p>Se acceptă Art. 79 a fost revizuit</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă Art. 92 alin. (1) a fost modificat</p> <p>Se acceptă A fost reformulat articolul</p>
--	--	--	--

obținut dreptul de folosință asupra sectoarelor de subsol până la intrarea în vigoare a prezentului cod sunt obligați să se adreseze autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului în vederea obținerii autorizațiilor fără organizarea concursului. În conformitate cu art. 10 alin. (9) din proiect, autorizația de folosire a subsolului se eliberează pe termenul de exploatare a zăcământului sau a sectorului de exploatare și recultivarea acestuia, dar nu mai mult de 20 de ani. Este de menționat că, potrivit art. 18 din Codul subsolului nr. 3/2009, atribuirea în folosință a sectoarelor de subsol se efectuează în baza prevederilor art.16 și se legalizează prin contract, potrivit art. 15 alin. (3) lit. a) din Codul subsolului, extragerea substanțelor minerale utile se atribuie pe perioada exploatării zăcământului, conform documentației tehnice (tehnologice) de proiect aprobate. Deși potrivit art. 97 alin. (3) din proiect, pentru obținerea autorizației de folosire se prezintă aceleași acte ca și în cazul încheierii contractului conform art. 83 alin. (3) din Codul subsolului, iar în conformitate cu art. 10 alin. (5) din proiect, autorizația se obține gratuit, totuși instituirea unei obligații și nu a unui drept pentru deținătorii contractelor valabile încheiate a căror termen nu a expirat ar ridica probleme de legalitate. Reliefăm că, prevederile expuse mai sus sunt în dezacord cu principiile de acțiune în timp a legii, statuate la art. 7 din Codul civil, potrivit cărora legea civilă nu are caracter retroactiv, deoarece acesta nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare. În același context s-a pronunțat și Curtea Constituțională, care a statuat că legea nu se aplică faptelor săvârșite înainte de intrarea ei în vigoare, adică nu are efect retroactiv. Legea dispune numai pentru prezent și viitor și nu are efecte juridice pentru trecut (Hotărârea Curții Constituționale nr. 32 din 29 octombrie 1998).

Potrivit art. 76 din Constituție, legea se publică în „Monitorul Oficial al Republicii Moldova” și intră în vigoare la data publicării sau la data prevăzută în textul ei. Nepublicarea legii atrage inexistența acesteia. Prin însăși natura principiului activității legii, o lege nouă este aplicabilă din momentul intrării ei în vigoare. Intrarea în vigoare a legii este condiționată, la rândul ei, de respectarea dispozițiilor art. 74 și 76 din Constituție (Hotărârea Curții Constituționale nr. 32 din 29 octombrie 1998). Pentru a face cunoscută legea adoptată și promulgată, ea se publică în „Monitorul Oficial al Republicii Moldova”. Astfel, intrarea în vigoare a legii este subordonată publicării sale. Constituția prevede expres că nepublicarea legii atrage inexistența acesteia (Hotărârea Curții Constituționale nr. 32 din

		29 octombrie 1998). Astfel, reieșind din cele expuse mai sus și având în vedere că retroactivitatea legii nu poate fi aplicată pentru instituirea unei obligații suplimentare individului, considerăm necesară revizuirea art. 97 din proiect și argumentarea normei enunțate în nota informativă.	
33.	Ministerul Finanțelor (aviz repetat nr. 07/5-09/1545 din 22.02.2024)	<p>1. Considerăm oportun completarea art.14 cu competențe ce vizează coordonarea stabilirii normativelor pierderilor de substanțe minerale utile, dat fiind faptul că, din redacția art.77 nu este clar cine coordonează anual normativele pierderilor de substanțe minerale utile. În această ordine de idei, sugerăm completarea art.77 alin.(3), după textul „și se coordonează anual” cu textul „autoritatea prevăzută la art.14”.</p> <p>2. Art.43 alin.(1) din proiect urmează a fi completat cu o literă nouă cu următorul cuprins: „e) documentația de proiect pentru exploatarea zăcămintului de substanțe.”.</p> <p>3. La art.65 alin.(1) din proiectul Codului subsolului, lit.l) va avea următorul cuprins: „l) titularul autorizației de folosire a subsolului nu și-a onorat angajamentele fiscale aferente stingerii obligației de plată a taxelor pentru folosire a subsolului reglementate de Codul fiscal, pe parcursul a două perioade fiscale.”.</p> <p>4. La art.67, lit. ac) din proiectul Codului subsolului, va avea următorul cuprins: „ac) să achite taxele pentru folosire a subsolului reglementate de Codul fiscal.”.</p> <p>5. Cu referință la art.77 alin.(4) al proiectului Codului subsolului atenționăm că, cadrul normativ fiscal nu reglementează taxe pentru pierderile supranormative de substanțe minerale utile. În acest sens, Ministerul Finanțelor consideră imperativ implicarea Ministerului Mediului în procesul de determinare a acestora și ajustarea proiectului de lege cu prevederi care să asigure completarea titlului VIII al Codului fiscal cu o anexă nouă care să reglementeze cotele taxelor aferente pierderilor supranormative de substanțe minerale utile. Adițional, pentru ajustarea prevederilor Codului fiscal la prevederile proiectului Codului subsolului se prezintă preventiv următoarele propuneri de modificare a Codului fiscal (conform anexei).</p> <p>6. La art.82 alin.(3) din proiectul Codului subsolului, considerăm oportună expunerea literei a) după cum urmează: „a) taxe pentru folosire a subsolului;”.</p> <p>7. Se propune expunerea art.83 în următoarea redacție: „Articolul 83. Taxele pentru folosire a subsolului (1) Taxele pentru folosire a subsolului se percep în mărimea și modul</p>	<p>Se acceptă Au fost efectuate modificări la art. 14 și art. 77</p> <p>Se acceptă parțial A fost completat în conformitate cu art. 41</p> <p>Se acceptă S-a completat</p> <p>Se acceptă S-a modificat redacția propusă prin lit. cc)</p> <p>Se acceptă Ministerul Mediului până la intrarea în vigoare a Codului Subsolului va înainta propuneri asupra mărimii cotelor taxelor pentru pierderile supranormative</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>

		<p>stabilit de Codul fiscal. (2) Administrarea taxelor pentru folosire a subsolului se efectuează de către Serviciul Fiscal de Stat în modul stabilit de Codul fiscal.”</p> <p><i>Propuneri pentru ajustarea Codului fiscal</i> <i>Art. – Codul fiscal nr.1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>La articolul 6 alineatul (6), litera b) va avea următorul cuprins: „b) taxele pentru folosire a subsolului;”.</i> 2. <i>Denumirea Titlul VIII va avea următorul cuprins: „TAXELE PENTRU FOLOSIRE A SUBSOLULUI”</i> 3. <i>La articolul 299, punctul 1) se abrogă.</i> 4. <i>Pe tot parcursul titlului VIII, cuvintele „taxe pentru resursele naturale” la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „taxe pentru folosire a subsolului” la forma gramaticală corespunzătoare.</i> 5. <i>Articolul 309: alineatul unic devine alineatul (1); se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins: „(2) Pentru pierderile supranormative de substanțe minerale utile subiecții impunerii achită taxa în mărimea stabilită în anexa nr.2¹ la prezentul titlu.”.</i> 6. <i>Titlul VIII se completează cu anexa nr.2¹ cu următorul cuprins: „Anexa nr.2¹ Cotele taxelor pentru extragerea mineralelor utile pentru pierderile supranormative” Ministerul Mediului urmează să formuleze propuneri pentru mărimea cotelor.</i> 	<p>Se acceptă</p> <p>Ministerul Mediului până la intrarea în vigoare a Codului Subsolului va înainta propuneri asupra mărimii cotelor taxelor pentru pierderile supranormative</p>
34.	<p>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (aviz repetat nr.03-589 din 23.02.2024)</p>	<p>De ordin conceptual:</p> <p>Din Analiza de impact (a se vedea pct.b1) se constată că unul dintre beneficiile, urmare adoptării Codului, este „Reducerea actelor permissive și stipularea clară a atribuțiilor instituțiilor care reprezintă interesele statului în domeniul cercetării și exploatării resurselor minerale”, fapt care nu se regăsește în proiect.</p> <p>Actualmente, Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale eliberează următoarele acte permissive prevăzute în Nomenclatorul actelor permissive, (Anexa nr.1) aprobat prin Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător: a) Act de confirmare a perimetrului geologic pentru explorarea subsolului; b) Act de confirmare a perimetrului minier pentru: – extragerea substanțelor minerale utile – extragerea apelor subterane – construcția și exploatarea construcțiilor subterane nelegate de extragerea substanțelor minerale utile.</p>	<p>S-a luat act asupra propunerilor de ordin conceptual</p> <p>Totodată conform prevederilor proiectului codului subsolului se prevăd eliberarea a 2 acte permissive: de cercetare și exploatare dar în dependență de tipul de folosință se împart în 7 categorii, astfel se va elibera autorizația necesară. În Analiza Impactului de Reglementare a</p>

		<p>Conform prevederilor stipulate la art.7 din proiect subsolului i se atribuie în folosință 6 tipuri de folosire a subsolului pentru care se vor elibera acte permise: (a) cercetare geologică a subsolului - 5 acte permise (a se vedea art.22, 23, 24, 26, 27); (b) exploatarea substanțelor minerale utile - 3 acte permise (art.34, 40, 42); (c) folosirea golurilor miniere – 1 act permisiv (art.43); (d) depozitarea substanțelor periculoase și deșeurilor în subsol - domeniu reglementat de Legea nr.209/2016 privind deșeurile; (e) organizarea obiectivelor geologice protejate de stat se stabilește de legislația din domeniul ariilor naturale protejate de stat; (f) colectarea materialelor mineralogice, paleontologice, altor materiale geologice de colecție – 1 act permisiv (art.46).</p> <p>În context, evidențiem că, normele propuse nu aduc o reducere a numărului de acte permise impuse întreprinzătorilor, nu aduc claritate în atribuțiile altor entități competente ale statului, precum și nici nu reduc numărul autorităților implicate.</p> <p>În domeniul de reglementare a autorizării activității de întreprinzător urmează a fi considerate următoarele prevederi ale Legii nr.160/2011: i) art.4 alin. (2) care statuează – „Autoritățile emitente sunt în drept, în limita atribuțiilor prevăzute de lege, să solicite/să elibereze și să invoce persoanelor care desfășoară activitate de întreprinzător și/sau angajaților acestora doar actele permise stabilite în Nomenclatorul actelor permise, expus în anexa nr.1. La instituirea (propunerea) unui act permisiv nou este obligatoriu de a examina și de a propune eliminarea unui sau mai multor acte permise în vigoare eliberate de aceeași autoritate sau acte care acoperă total sau parțial aceleași riscuri, domenii de reglementare și/sau de activitate de întreprinzător. Propunerea de completare a nomenclatorului menționat cu orice act permisiv nou va fi însoțită de ajustarea și de completarea cadrului legislativ în vigoare cu prevederi procedurale și materiale suficiente pentru ca reglementarea propusă prin actul permisiv să corespundă principiilor și rigorilor prezentei legi.”, astfel, noile acte permise, propuse de proiect, în cazul argumentării pertinente, urmează a să se regăsească în Nomenclatorul actelor permise, fiind totodată necesară excluderea actelor permise actuale. ii) art.4 alin. (3) – „Un act permisiv poate fi invocat și/sau aplicat doar după includerea sa în Nomenclatorul actelor permise și în portalul guvernamental unic al serviciilor publice”. Subsecvent, considerăm necesară reexaminarea modului de autorizare în domeniu.</p> <p>De ordin general:</p> <p>La art.14, reiterăm propunerea privind indicarea denumirii autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului pentru care sunt stabilite competențe la articolul</p>	<p>proiectului Codului Subsolului pct. 1B este descrisă toată procedura actuală de Atribuire a unui sector de subsol în folosință care se implică mai multe Autorități.</p> <p>Se acceptă parțial</p>
--	--	--	--

		<p>respectiv. Deși la art.11 al proiectului este specificat cadrul instituțional în domeniul folosirii subsolului, consideră, oportun specificarea expresă care instituție deține competențele stabilite la art.14.</p> <p>La art.24, la alin.(3) se menționează că „consecutivitatea obținerii actelor specificate la alin.(1) se stabilește de către autoritatea competentă”. Aceste prevederi nu sunt clare, odată ce alin. (1) prevede documentele care trebuie anexate la cerere.</p> <p>Obiecția valabilă și pentru art.25, alin.(3); art.27, alin.(4); art.28, alin.(4); art.41, alin.(6).</p>	<p>În conformitate cu proiectul de reorganizarea Agenției de Mediu (număr unic 137/MM/2024) Agenția de Mediu (persoana juridică absorbantă) se reorganizează prin fuziunea (absorbția) cu Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale (persoana juridică absorbită) totodată în art. 11 a fost modificat conform obiecției Cancelariei de Stat.</p> <p>Se acceptă</p>
Avize repetate III			
35.	Ministerul Muncii și Protecției Sociale (aviz repetat nr. 19/1511 din 22.03.2024)	Comunică lipsa de obiecții și propuneri pe marginea acestuia.	Se acceptă
36.	Cancelaria de Stat (aviz repetat nr. 29 - 69 – 3249 din 22.03.2024)	Comunică lipsa de obiecții și propuneri pe marginea acestuia.	Se acceptă
37.	Ministerul Educației și Cercetării (aviz repetat nr. 07-09/1911 din 25.03.2024)	Comunică susținerea proiectului de lege fără obiecții și propuneri.	Se acceptă
38.	Ministerul Afacerilor Interne (aviz repetat nr. 41/1351 din 25.03.2024)	<p>Ministerul Afacerilor Interne a examinat repetat proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului Codului subsolului (număr unic 975/MM/2023) și comunică despre susținerea de concept a promovării proiectului de act normativ, cu înaintarea unor propuneri de completare.</p> <p><i>Cu referire la proiectul Codului subsolului.</i></p>	Se acceptă

		La art. 93 alin. (4) lit. c), se propune după cuvântul: „organizații” de completat cu cuvintele: „autorități publice”, iar la final se va completa cu textul: „precum și în zona de frontieră”. Amendamentul reliefat derivă din prevederile art. 33 alin. (1) din Legea nr. 215/2011 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova, care statuează că, cu excepția localităților, desfășurarea activităților economice și de altă natură în zona de frontieră se coordonează cu Poliția de Frontieră.	
39.	Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (aviz repetat nr. 21/1-1627 din 25.03.2024)	Comunicăm lipsa obiecțiilor și propunerilor pe marginea proiectului definitivat.	Se acceptă
40.	Serviciul Tehnologia Informației și Securitate Cibernetică (aviz repetat nr. 1.4/585/24 din 25.03.2024)	Comunicăm lipsa obiecțiilor și propunerilor pe marginea proiectului definitivat.	Se acceptă
41.	Ministerul Sănătății (aviz repetat nr. 09/1292 din 26.03.2024)	Comunică despre lipsa propunerilor de modificare și/sau completare asupra proiectului vizat.	Se acceptă
42.	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (aviz repetat nr. 16/1-05/961 din 26.03.2024)	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare constată că obiecțiile formulate în avizele expediate anterior în adresa Ministerului Mediului n-au fost luate în considerație. Totodată, autorii proiectului n-au adus argumente justificative de ce nu sunt acceptate obiecțiile propunerile Ministerului de ajustare a proiectului în cauză. În contextul celor nominalizate Ministerul își reiterează obiecțiile, propunerile pe marginea proiectului prezentat spre avizare, expediate anterior în adresa Ministerului Mediului, prin avizele nr. 1611-05/3784 din 5 decembrie 2023 și nr. 16/1-05/483 din 19.02.2024.	Nu se acceptă Urmare a ședinței MM cu MAIA a fost efectuate clarificării asupra aspectelor ce țin de irigarea culturilor horticole din surse de apă subterane, a fost inițiată modificarea legii apelor. S-a convenit discutarea HG-urilor care reglementează aceste aspecte pentru a clarifica procedura de obținere a autorizației de folosire a apei pentru irigare
43.	Centrul de Armonizare a Legislației (aviz repetat nr. 31/02-69-3287 din 25.03.2024)	Centrul de armonizare a legislației, analizând în mod repetat proiectul Codului subsolului, promovat suplimentar Planului de acțiuni al Guvernului pentru anul 2024, aprobat prin HG nr. 887/2023 și inclus în pct. 18 din Capitolul 27 „Mediu și schimbări	

		<p>climatică” al Planului național de aderare 2024 - 2027, aprobat prin HG nr. 829/2023, comunică următoarele.</p> <p>Proiectul național prezentat pentru expertiza de compatibilitate are ca scop instituirea cadrului juridic pentru a asigura reglementarea raporturilor juridice în domeniul folosirii și protecției subsolurilor, în vederea folosirii raționale și complexe a subsolului pentru a asigura securitatea lucrărilor, precum și a apărării drepturilor persoanelor fizice și juridice în scopul prevenirii oricăror efecte negative asupra mediului, în special, pentru a nu fi afectată calitatea aerului, apei, solului, faunei, florei și peisajului sau evitarea oricăror riscuri asupra sănătății umane în urma gestionării deșeurilor extractive. Ca urmare a expertizei de compatibilitate a versiunii inițiale a proiectului (Declarația de compatibilitate nr. 31/02-126-1709 din 14 februarie 2024), Centrul de armonizare a legislației a constatat, că proiectul național asigură transpunerea Directivei 94/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 1994 privind condițiile de acordare și folosire a autorizațiilor de prospectare, explorare și extracție a hidrocarburilor și Directivei 2006/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind gestionarea deșeurilor din industriile extractive și de modificare a Directivei 2004/35/CE.</p> <p>Astfel, au fost formulate o serie de obiecții de compatibilitate, precum și cu referire la instrumentele de armonizare (clauza de armonizare și tabelele de concordanță), care au fost luate în considerare la etapa de definitivare a proiectului. Menționăm că, versiunea actuală a proiectului național a suferit o serie de modificări tehnice, precum substituirea sintagmei la art. 9, alin. (1), lit. f) “administrația publică locală” cu “autoritățile administrației publice locale”, substituirea la lit. a) din alin. (1) al art.12 a cuvântului „realizarea” cu cuvântul „implementarea”, cuvintele „forță majoră” cu cuvintele „impediment justificator” etc. Totodată, proiectul național a fost completat cu 2 articole noi, în speță, art. 44 “Modul de schimbare a destinației terenurilor pentru exploatarea minieră” și art. 46 “Obținerea autorizației de folosire a subsolului pentru folosirea golurilor miniere sau excavațiilor miniere pentru depozitarea deșeurilor periculoase și deșeurilor”, însă, aceste prevederi nu afectează gradul de compatibilitate stabilit anterior.</p> <p>În contextul celor expuse, comunicăm lipsa de obiecții sau observații suplimentare.</p>	S-a luat act
44.	Ministerul Energiei (aviz repetat nr. 10-866 din 27.03.2024)	<p>Urmare a examinării repetate a proiectului Codului subsolului (număr unic 975/MM/2023), autor Ministerul Mediului, Ministerul Energiei comunică susținerea avizelor emise inițial (nr. 06-2258 din 22 decembrie 2023 și nr. 10-2027 din 29.11.2023) și insistă asupra includerii următoarelor propuneri.</p>	

	<p>1. Considerăm că exploatarea energetică a potențialului geotermal al subsolului se încadrează organic în cuprinsul Codului subsolului și insistăm asupra includerii propunerilor formulate în avizul nr. 06-2258 din 22 decembrie 2023. Totodată, atragem atenția asupra fragilității argumentelor invocate de Ministerul Mediului la motivarea respingerii avizului. Într-adevăr Legea nr. 10/2016, HG nr. 297/2016 și HG nr. 1051/2018, reglementează anumite aspecte legate de exploatarea energiei geotermale, dar nu și procedura de obținere a autorizației pentru folosirea subsolului în acest sens. Astfel, având în vedere că la moment acest aspect rămâne nereglementat de legiuitor, considerăm necesară includerea propunerilor din avizului numit supra în proiectul Codului subsolului și anume: următorul cuprins: (g) „exploatarea energetică a potențialului geotermal al subsolului”;</p> <p>2. La art.8, Termenele de folosire a subsolului, din proiect, propunem introducerea unui pct. adițional cu următorul cuprins:„ Pe termen limitat, autorizația pentru folosirea subsolului se eliberează pentru exploatarea potențialului energetic geotermal, dar nu mai mult de 25 ani. În caz de necesitate, termenul limitat prevăzut în autorizație se prelungește de către autoritatea competentă, la solicitarea titularului, dacă se respectă condițiile de folosire a subsolului, pe perioade consecutive care nu pot depăși 25 ani.”</p> <p>3. Se propune completarea cu un capitol nou cu următorul cuprins „Capitolul IX EXPLOATAREA ENERGETICĂ A POTENȚIALULUI GEOTERMAL AL SUBSOLULUI” Articolul 69. Folosirea subsolului în scopul exploatării energetice a potențialului geotermal Folosirea subsolului în scopul exploatării energetice a potențialului geotermal constă în asigurarea folosirii raționale și complexe a subsolului în scopul valorificării surselor regenerabile de energie și asigurarea securității lucrării la folosirea subsolului. Articolul 70. Cerințe față de exploatarea subsolului în scopul valorificării potențialului geotermal (1) „La exploatarea subsolului în scopul valorificării potențialului geotermal vor fi asigurate: a) aplicarea tehnologiilor raționale, ecologic inofensive în procesul de efectuare a lucrărilor de instalare și explorare; b) executarea lucrărilor în condiții nepericuloase pentru oameni, mediu, obiective și construcții; c) pentru obținerea autorizației pentru exploatarea potențialului energetic geotermal utilizând ghișeul unic, solicitantul prezintă autorităților competente o cerere unde indică forma juridică de organizare și elementele de identificare, resursa care se solicită pentru exploatare, cu anexarea : - proiectului tehnologic de exploatare a resursei - acordul de mediu”</p> <p>4. Propunem înlocuirea autorizației pentru folosirea subsolului cu un contract dintre stat și beneficiar. Un contract guvernat de legislația civilă și alte acte normative sectoriale ar</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Urmare a ședinței MM cu ME, s-a constatat că folosirea subsolului în scopul exploatării energetice a potențialului geotermal nu ar face obiectul prezentului Cod, astfel Ministerul Energiei va analiza legislația europeană privind folosirea subsolului în scopul exploatării energetice a potențialului geotermal și a apelor geotermale, privind încadrarea în legislația națională a exploatării energetice a potențialului geotermal.</p> <p>Respectiv, proiectul Codului Subsolului în varianta care a fost remis spre avizare repetată, urmează a fi transmis spre promovare, iar în cazul în care Ministerul Energiei va aduce argumentele de rigoare privind completarea proiectului Codului cu prevederi ce țin de folosirea subsolului în scopul exploatării energetice a potențialului geotermal, acestea vor putea fi incluse între lecturi.</p>
--	--	---

permite statului să exercite un control mai riguros asupra modului de utilizare a subsolului de către beneficiar și chiar să încheie relațiile contractuale cu acesta în caz că se depistează utilizarea nerațională a subsolului. Totodată, în conținutul contractului ar putea fi inserate clauze cu privire la plata pentru utilizarea subsolului, negociate pentru fiecare tip de activitate în parte. Menționăm că autorul proiectului nu s-a expus asupra acestei propuneri.

5. Ministerul Energiei a luat act de modificările efectuate de către autor în conținutul art. 10, Termenele de folosire a subsolului, alin. (3), unde este specificat faptul că autorizația se eliberează pe un termen ce nu va depăși 20 de ani, în varianta inițială fiind stabilit termenul de referință inițial de 20 de ani și apreciază această modificare ca fiind binevenită, dar în același timp insuficientă. Pentru Ministerul Energiei nu este clar în ce mod a fost selectat anume acest termen de 20 de ani, care este exagerat de îndelungat după părerea noastră. Astfel, considerăm oportună expunerea autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului cu privire la practica anterioară a statului în eliberarea licențelor pentru folosirea subsolului, și implicit, cât de avantajoasă pentru stat a fost eliberarea licențelor pentru un asemenea termen.

ARGUMENTARE: Introducerea prevederilor formulate rezultă din țintele de decarbonizare pe care Republica Moldova, în calitate de parte contractantă Comunității Energetice, cât și urmare a ratificării Acordului de la Paris și le-a asumat să le atingă până în anul 2030, iar valorificarea energetică a potențialului geotermal este una din soluțiile care pot contribui la realizarea acestui deziderat.

În contextul în care, asistăm la o ascensiune a interesului din partea investitorilor privind exploatarea potențialului geotermal în Republica Moldova, este importantă suplinirea cadrului primar de reglementare a acestui sector și eliminarea oricăror altor potențiale bariere pentru mobilizarea investițiilor și, prin urmare, atingerea obiectivelor naționale în domeniul energie și climei. Suplimentar, în conformitate argumentele Ministerului Mediului privind neacceptarea prevederilor propuse, comunicăm că Legea nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, instituie cadrul juridic pentru promovarea utilizării energiei din surse regenerabile și pentru stabilirea obiectivelor naționale privind ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie, în consumul final brut de energie pentru încălzire și răcire, precum și ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final de energie în sectorul transporturi. Legea stabilește normele referitoare la schemele de sprijin, la garanțiile de origine, la procedurile administrative aplicabile, la acoperirea consumului propriu de

		<p>energie electrică cu energie produsă din surse regenerabile, la cooperarea regională, la accesul producătorilor de energie din surse regenerabile la rețele, precum și alte norme necesare în vederea promovării și atingerii unui consum mai mare al energiei din surse regenerabile în economia națională.</p> <p>Exploatarea subsolului, conform Codului nr.3/2009, în rolul său fundamental privind folosirii raționale a subsolului, reglementează protecția subsolului și asigură securitatea lucrărilor la folosirea subsolului, or exploatarea energetică a potențialului geotermal, necesită inclusiv forarea subsolului, iar în contextul interesului sporit al investitorilor de valorificare, anticipăm o exploatare a subsolului mai accentuată, fapt care va putea contribui la efecte negative asupra mediului. Reglementarea exploatării și valorificării energiei geotermale rezultă din mai multe motive precum:</p> <p>a) Protejarea mediului înconjurător: Utilizarea energiei geotermale poate avea un impact semnificativ asupra mediului, inclusiv asupra apelor subterane și a ecosistemelor locale. Reglementările pot asigura că valorificarea energiei geotermale este efectuată într-un mod responsabil și în conformitate cu standardele de protecție a mediului.</p> <p>b) Siguranța publică: Valorificarea energiei geotermale poate implica riscuri de securitate și sănătate publică, precum emisiile de gaze nocive sau pericole de natură geologică. Reglementările pot include standarde de siguranță și de gestionare a riscurilor pentru a proteja siguranța și sănătatea publică.</p> <p>c) Utilizarea eficientă a resurselor: Reglementările pot să contribuie la asigurarea unei utilizări eficiente a resurselor geotermale, cu o distribuție echitabilă a accesului la aceste resurse și cu o utilizare sustenabilă pe termen lung în beneficiul tuturor părților interesate.</p> <p>d) Promovarea dezvoltării durabile: Reglementarea valorificării energiei geotermale poate promova dezvoltarea durabilă a acestei resurse, contribuind la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și la diversificarea mixului energetic al unei țări într-o manieră sustenabilă</p>	
45.	Agenția de Guvernare Electronică (aviz repetat nr. 24/3007-46 din 26.03.2024)	<p>Instituția publică „Agenția de Guvernare Electronică” (<i>AGE</i>) a examinat <i>proiectul definitiv de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea proiectului Codului subsolului (număr unic 975/MM/2023), autor – Ministerul Mediului, remis spre avizare repetată</i>, și, în limitele competențelor instituției, comunicăm că îl susținem în principiu.</p> <p>Însă, după o analiză comparativă a versiunii inițiale a proiectului de Cod cu proiectul definitiv, constatăm că în versiunea definitivă a acestuia, termenul de „<i>balanța de stat a rezervelor de substanțe minerale utile</i>” a fost substituit prin termenul de „<i>registru de evidență a rezervelor de substanțe minerale utile</i>”, fără a fi aduse careva argumente plauzibile în acest sens. De asemenea, constatăm că, în proiectul definitiv, pe lângă</p>	

	<p>Registrul geologic de stat, au fost introduse norme ce prevăd existența atât a „<i>registriului de evidență a rezervelor de substanțe minerale utile</i>”, cât și a „<i>registriului obiectivelor miniere</i>”. Pe de altă parte, este inexplicabil că, în afară de definiția noțiunii „<i>registrul geologic de stat</i>”, în ultimul alineat al art.4, proiectul nu conține nici o normă distinctă ce să reglementeze aspecte legate de destinația, crearea și ținerea resursei informaționale respective. În această ordine de idei, propunem ca la întocmirea versiunii finale a proiectului, autorul să țină cont de următoarele:</p> <p>La art.4 noțiunea de „resurse informaționale geologice de stat” să fie exclusă, deoarece ar dubla, în esență, scopul și destinația <i>Registrului geologic de stat</i>. Astfel, considerăm oportun să precizăm că, în avizul său nr.3007-244 din 16.11.2023, AGE a propus definirea fie a noțiunii de „resurse informaționale geologice de stat”, fie a celei de „Registrul geologic de stat”, dar nu a ambelor termene, ceea ce creează ambiguități în interpretare.</p> <p>Subsecvent, luând în considerare definiția noțiunii „registru” din art.3 din Legea nr.71/2007 cu privire la registre și noțiunea „resursă informațională” din art.3 din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, în coroborare cu prevederile Conceptului tehnic al Sistemului informațional automatizat „Registrul geologic de stat”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1003/2010, recomandăm reformularea definiției noțiunii „registrul geologic de stat”, după cum urmează:</p> <p><i>„registrul geologic de stat” – resursă informațională unică care conține date cu privire la cercetarea, folosirea și protecția subsolului pe teritoriul Republicii Moldova, creată în urma documentării în cadrul unui sistem informațional dedicat;”</i></p> <p>Concomitent, propunem autorului să revizuiască definiția „<i>zăcământ de substanțe minerale utile</i>” din art.4, precum și să reconsidere prevederile art.13 lit.d), 14 lit.g), 22, 36, 40 - 42, 47 alin.(1), 71 alin.(3), 77 alin.(3), 80 și, respectiv, ale art.81 alin.(2), prin substituirea trimiterilor la „registru de evidență a rezervelor de substanțe minerale utile” și, respectiv, la „registru al obiectivelor miniere” cu trimiteri la „registrul geologic de stat”. În opinia noastră și conform definiției propuse supra, anume Registrul geologic de stat ar trebui să reprezinte resursă informațională unică ce să conțină totalitatea informațiilor geologice privind subsolul pe teritoriul Republicii Moldova. Mai mult, instituirea unui singur sistem informațional de stat care va forma această importantă resursă informațională de stat, în favoarea mai multor sisteme informaționale destinate ținerii mai multor registre separate, ar ușura semnificativ activitatea de documentare a acestuia de către Guvern, care, conform art.7⁶ din Legea nr.467/2003 cu privire la informatizare și la resursele informaționale de stat, este una obligatorie, dar și, mai important, ar asigura utilizarea eficientă, eficace și responsabilă a resurselor financiare publice necesare dezvoltării viitorului Sistem informațional „Registrul geologic de stat”.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	---

46.	Ministerul Culturii (aviz repetat nr. 04/2-09/943 din 29.03.2024)	Comunicăm lipsa obiecțiilor și propunerilor pe marginea proiectului definitivat.	Se acceptă
47.	Ministerul Finanțelor (aviz repetat nr. 07/5-09/30 din 29.03.2024)	<p>Comunică faptul că autorul a considerat obiecțiile și propunerile expuse în avizul anterior (nr. 07/5-09/1545 din 22.02.2024). Suplimentar, în vederea îmbunătățirii reglementărilor expuse în proiect, propunem următoarele aspecte.</p> <p>1. Referitor la art. 3 alin. (3), menționăm că cadrul juridic de reglementare este stabilit de Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. Respectiv, considerăm oportun excluderea acestuia întru evitarea dublării.</p> <p>2. Conform art. 6 alin. (1) din proiect, bogățiile de orice natură ale subsolului Republicii Moldova, inclusiv substanțele minerale utile pe care le conține, precum și spațiile subterane ale acestuia fac obiectul exclusiv al proprietății publice a statului, sunt inalienabile, insesizabile și imprescriptibile. Astfel, reieșind din faptul că substanțele minerale utile/bogățiile subsolului sunt inalienabile, acestea se contrazic cu normele codului care prevăd comercializarea.</p> <p>3. La art. 10, prevederile alin. (1) și (2), potrivit cărora: „Autorizațiile pentru folosirea subsolului se eliberează pe termen limitat și nelimitat. Pe termen limitat, autorizația pentru</p>	<p>Nu se acceptă În proiectul Codului Subsolului este specificat că în conformitate cu art. 9 alin.(2) Autorizația de folosire a subsolului este un act permisiv în sensul Legii nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.</p> <p>Nu se acceptă Conform Art. 127 alin. (3) și alin. (4) din Constituția Republicii Moldova nr.1/1994 menționează că toate „Bogățiile de orice natură ale subsolului,... fac obiectul exclusiv al proprietății publice a statului, iar conform art. 9 alin.(2) lit. a) din legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice, de domeniul public al statului țin bogățiile de orice natură ale subsolului, în stare de zăcământ, de interes public național, precum și spațiile subterane ale acestuia, inclusiv terenurile amplasate în perimetrul zăcământului, apele de suprafață și cele subterane.</p> <p>Nu se acceptă</p>

		<p>folosirea subsolului se eliberează pentru cercetare geologică, colectarea materialelor mineralogice, paleontologice, altor materiale geologice de colecție – pe termen de 5 ani”, considerăm oportun a fi expuse în Legea nr. 160/2011.</p> <p>4. Potrivit art. 13 lit. e), elaborarea și aprobarea actelor normative, normelor și regulilor în domeniul cercetării geologice a subsolului, folosirii și protecției acestuia ține de competența Ministerului Mediului. Prin urmare, prevederea respectivă contravine art. 12 din proiect, potrivit căruia Guvernul aprobă actele normative aferent domeniului vizat.</p> <p>5. La art. 17 lit. c), menționăm că efectuarea controlului asupra respectării regulilor de comercializare a substanțelor minerale utile solide în afara locurilor de extragere, de către autoritățile administrației publice locale contravine prevederilor Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.</p> <p>6. La art. 19 alin. (3), considerăm inoportun stabilirea unor reguli, în condițiile în care acestea se regăsesc în Legea nr. 160/2011, or autorul proiectului urmează să facă trimitere la acest act.</p> <p>7. În partea ce ține de redacția art. 64 alin. (1), notăm că urmează a fi revizuit prin prisma legalității acestuia.</p>	<p>În conformitate cu art. 9 alin.(2) și art. 101 al prezentului cod urmează a fi ajustat în termen de 18 luni a cadrului normativ privind includerea autorizațiilor pentru folosirea subsolului Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Nu se acceptă În conformitate cu art. 9 alin.(2) și art. 101 al prezentului cod urmează a fi ajustat în termen de 18 luni a cadrului normativ privind includerea autorizațiilor pentru folosirea subsolului Legea nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător</p> <p>Se acceptă Art. 64 alin.(1) este elaborat prin prisma legalității acestuia unde se consideră ilegale activitățile privind limitarea accesului de participare la concurs a persoanelor juridice și fizice ce</p>
--	--	--	--

		<p>8. Potrivit art. 69 lit. v), titularii urmează să informeze, în termen de 10 zile, autoritatea competentă cu privire la actele de control efectuate de autoritățile administrației publice și/sau altă instituție abilitată prin lege cu funcții de reglementare și de control în relațiile cu întreprinzătorii. Prin urmare, nu este clar care este autoritatea competentă necesară a fi informată și în ce condiții.</p> <p>Subsecvent, lit. x) prevede că titularul este obligat să comunice autorității competente, în termen de până la 10 zile, despre orice eveniment survenit care poate avea repercusiuni asupra desfășurării activității, or similar lit. v) nu este specificată autoritatea competentă concretă. Totodată, norma instituie o obligație față de titulari, care are un caracter interpretativ, aceasta lăsând la latitudinea titularului să aprecieze care ar fi acele situații ce pot avea repercusiuni asupra activității desfășurate.</p>	<p>intenționează să desfășoare activități în conformitate cu art. 8 a prezentului cod.</p> <p>Se acceptă În conformitate art. 11 lit.c) este specificată Autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului, Totodată în conformitate cu proiectul de reorganizarea Agenției de Mediu (număr unic 137/MM/2024) Agenția de Mediu (persoana juridică absorbantă) se reorganizează prin fuziunea (absorbția) cu Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale (persoana juridică absorbită) în urma căreia Autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului va fi parte componentă a Agenției de Mediu.</p> <p>Se acceptă În conformitate art. 11 lit.c) este specificat că Autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului. Totodată în conformitate cu proiectul de reorganizarea Agenției de Mediu (număr unic 137/MM/2024) Agenția de Mediu (persoana juridică absorbantă) se reorganizează prin fuziunea (absorbția) cu Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale (persoana juridică absorbită) în urma căreia Autoritatea</p>
--	--	--	---

		<p>Suplimentar, relevăm despre necesitatea revizuirii obligației prevăzute la lit. bb), și anume: utilizarea celor mai bune practici în activitatea legată de folosirea subsolului și să asigure instruirea personalului în domeniu, în condițiile în care aceasta nu este definită cert și nu este clară semnificația sintagmei „celor mai bune practici”. Astfel, autorul proiectului urmează să includă obligații concrete pentru titulari, în scopul evitării unui potențial abuz ulterior.</p> <p>9. La art. 70 alin. (2), propunem reformularea acestuia, reieșind din faptul că nu este clar ce presupune această imixtiune din partea autorităților publice și care sunt limitele/condițiile de imixtiune.</p> <p>10. La art. 71 alin. (1), urmează de revizuit sintagma „Proiectarea întreprinderilor”.</p> <p>11. Potrivit art. 78 alin. (1), folosirea subsolului pentru realizarea și exploatarea construcțiilor subterane și în alte scopuri nelegate de extragerea substanțelor minerale utile, inclusiv pentru înhumarea (depozitarea) substanțelor nocive și deșeurilor, se efectuează în autorizația ce acordă dreptul de a desfășura activități legate de folosirea subsolului. Prin urmare, considerăm necesar de specificat că la construcția subsolului la casele de locuit, nu este necesară autorizație.</p> <p>12. La pct. 79 alin. (3), urmează de indicat în mod expres subiectul cu care se coordonează anual normativele pierderilor de substanțe minerale utile.</p>	<p>competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului va fi parte componentă a Agenției de Mediu.</p> <p>Nu se acceptă Nu este argumentat.</p> <p>Nu se acceptă Art. a fost elaborat în conformitate cu art. 336¹ al Codului Contravențional nr. 218/2008</p> <p>Nu se acceptă Sintagma la art. 71 alin.(1) de „Proiectarea întreprinderilor” cuprinde informația geologică și hidrogeologică care urmează a fi prevăzută în proiectele de folosire a golurilor miniere, excavațiilor miniere exploatate cu utilizarea în alte scopuri</p> <p>Nu se acceptă Construcția subsolului la casele de locuit nu ar face obiectul prezentului Cod, deoarece este un domeniu de reglementare a Codului Urbanismului și Construcțiilor nr. 434/2023</p> <p>Nu se acceptă În art. 79 alin. (3), se coordonează anual normativele pierderilor de substanțe minerale utile cu</p>
--	--	---	---

		<p>13. Art. 84 alin. (3) urmează de revăzut sub aspectul că în Codul fiscal sunt reglementate, inclusiv plăți fiscale.</p> <p>14. Totodată, la art. 86 alin. (1), considerăm oportun revizuirea sintagmei „Titularii autorizației care efectuează cercetarea zăcămintului de substanțe minerale utile din contul mijloacelor proprii...sunt obligați să compenseze cheltuielile statului”.</p> <p>15. La art. 88 alin. (2) și art. 90 alin. (1), specificăm că aceste prevederi urmează să se regăsească în Legea nr. 131/2012, în scopul consolidării cadrului juridic și instituțional în domeniul efectuării controlului de stat asupra activității de întreprinzător.</p> <p>16. La art. 95 alin. (3), propunem completarea acestuia cu sintagma „sau din contul persoanelor vinovate”.</p>	<p>autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului</p> <p>Nu se acceptă Art. 84 alin. (3) a fost modificat în conformitate cu avizul repetat nr. 07/5-09/1545 din 22.02.2024 al MF ulterior conform prevederilor art. 101 al prezentului cod urmează a fi ajustat în termen de 18 luni a cadrului normativ.</p> <p>Se acceptă A fost revizuit art. 86 alin. (1).</p> <p>Nu se acceptă În conformitate cu prevederile pct. 5 din anexa nr.1 a Legii nr. 131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător Inspectoratul pentru Protecția Mediului efectuează controlul asupra Protecției mediului, aerului atmosferic, florei, faunei, resurselor forestiere, piscicole, acvatice, solului, utilizarea subsolului și resurselor naturale.</p> <p>Nu se acceptă Persoanelor vinovate pentru prejudiciul cauzat mediului ca urmare a activității sunt titularului autorizației de folosire a subsolului, nu are sens completarea articolului menționat.</p>
--	--	---	---

48.	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (aviz repetat nr. 03-1028 din 01.04.2024)	Comunicăm lipsa obiecțiilor și propunerilor pe marginea proiectului definitivat.	Se acceptă
49.	Ministerul Justiției (aviz repetat nr. 04/2-3085 din 02.04.2024)	<p>Cu referire la proiectul definitivat al Codului subsolului (număr unic 975/MM/2023), prezentat suplimentar spre avizare, comunicăm următoarele.</p> <p>1. În avizul nr. 04/2-11133 din 18.12.2023, Ministerul Justiției a menționat că la art. 33 alin. (9), urmează a fi indicat statutul Comisiei de stat pentru rezervele de substanțe minerale utile și modul ei de instituire, fiind necesar a se preciza cine va stabili competențele Comisiei. Autorul proiectului nu a acceptat obiecția enunțată or, Comisia de stat pentru rezervele de substanțe minerale utile este formată prin Hotărârea Guvernului nr. 259/2013 cu privire la implementarea unor prevederi ale Codului subsolului, prin care au fost aprobate Regulamentul Comisiei de stat pentru rezervele de substanțe minerale utile și Componența Comisiei de stat pentru rezervele de substanțe minerale utile. Argumentul autorului proiectului nu poate fi reținut or, odată cu adoptarea noului cod tot cadrul normativ subsecvent acestuia urmează a fi ajustat noilor prevederi legislative. Mai mult, în Hotărârea Guvernului nr. 259/2013 nu este indicat statutul Comisiei și modul ei de instituire, astfel nu este clar dacă Comisia enunțată este instituție de drept public sau are altă formă de organizare juridică. Astfel, ținând cont de prevederile Codului civil, în special art. 178, 179 și 307, reiterăm obiecția enunțată.</p> <p>2. Mențiunea de la art. 40 alin. (8) „solicitanții controlați de alte state” urmează a fi revizuită din punct de vedere al raportării la legislația națională. În acest sens, reiterăm că, tehnica de transpunere cu reformulare presupune transpunerea prevederilor Uniunii Europene în actul normativ național într-o manieră reformulată, care să corespundă limbajului juridic național, păstrând esența, semnificația și scopul prevederilor Uniunii Europene.</p> <p>3. Ținând cont de prevederile art. 51 alin. (6) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, în conformitate cu care alineatele sunt însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, luate între paranteze rotunde, la art. 41 alin. (3), textul art. 10² alin. 3” se va substitui cu textul „art. 10² alin. (3)”. De asemenea, se va indica denumirea Legii nr. 86/2014.</p> <p>4. La art. 48:</p> <p>1) La alin. (1) textul „legea 209/2016” se va substitui cu textul „Legea nr. 209/2016”.</p> <p>2) La alin. (2):</p> <p>a) la lit. a), textul „art. 58 alin. (2)” se va substitui cu textul „art. 60 alin. (2)” or, prevederile privind deșeurile extractive sunt indicate la art. 60 alin. (2) din proiect.</p>	<p>Se acceptă A fost reformulat art. 33 alin.(9): Comisia de stat pentru rezervele de substanțe minerale utile instituită pe lângă autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului își exercită atribuțiile conform Regulamentului Comisiei de stat pentru rezervele de substanțe minerale utile, aprobat de Guvern.</p> <p>Se acceptă Reformulat: solicitanți influențați de interesele altor state</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>

		<p>13. La art. 69 lit. k), textul „art. 90” se va substitui cu textul „art. 92” or, prevederile referitoare la asigurarea securității sunt indicate la art. 92.</p> <p>14. Dispoziția de la art. 81 alin. (1) este ambiguă, prin urmare, se va revizui, ținând cont de prevederile Legii nr. 121/2007 privind administrarea și de etatizarea proprietății publice (obiecție valabilă și la alin. (2)). Totodată, mențiunea de la art. 81 alin. (1), rândul întâi, care succede cuvântul „totalitatea” nu este clară, prin urmare, se va ajusta corespunzător.</p> <p>15. La art. 90: 1) La alin. (3) lit. e), primul cuvânt se va scrie cu minusculă. 2) La alin. (4), textul „art. 57” se va substitui cu textul „art. 59” or, art. 59 conține prevederi referitoare la autorizarea deșeurilor (obiecție valabilă și la art. 98 alin. (1)).</p> <p>16. În avizul său, Ministerul Justiției a menționat că art. 94 (în redacția veche art. 92) referitor la survenirea răspunderii civile, contravenționale sau penale urma a fi exclus, având caracter declarativ și superfluu, or, tragerea la răspundere se efectuează în temeiul normelor materiale și de procedură, în funcție de tipul răspunderii. Deși autorul a acceptat obiecția enunțată, modificările în acest sens au fost efectuate parțial, prin urmare obiecția se menține. Totodată, dispoziția de la alin. (2) urmează a fi exclusă, ca fiind inutilă. Cuvântul „responsabilități” este utilizat greșit or, cuvântul corect ar fi fost „răspunderea”.</p> <p>17. La art. 98: 1) Cuvintele „stat terț” este specific terminologiei legislației Uniunii Europene și nu legislației naționale. Prin urmare, la alin. (1) și (3), noțiunea enunțată se va revizui din punct de vedere al raportării la legislația națională. 2) La alin. (3), textul „art. 54 alin. (8)” se va substitui cu textul „art. 56 alin. (8)” or, art. 56 alin. (8) conține prevederi referitoare la furnizarea informațiilor de către operator.</p> <p>18. Dispoziția de la art. 99 alin. (2), în conformitate cu care „Beneficiarii subsolului care au obținut dreptul de folosință asupra sectoarelor de subsol până la intrarea în vigoare a prezentului cod sunt obligați în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentului Cod să se adreseze autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului în vederea obținerii autorizațiilor fără organizarea concursului și fără prezentarea actelor specificate la art. 40-43, art. 45 și art. 46.” este în dezacord cu dispoziția de la art. 99 alin. (1) din proiect, potrivit căruia dreptul de folosință asupra sectoarelor de subsol apărut până la intrarea în vigoare a prezentului cod se consideră valabil. Astfel, chiar și în cazul în care beneficiarii nu trebuie să prezinte actele și nu este necesară organizarea concursului pentru obținerea autorizației, instituirea unei obligații și nu a unui drept ar putea ridica probleme</p>	<p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă A fost reformulat</p> <p>Se acceptă Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	--	--

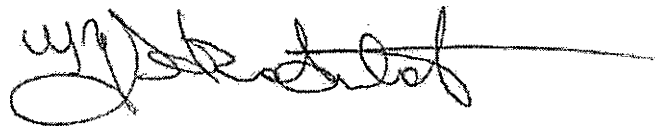
		<p>de legalitate. Prin urmare, reiterăm propunerea privind substituirea la alin. (2) a cuvintelor „sunt obligați” cu cuvintele „sunt în drept”.</p> <p>Potrivit art. 99 alin. (2) din proiect „În cazul în care actele la care face referința alin. (2) nu sunt conforme cerințelor codului actual, beneficiarul de subsol le ajustează în termeni proximi”. La acest aspect, reiterăm că, prevederile expuse mai sus sunt în dezacord cu principiile de acțiune în timp a legii, statuate la art. 7 din Codul civil, potrivit cărora legea civilă nu are caracter retroactiv, deoarece acesta nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare.</p> <p>În același context s-a pronunțat și Curtea Constituțională, care a statuat că legea nu se aplică faptelor săvârșite înainte de intrarea ei în vigoare, adică nu are efect retroactiv. Legea dispune numai pentru prezent și viitor și nu are efecte juridice pentru trecut (Hotărârea Curții Constituționale nr. 32 din 29 octombrie 1998).</p> <p>Potrivit art. 76 din Constituție, legea se publică în „Monitorul Oficial al Republicii Moldova” și intră în vigoare la data publicării sau la data prevăzută în textul ei. Nepublicarea legii atrage inexistența acesteia. Prin însuși natura principiului activității legii, o lege nouă este aplicabilă din momentul intrării ei în vigoare. Intrarea în vigoare a legii este condiționată, la rândul ei, de respectarea dispozițiilor art. 74 și 76 din Constituție (Hotărârea Curții Constituționale nr. 32 din 29 octombrie 1998).</p> <p>Pentru a face cunoscută legea adoptată și promulgată, ea se publică în „Monitorul Oficial al Republicii Moldova”. Astfel, intrarea în vigoare a legii este subordonată publicării sale. Constituția prevede expres că nepublicarea legii atrage inexistența acesteia (Hotărârea Curții Constituționale nr. 32 din 29 octombrie 1998).</p> <p>Astfel, reieșind din cele expuse mai sus și având în vedere că retroactivitatea legii nu poate fi aplicată pentru instituirea unei obligații suplimentare individului, considerăm necesară revizuirea art. 99 alin. (2) și a sintagmei „de pe o altă autorizație eliberată anterior” indicată la art. 99 alin. (4) din proiect or, potrivit art. 18 din Codul subsolului nr. 3/2009, atribuirea în folosință a sectoarelor de subsol se efectuează în baza prevederilor art. 16 și se legalizează prin contract.</p> <p>În altă ordine de idei, menționăm că noțiunea „termeni proximi” este ambiguă, prin urmare, urma a fi utilizat un termen concret or, în redacția propusă în proiect, nu este clar termenul în care actele neconforme urmează a fi ajustate.</p>	
50.	CALM	În conformitate cu termenul acordat, Congresul Autorităților Locale din Moldova nu a prezentat avizul la proiectul hotărârii cu privire la aprobarea proiectului Codului Subsolului.	

51.	<p>Centrul Național Anticorupție (raportul nr.06/2/7238 din 29.04.2024)</p>	<p>1. La art. 12 lit. g) se propune completarea articolului după text „adoptarea hotărârilor” cu textul „și a clauzelor contractuale”.</p> <p>2. Completarea art. 40 din proiect cu un alineat nou, cu următorul conținut: „Condițiile contractuale ale transmiterii pentru cercetare geologică și exploatare și/sau limitarea, suspendarea sau încetarea dreptului de folosință asupra zăcămintelor de hidrocarburi, sunt parte componentă a hotărârilor aprobate de Guvern în acest sens”.</p> <p>3. Completarea art. 25 alin. (1) din proiect cu obligația solicitantului de a anexa la cererea de cercetare geologică a subsolului pentru sporirea rezervelor de substanțe minerale utile a dovezii dreptului de proprietate asupra terenului sau acordul preliminar, confirmat documentar, al proprietarilor terenurilor, care se încadrează în limitele sectorului solicitat pentru efectuarea lucrărilor de cercetare geologică a subsolului.</p> <p>4. Excluderea din art. 28 alin. (2) și art. 50 alin. (3) proiect a textului „pentru valorificarea industrială ulterioară.”.</p> <p>5. La art. 33 alin. (6) din proiect, se recomandă redactarea și completarea prevederii în vederea concretizării circumstanței/-lor când devine necesară efectuarea repetată a expertizei de stat a rezervelor de substanțe minerale utile.</p> <p>6. La art. 41 alin (5) din proiect se solicită completarea prevederilor cu textul „dacă este cazul”, precum, în mai multe prevederi din proiect, care se referă la eliberarea diferitor tipuri de autorizație, autorul a menționat că autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului eliberează autorizația doar dacă este cazul (art.23-25, 27, 28 și 59 din proiect). Adică dacă nu emite decizia de refuz a eliberării autorizației. Din conținutul prevederii analizate, însă, rezultă că și în cazul refuzului autorității competente în domeniul folosinței și protecției subsolului de a elibera autorizația de folosire a subsolului pentru exploatarea substanțelor minerale utile de importanță națională, cu excepția hidrocarburilor, și substanțelor minerale utile larg răspândite, autorizația totuși este eliberată, ceea ce este un non sens. Obiecția este valabilă și pentru art.45 alin.(3), art.46 alin.(3), art.50 alin.(4) din proiect.</p> <p>7. La art. 55 din proiect se recomandă completarea articolului în vederea specificării tuturor categoriilor instalațiilor de gestionare a deșeurilor. Precum: Este certă existența mai multor categorii de instalații gestionare a deșeurilor, deoarece mai multe prevederi din proiect fac trimitere la acestea (art.53 alin.(1) subpct.2), art.59 alin.(1) lit.b), art.83 alin.(5) lit.a)). Însă, deși se referă la clasificarea instalațiilor de</p>	<p>Se acceptă A fost completat</p> <p>Se acceptă A fost completat</p> <p>Se acceptă A fost completat</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă. A fost redactat.</p> <p>Se acceptă</p> <p>Obiecția se acceptă Menționăm că există instalații care gestionează diverse categorii de deșeuri.</p>
-----	--	--	--

		<p>gestionare a deșeurilor, din conținutul articolului analizat nu este clar care sunt celelalte clasificări în afară de categoria A. Spre deosebire de art.55 din proiect, mai multe informații cu privire la clasificarea instalațiilor se regăsește în definiția noțiunii „instalație de gestionare a deșeurilor extractive” din art.4 din proiect, și anume: - instalațiile de gestionare a deșeurilor din categoria A; - instalațiile de gestionare a deșeurilor periculoase generate în mod neprevăzut; - instalațiile de gestionare a deșeurilor neinerți nepericuloase; - instalațiile de gestionare a deșeurilor pentru soluri nepoluate, deșeuri de prospecțiune nepericuloase, deșeuri rezultate din extracția, tratarea și stocarea turbei și deșeuri inerte. În cazul în care categoriile de instalații de gestionare a deșeurilor specificate supra, deduse din conținutul definiției noțiunii „instalație de gestionare a deșeurilor extractive”, au fost identificate corect, acestea urmează a fi enumerate în art.55, cu descrierea corespunzătoare fiecăreia. Reiterăm că incertitudinea pe care o creează, în relațiile sociale, vidurile legislative, pot contribui la comiterea abuzurilor de către entitățile responsabile de executarea normei, care pot prevala de incertitudinea reglementărilor.</p>	<p>Pentru a evita incertitudini legislative și interpretare eronată, Articolul 55 se va modifica și va avea următorul cuprins:</p> <p>”Articolul 55. Clasificarea instalațiilor de gestionare a deșeurilor</p> <p>(1) Instalație de gestionare a deșeurilor în categoria A. O instalație de gestionare a deșeurilor este clasificată în categoria A, în cazul în care:</p> <p>a) un eșec sau o operare incorectă, de exemplu prăbușirea unei halde sau ruperea unui dig, ar putea conduce la producerea unui accident major, pe baza unei evaluări a riscului, ținând seama de factori precum mărimea actuală sau viitoare, amplasamentul și impactul instalației asupra mediului sau;</p> <p>b) conține deșeuri clasificate ca periculoase în conformitate cu Legea 209/2016 privind deșeurile deasupra unor anumite praguri sau;</p> <p>c) conține substanțe sau preparate clasificate ca periculoase în conformitate cu Legea nr. 277/2018 privind substanțele chimice deasupra unor anumite praguri.</p> <p>(2) Instalație de gestionare a deșeurilor periculoase generate în mod neprevăzut. Această categorie de instalații gestionează orice</p>
--	--	---	---

		<p>8. La art. 61 alin. (1) din proiect, se recomandă expunerea alin. (1) în redacția următoare: <i>„Procedura de închidere a unei instalații de gestionare a deșeurilor poate fi inițiată dacă condițiile relevante prevăzute în autorizația de folosire a subsolului sunt întrunite și autoritatea competentă în domeniul folosinței și protecției subsolului ia o decizie motivată în acest scop”</i></p> <p>9. La art. 63 alin. (1) lit. b) din proiect se recomandă substituirea textului „statele membre” cu textul „Republica Moldova și alte state membre”.</p>	<p>deșeuri care prezintă una sau mai multe din proprietățile periculoase specificate în anexa nr. 3 la Legea nr. 209/2016 privind deșeurile, generate în mod neprevăzut.</p> <p>(3) Instalație de gestionare a deșeurilor neinerțe periculoase. Această categorie de instalații gestionează orice deșeuri inerte care prezintă una sau mai multe din proprietățile periculoase specificate în anexa nr. 3 la Legea nr. 209/2016 privind deșeurile,</p> <p>(4) Instalații de gestionare a deșeurilor pentru soluri nepoluante, deșeuri de prospecțiune nepericuloase, deșeuri rezultate din extracția, tratarea și stocarea turbei și deșeuri inerte.”</p> <p>Se acceptă</p> <p>Se acceptă</p>
--	--	---	---

Secretar de Stat

Grigore STRATULAT